

Plats och tid	Stiftskansliet, Luleå 2025-05-16, kl. 13:00 – 13:10, 15:15 – 17:10 2025-05-17, kl. 08:30 – 12:00
Beslutande	Enligt närvaroförteckning i §§ 2, 5 och 13
Övriga deltagande	Åsa Nyström, biskop Maria Henriksson, stiftsdirektor, föredragande § 14 Åsa Wiik Sandlund, stiftspedagog, föredragande §§18, 20 Heidi Stenberg, stiftsjurist, Dick Mattsson, ekonomichef, föredragande §§ 14-16 Anders Landström, stiftsjägmästare, föredragande §§ 17, 21-24 Sara Andersson, kommunikationschef, Emma Berkman, kommunikatör Alexander Lantto, stiftsjurist, sekreterare Sofia Larsson, administratör, närvarande §§ 1-11 Åsa Björkman, handläggare för organisations- och ledarstöd, närvarande §§ 1-3 Sara Tidebro, HR-chef, föredragande § 19 Malin Skogqvist, handläggare för miljö och hållbar utveckling
Justeringens tid och plats	Senast 2025-05-31 via elektronisk signering med BankID
Sekreterare	Alexander Lantto
Ordförande	Elisabeth Engberg
Justerare	Sirpa Bäckström och Bertil Burén

ANSLAG

Protokollet har justerats.
Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Förvaringsplats för protokollet: Stiftskansliet, Luleå

Datum för anslags uppsättande: 2025-06-

Datum för anslags nedtagande: 2025-06-

Underskrift: _____

Underskrift: _____

§ 1

Sammanträdet öppnas

Ordföranden hälsar välkommen och förklarar sammanträdet öppnat. Därefter lämnas information om sammanträdet upplägg och genomförande.

§ 2

Upprop

Upprop förrättas. Ledamöter och tjänstgörande ersättare närvarar enligt följande:

Titti Ådén	(s)	
---	(POSK)	(ingen ersättare för Lars-Gunnar Frisk)
Densy Alenius	(s)	(ersättare för Robert Nerdal)
Ingela Eriksson	(POSK)	
Bertil Burén	(c)	
Ingemar Rehnman Johansson	(s)	(ersättare för Wiveca Andersson)
Stefan Lundgren	(ViSK)	(ersättare för Maria Platni)
Rolf Wikman	(POSK)	
Lars Sandberg	(s)	
Ida Nilsson	(s)	
Elisabeth Engberg	(POSK)	
Kurt Vallmark	(c)	
Alf Lindén	(s)	
Curt Edlund	(POSK)	
Paavo Ruokojärvi	(ViSK)	
Lisbeth Aronsson	(s)	
---	(kr)	(Ingen ersättare för Max Fredriksson)
Nina Markström	(SD)	(ersättare för Sara Gille)
Roland Samuelsson	(s)	
---	(POSK)	(ingen ersättare för Anna-Karin Westman Tjernlund)
Yvonne Stålnacke	(s)	
Peter Roslund	(s)	
Timo Vilgats	(POSK)	(ersättare för Ann-Charlotte Dahlbäck)
Sirpa Bäckström	(s)	
Helge Stålnacke	(c)	
Lennart Åström	(s)	
Monica Lindmark	(ViSK)	
Anna Lundberg	(s)	
Sigvard Lindgren	(POSK)	
Folke Hieta	(s)	
Anette Asplund	(FK)	(ersättare för Maria Andersson)
Magnus Häggblad	(SD)	
Nora Nordgren	(s)	
Kristina Bäckström	(c)	
Gunnel Eriksson	(s)	
Valentina Asplund	(BorgA)	

forts. § 2

Lars Pohjanen	(POSK)	
Roland Hedlund	(s)	(ersättare för Ann-Charlotte Kassberg)
Helén Lindbäck	(kr)	
Nina Berggård	(ViSK)	(ersättare för Brith Fäldt)
---	(MPSKDG)	(ingen ersättare för Anders Rålin)
---	(FK)	(ingen ersättare för Matti Björk)
Ewa Miller	(BorgA)	
Kerstin Olla Grahm	(c)	
Jeanette Norberg	(s)	(ersättare för Ann Helen Konradsson)
Ulrika Karlsson	(HoJ)	
Cathrine Eiderhäll	(POSK)	(ersättare för Paul Lundblad)
Rikard Fräki	(s)	
Sivert Mässing	(MPSKDG)	(ersättare för Henrik Blind)
Tommy Nyström	(s)	
Inga-Lisa Johannessen	(s)	

§ 3

Sammanträdet ajourneras

Sammanträdet ajourneras fredagen den 16 maj 2025 kl. 13:15.

Under ajourneringen genomförs fördjupningspass.

Fördjupningen inleds med att biskopen talar om sin fördjupningstid som pågått under mars-april 2025 samt vad den resulterat i.

Temat för den fortsatta fördjupningen är Skogsutredningen.

Luleå stift var en av remissinstanserna till Svenska kyrkans skogsutredning. Här ges en beskrivning av remissens huvudfrågor, hur stiftets arbete med att ta fram remissvaret sett ut och vilka överväganden som gjorts i stiftets svar. Stiftsdirektorn Maria Henriksson, stiftsteologen Maria Klasson Sundin och stiftsjägmästaren Anders Landström berättar.

§ 4

Sammanträdet återupptas

Sammanträdet återupptas fredagen den 16 maj 2025 kl. 15:15.

§ 5

Upprop

Upprop förrättas. Ledamöter och tjänstgörande ersättare närvarar enligt följande:

Titti Ådén	(s)
------------	-----

forts. § 5

---	(POSK)	(ingen ersättare för Lars-Gunnar Frisk)
Densy Alenius	(s)	(ersättare för Robert Nerdal)
Ingela Eriksson	(POSK)	
Bertil Burén	(c)	
Ingemar Rehnman Johansson	(s)	(ersättare för Wiveca Andersson)
Stefan Lundgren	(ViSK)	(ersättare för Maria Platni)
Rolf Wikman	(POSK)	
Lars Sandberg	(s)	
Ida Nilsson	(s)	
Elisabeth Engberg	(POSK)	
Kurt Vallmark	(c)	
Alf Lindén	(s)	
Curt Edlund	(POSK)	
Paavo Ruokojärvi	(ViSK)	
Lisbeth Aronsson	(s)	
---	(kr)	(ingen ersättare för Max Fredriksson)
Nina Markström	(SD)	(ersättare för Sara Gille)
Roland Samuelsson	(s)	
---	(POSK)	(Ingen ersättare för Anna-Karin Westman Tjernlund)
Yvonne Stålnacke	(s)	
Peter Roslund	(s)	
Timo Vilgats	(POSK)	(ersättare för Ann-Charlotte Dahlbäck)
Sirpa Bäckström	(s)	
Helge Stålnacke	(c)	
Lennart Åström	(s)	
Monica Lindmark	(ViSK)	
Anna Lundberg	(s)	
Sigvard Lindgren	(POSK)	
Folke Hieta	(s)	
Anette Asplund	(FK)	(Ersättare för Maria Andersson)
Magnus Häggblad	(SD)	
Nora Nordgren	(s)	
Kristina Bäckström	(c)	
Gunnel Eriksson	(s)	
Valentina Asplund	(BorgA)	
Lars Pohjanen	(POSK)	
Roland Hedlund	(s)	(ersättare för Ann-Charlotte Kassberg)
Helén Lindbäck	(kr)	
Nina Berggård	(ViSK)	(ersättare för Brith Fäldt)
---	(MPSKDG)	(ingen ersättare för Anders Rolin)
---	(FK)	(ingen ersättare för Matti Björk)
Ewa Miller	(BorgA)	
Kerstin Olla Grahn	(c)	
Jeanette Norberg	(s)	(ersättare för Ann Helen Konradsson)
Ulrika Karlsson	(HoJ)	
Cathrine Eiderhäll	(POSK)	(ersättare för Paul Lundblad)
Rikard Fräki	(s)	
Sivert Mässing	(MPSKDG)	(ersättare för Henrik Blind)
Tommy Nyström	(s)	
Inga-Lisa Johannessen	(s)	

§ 6

Val av justerare (tillika rösträknare)

Enligt stiftsfullmäktiges arbetsordning ska fullmäktige välja två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar. Protokollet ska justeras senast fjorton dagar efter sammanträdet på det sätt som stiftsfullmäktige har bestämt.

Stiftsfullmäktige beslutar

- att utse Sirpa Bäckström och Bertil Burén, med Nora Nordgren och Curt Edlund som ersättare, att jämte ordföranden justera protokollet från stiftsfullmäktiges sammanträde,
- att de utsedda justerarna ska fungera som rösträknare vid behov samt
- att justering ska ske senast den 31 maj 2025 via elektronisk signering med BankID.

§ 7

Godkännande av kallelse och kungörelse

Utfärdandet av kallelsen respektive kungörelsen har skett i enlighet med bestämmelserna i stiftsfullmäktiges arbetsordning och kyrkoordningen.

Kallelse har den 10 mars 2025 skickats till ordinarie ledamöter samt till ersättare för kännedom.

Kungörelse inkl. sammanträdeshandlingar har den 6 maj 2025 skickats till ordinarie ledamöter samt ersättare i digital form. Stiftsstyrelsens verksamhetsberättelse och årsredovisning 2024 avseende Luleå stift och Prästlönetillgångarna i Luleå stift samt föreslagen plan för verksamhet och ekonomi 2026-2028 avseende Prästlönetillgångarna i Luleå stift har också skickats brevlades till dem som så önskat.

Sammanträdet har kungjorts på Luleå stifts officiella anslagstavla samt webbplats den 6 maj 2025.

Stiftsfullmäktige beslutar

- att godkänna kallelsen och kungörelsen samt förklara sammanträdet utlyst i behörig ordning.

§ 8

Fastställande av dagordning

Kungörelsen ska innehålla uppgifter om de ärenden som ska behandlas vid sammanträdet.

Stiftsfullmäktige beslutar

- att fastställa dagordningen i enlighet med utfärdad kungörelse.

§ 9

Anmälan av inkomna motioner

När en motion väckts ska stiftsfullmäktige vid närmast följande sammanträde besluta om motionen väckts i behörig ordning och därmed ska beredas av stiftsstyrelsen.

Inför stiftsfullmäktiges sammanträde har inga nya motioner inkommit.

§ 10

Föredragningar av beslutsärendena

Följande ärenden föredras av handläggande tjänstemän och övriga ansvariga:

14. Luleå stift: Verksamhetsberättelse och årsredovisning 2024
15. Luleå stifts prästlönetillgångar: Verksamhetsberättelse och årsredovisning 2024
16. Ansvarsfrihet för stiftsstyrelsen för räkenskapsåret 2024
17. Luleå stifts prästlönetillgångar: Plan för verksamhet och ekonomi 2026-2028
18. Behandling av motionen: *Hur hjälper vi vuxna människor att komma till tro på Kristus?*
19. Behandling av motionen: *Utvecklat stöd till församlingars och pastorats rekrytering till nyckelbefattningar*
20. Behandling av motionen: *Relevanta barnkonsekvensanalyser, BKA*
21. Behandling av motionen: *Skydda skyddsvärda skogar även efter 5 år*
22. Behandling av motionen: *PLT Luleå stift och konventionen om biologisk mångfald*
23. Behandling av motionen: *Solceller på rätt ställe*
24. Behandling av motionen: *Spara de sista kontinuitetsskogarna*
25. Sammanträdesplan för Stiftsfullmäktige i Luleå stift 2026-2029

I anslutning till föredragningen av respektive ärende ges ledamöterna och de tjänstgörande ersättarna möjlighet att ställa klargörande frågor samt inge eventuella tilläggsyrkanden, så att dessa kan beaktas vid de efterföljande gruppmötena.

Vad som förevarit i respektive ärende redovisas under §§ 14-25.

§ 11

Sammanträdet ajourneras

Sammanträdet ajourneras fredagen den 16 maj 2025 kl. 17:10.

Under ajourneringen genomförs gruppmöten.

§ 12

Sammanträdet återupptas

Sammanträdet återupptas lördagen den 17 maj 2025 kl. 08:30 och inleds med morgonbön som leds av Lennart Åström.

§ 13

Upprop

Upprop förrättas. Ledamöter och tjänstgörande ersättare närvarar enligt följande:

Titti Ådén	(s)	
---	(POSK)	(ingen ersättare för Lars-Gunnar Frisk)
Densy Alenius	(s)	(Ersättare för Robert Nerdal)
Ingela Eriksson	(POSK)	
Bertil Burén	(c)	
Ingemar Rehnman Johansson	(s)	(ersättare för Wiveca Andersson)
Stefan Lundgren	(ViSK)	(ersättare för Maria Platni)
Rolf Wikman	(POSK)	
Lars Sandberg	(s)	
Ida Nilsson	(s)	
Elisabeth Engberg	(POSK)	
Kurt Vallmark	(c)	
Alf Lindén	(s)	
Curt Edlund	(POSK)	
Paavo Ruokojärvi	(ViSK)	
Lisbeth Aronsson	(s)	
---	(kr)	(ingen ersättare för Max Fredriksson)
Nina Markström	(SD)	(ersättare för Sara Gille)
Roland Samuelsson	(s)	
---	(POSK)	(ingen ersättare för Anna-Karin Westman Tjernlund)
Yvonne Stålnacke	(s)	
Peter Roslund	(s)	
Timo Vilgats	(POSK)	(ersättare för Ann-Charlotte Dahlbäck)
Sirpa Bäckström	(s)	
Helge Stålnacke	(c)	
Lennart Åström	(s)	
Monica Lindmark	(ViSK)	
Anna Lundberg	(s)	
Sigvard Lindgren	(POSK)	
Folke Hieta	(s)	
Anette Asplund	(FK)	(ersättare för Maria Andersson)
Magnus Häggblad	(SD)	
Nora Nordgren	(s)	
Kristina Bäckström	(c)	
Gunnel Eriksson	(s)	
Valentina Asplund	(BorgA)	
Lars Pohjanen	(POSK)	
Roland Hedlund	(s)	(ersättare för Ann-Charlotte Kassberg)
Helén Lindbäck	(kr)	

forts. § 13

Nina Berggård	(ViSK)	(ersättare för Brith Fäldt)
---	(MPSKDG)	(ingen ersättare för Anders Rålin)
---	(FK)	(ingen ersättare för Matti Björk)
Ewa Miller	(BorgA)	
Kerstin Olla Grahm	(c)	
Jeanette Norberg	(s)	(ersättare för Ann Helen Konradsson)
Ulrika Karlsson	(HoJ)	
Cathrine Eiderhäll	(POSK)	(ersättare för Paul Lundblad)
Rikard Fräki	(s)	
Sivert Mässing	(MPSKDG)	(ersättare för Henrik Blind)
Tommy Nyström	(s)	
Inga-Lisa Johannessen	(s)	

§ 14

Dnr. S 2025-0349

Luleå stift: Verksamhetsberättelse och årsredovisning 2024

Stiftsstyrelsen har upprättat verksamhetsberättelse och årsredovisning för Luleå stift avseende verksamhetsåret 2024 (se *protokollsbilaga*).

Verksamhetsberättelsen, årsredovisningen och bokslutet har varit föremål för granskning av revisionen. Revisionsberättelse föreligger. Revisionen tillstyrker att årsredovisningens resultat- och balansräkning fastställs.

Barnkonsekvensanalys

Beslut om att fastställa verksamhetsberättelse och årsredovisning har inga konsekvenser för barn och unga.

Fredagen den 16 maj 2025

Ärendet föredras av stiftsdirektor Maria Henriksson och ekonomichef Dick Mattsson.

Klargörande frågor ställs av Ewa Miller, Ingela Eriksson, Alf Lindén, Kurt Vallmark, Kristina Bäckström och Curt Edlund.

Maria Henriksson, Dick Mattsson och Sara Tidebro besvarar de frågor som ställs.

I ärendet yttrar sig också Yvonne Stålnacke.

Lördagen den 17 maj 2025

Titti Ådén yttrar sig och yrkar bifall till stiftsstyrelsens förslag.

Yvonne Stålnacke yttrar sig och yrkar bifall till stiftsstyrelsens förslag.

Kurt Vallmark yttrar sig.

Stiftsfullmäktige förklarar överläggningen i ärendet avslutad.

Stiftsfullmäktige beslutar i enlighet med stiftsstyrelsens förslag

att lägga verksamhetsberättelsen avseende verksamhetsåret 2024 till handlingarna, samt

att fastställa årsredovisningens resultat- och balansräkning.

Luleå stifts

Verksamhetsberättelse
och årsredovisning | 2024

**Svenska
kyrkan**

Luleå
stift

Innehåll

Verksamhetsberättelse

- 04 Biskopen om året som gått
- 05 Stiftsdirektorn har ordet
- 06 Nyckeltal för Luleå stift
- 08 Unga ledare på inspirationshelg
- 12 Äntligen fick de komma tillbaka till Akamella
- 16 Christina Catharina Larsdotter
- 18 Församlingarnas livskraft en viktig framtidsfråga
- 22 Glimtar från året som gått

Årsredovisning

- 25 Förvaltningsberättelse
- 28 Flerårsöversikt
- 30 Resultaträkning
- 30 Balansräkning
- 31 Rapport eget kapital
- 31 Kassaflödesanalys
- 32 Noter
- 42 Underskrifter

Bilaga

- 43 Utfall 2024 per verksamhetsområde

Foto: Emma Berkman, Luleå stift

Stiftstyrelsen

övre raden

Maria Andersson, Luleå
Åsa Nyström, biskop, Luleå, ordförande
Titti Ådén, Umeå, 1:e vice ordförande
Lars Sandberg, Umeå
Ingela Eriksson, Hörnefors
Bertil Burén, Vännäsby

nedre raden

Lars-Gunnar Frisk, Umeå, 2:a vice ordf.
Helén Lindbäck, Piteå
Yvonne Stålnacke, Luleå
Lennart Åström, Boden
Paavo Ruokojärvi, Robertsfors

© 2024 Luleå stift

Organisationsnummer 252010-0112

Omslag: Från biskopsvisitation 14 mars 2024
i Sävar-Holmön. Foto: Emma Berkman.

Grafisk form: Sara Andersson

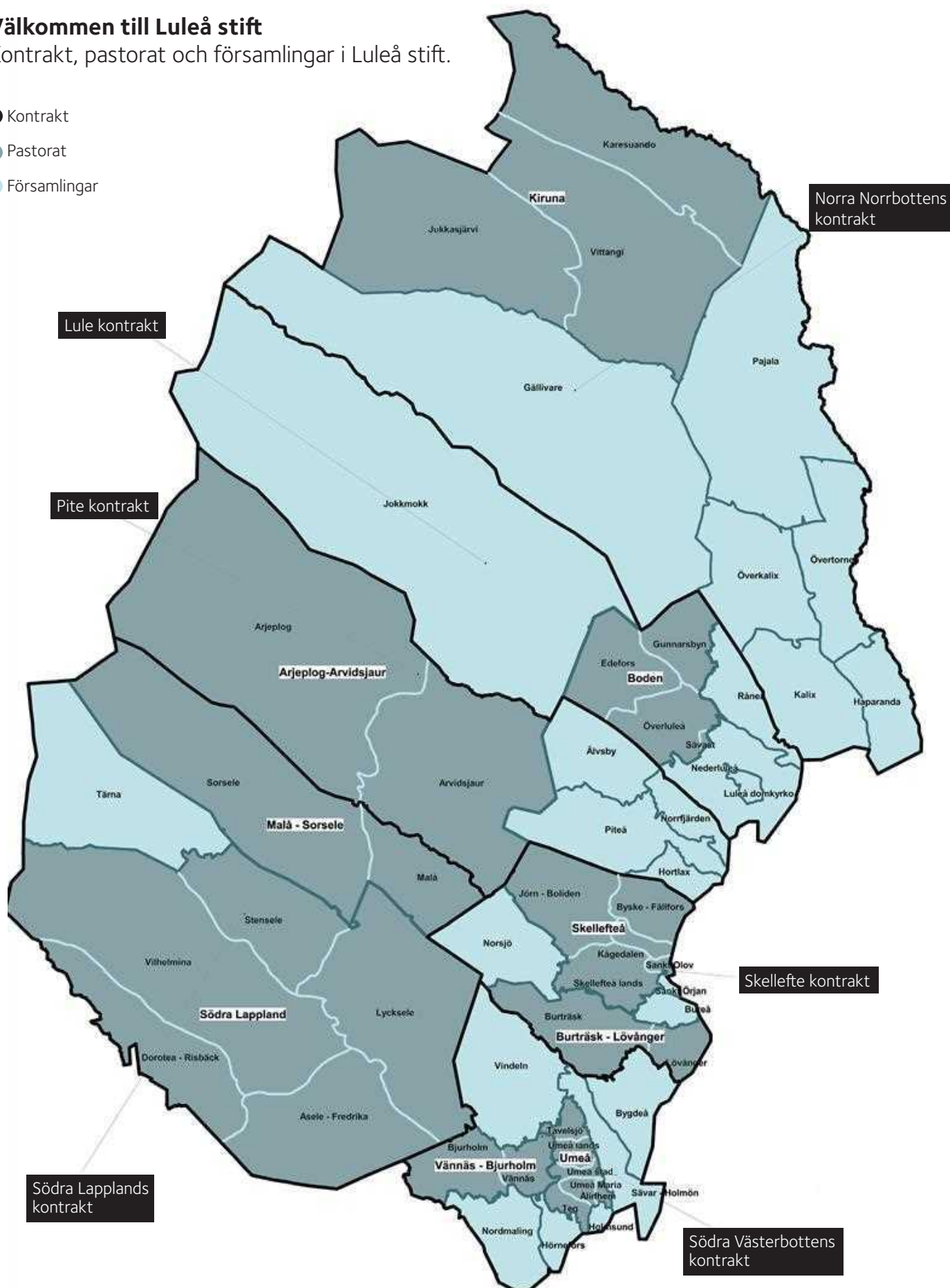
Välkommen till Luleå stift

Kontrakt, pastorat och församlingar i Luleå stift.

● Kontrakt

● Pastorat

● Församlingar

Biskopen om året som gått

När jag blickar tillbaka på det senaste året ser jag några olika trender. Det finns ett väldigt stort förtroende för oss som kyrka. Våra församlingar är efterfrågade på det lokala planet, som en viktig samhällsaktör. Jag hör hur många församlingar jobbar aktivt för att stärka relationerna till både den offentliga sektorn och till det övriga civilsamhället. Samtidigt har vi egna rörelser vi befinner oss i. Det finns goda förutsättningar för att vara kyrka i Luleå stift, men resursfördelningen är ojäm. Där befinner sig stiftsorganisationen nu i flera processer som strävar efter att skapa goda förutsättningar för alla församlingar att bygga ett levande församlingsliv.

Under det temat, "Ett levande församlingsliv" samlade vi också till diakon- och prästmöte under året. För att få uppmuntras, peppas, tröstas och djupna i uppdraget tog vi Paulus ord i Efesierbrevet till vägledning – "Kallade till ett och samma hopp" (Ef 4:3-4).

Vi sökte efter de hoppfulla processerna hos oss i denna tid. En sådan är förtroendet för kyrkan, som jag har nämnt. Jag hör också att det kommer nya besökare till kyrkan och till gudstjänst. Vi ser fler dop, och att satsningar på konfirmandarbete bär frukt. Ungdomar undrar: "Vem är den där Jesus egentligen?". Blickar vi ut över hela landet ser vi på många håll ett ökat intresse för kristen tro. Det är ett mer nyfiket samtal om tro nu, än det har varit de senaste decennierna.

En annan hoppfull spaning är de försoningsprocesser vi står i. I augusti genomfördes det sjätte återbördandet av mänskliga kvarlevor under min

biskopstid, den här gången på Akamella ödekyrkogård. Vi ser att i det fortsatta arbetet, både med våra åtta åtaganden gentemot det samiska folket, och i de pågående processerna i relation till tornedalingar, kväner och lantalaiset, är det viktigt att verka för att minoritet inte ställs mot minoritet. Vi behöver bygga broar, öppna för dialoger i ögonhöjd, och verka för konkret handling.

Jesaja skriver: "Nu gör jag något nytt. Det spirar redan, märker ni det inte? Jag gör en väg genom öknen, stigar i ödemarken" (Jes 43:19). Gud verkar i och genom oss, och ibland behöver vi helt enkelt få syn på det som redan sker, så att vi kan samverka med Gud och varandra i det.

Till sist,

Gläds åt det som sker, det som spirar, värna det så att det kan få livskraft. När du känner dig missnöjd och frustrerad, låt det bli en positiv kraft till förändring. Vi är en länk i kedjan, och Gud verkar i er. Helheten har Gud i sin hand. Det får vi vila i.

Åsa Nyström
Biskop
Luleå stift

Foto: Ola Johansson/Luleå stift

Stiftsdirektorn har ordet

Åter igen får vi summera ett strävsamt verksamhetsår. Jag vill rikta ett stort och varmt tack till min företrädare Eva-Maria Karlsson som lämnar efter sig ett progressivt stiftskansli, i framkant på så många områden.

I verksamhetsberättelsen får vi läsa om frukten av arbetet, reportage som ger kött och blod till det som annars bara blir en aktivitet bland andra. Året inleddes med de årliga inspirationsdagarna för unga ledare. I kursen "Trygga möten" får ungdomarna lära och diskutera hur vi upptäcker och bemöter unga som mår dåligt. Deltagarna beskriver hur de känner sig sedda och får delta i en fantastisk gemenskap. Förutom att dessa unga ledare blir en oundgänglig del av församlingen för att möta konfirmander så är de också en stor del av vårt framtidshopp, att de så småningom ska vilja ta steget att arbeta i svenska kyrkan även som vuxna, antingen som anställda eller ideella.

Kompetensförsörjning är en av våra stora framtida utmaningar. Därför är vi glada över att Luleå stift nu sätter möjligheten till Trainee i våra församlingar. Unga vuxna som får möjlighet att arbeta i en församling och uppleva alla de olika yrken som finns i svenska kyrkan. Förhoppningen är att det ska bli en rekryteringsgrund i likhet med de stift som arbetat med trainee under många år.

Under året har uppgifterna främja, avlasta och ändamålsenlig struktur för våra församlingar varit vårt mål och mening för vår färd. Avlasta församlingarna sker främst genom att stödja i de administrativa processerna för att ge mer tid för huvuduppgiften att vara kyrka i sin församling. När det gäller en ändamålsenlig struktur

har resan bara börjat. Allt förändringsarbete ska utgå från dialog och en gemensam verklighetsbild för att kunna leda till att vi ska kunna vara kyrka överallt, församlingen ska alltid vara utgångspunkten för arbetet.

Medvetet tar jag det främjande arbetet sist men inte minst. Jag vill citera inledningen till antologin "Livskraft i församlingen": Kyrkan är i förändring. Resurserna krymper – och det märks. Men människors livsfrågor, sökande efter mening och längtan efter hopp har inte minskat och många vill fira gudstjänst, engagera sig ideellt och fördjupas i sin tro. I församlingarna finns livskraften för kyrkans väg framåt.

Allt vi gör har det övergripande målet, att stödja och stärka livskraften i församlingarna. Med ödmjukhet och stor tacksamhet ser vi tillbaka på det som har varit och framåt mot det som komma skall, i förvisning om att vi vandrar i tro tillsammans.

"Och låt oss ge akt på varandra och sporra varandra till kärlek och goda gärningar."
(Hebréerbrevet 10:24)

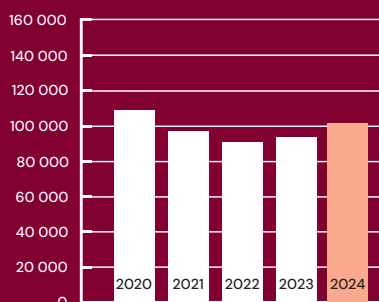

Maria Henriksson
Stiftsdirektor
Luleå stift

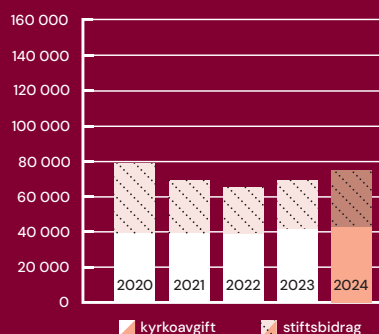
Foto: Ola Johansson/Luleå stift

Nyckeltal 2024

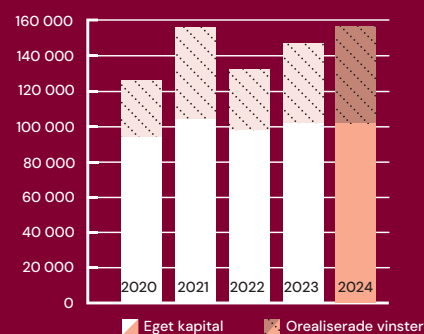
Verksamhetens intäkter (tkr)

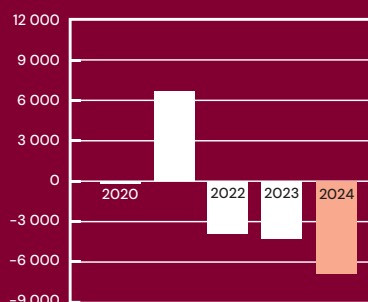
Kyrkoavgift inkl. utjämn. (tkr)

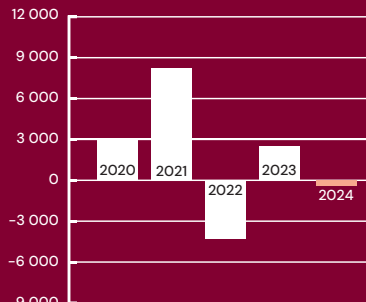
Justerat eget kapital (tkr)

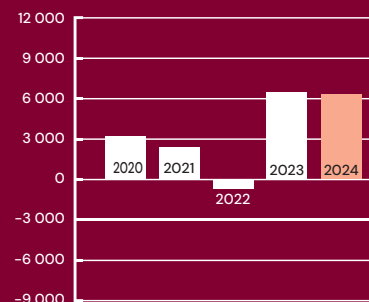
Verksamhetens resultat (tkr)

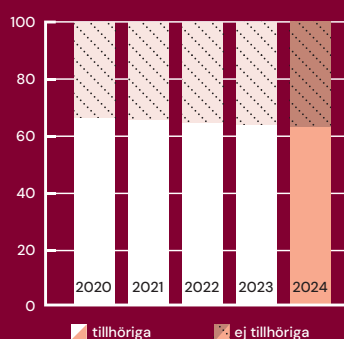
Årets resultat (tkr)

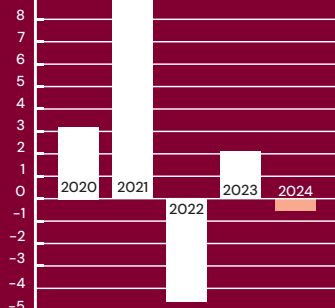
Resultat finansiella investeringar (tkr)

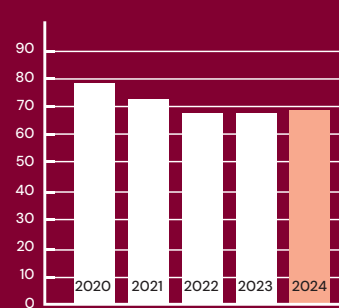
Kyrkotillhöriga (%)

Värdesäkring av eget kapital (%)

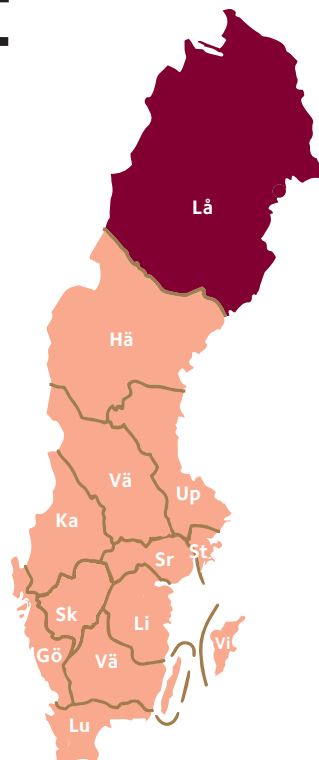
Medelantal anställda

Definitioner nyckeltal se sidan 28.

*Uppgifterna på sida 7 baseras på statistik för år 2024. Siffrorna inom parentes avser år 2023.

Luleå stift i siffror*

8

4 diakoner och
4 präster vigdes
till tjänst 2024.

13 Stift

Lå Luleå
Hä Härnösand
Ka Karlstad
Vä Västerås
Up Uppsala
Sr Strängnäs
St Stockholm
Sk Skara
Li Linköping
Gö Göteborg
Vi Visby
Vå Växjö
Lu Lund

2,6 mkr

samlade Luleå stifts försam-
lingar och pastorat in till årets
Fasteaktion "Allas rätt till mat".

330 277

Antal medlemmar inom
Luleå stift (334 479).

528 992

Folkmängd (526 427).

62,4%

Andel medlemmar av
totala befolkningen
i Luleå stift (63,5 %).

49,7%

Andel döpta av födda (49,7%).

6

kontrakt
från norr
till söder.

55

församlingar i
Norrbotten och
Västerbotten

Unga ledare på *inspirationshelg*

Sista helgen i januari avstod 130 ungdomar sina sov-morgnar för att åka på Inspirationshelg för unga ledare.

– Vi lever i en värld där kriserna avlöser varandra. Ändå samlas vi här för att inspirera varandra att skapa stordåd och förbättra världen, ett steg i taget, uppmuntrade Jonatan Widmark under lördagens morgonbön.

Den 26–28 januari samlades 130 unga ledare från Boden i norr till Nordmaling i söder tillsammans med sina handledare på Strömbäcks folkhögskola och inspirationsdagar för unga ledare i Svenska kyrkan. Föreläsare var biskop Åsa Nyström, kyrkoherde Sussie Kårlin och journalisten Atila Yoldas. Programmet innehöll även samtal i smågrupper och seminarier, så som ett om lekar med "Kalle Kaos" och "Burträskbingo", rättvisemärkt teologi och normkritisk inkludering.

Lördagens morgonbön i aulan leddes av 21-åriga Jonatan Widmark, Svenska Kyrkans Unga i Luleå stift, som själv började ledarutbildningen efter sin konfirmation. Dagens tema är "hopp" och han avslutar med att tacka.
– Tack för att ni är ett så starkt ljus i en ganska mörk värld.

Glädjen över att se människor växa

Biskop Åsa Nyström var en av föreläsarna under helgen. Hon återkom till samma tema:

– Ni tittar på mig, men jag tittar på er! Tänk att ni är här, tänk att vi får fyllas av hopp och inspiration.

Hennes föreläsning handlade om ledarskap som glädjen att se människor växa. Hon minns själv hur hon som ung ledare så gärna ville lyckas och var rädd att göra bort sig. En text av religionspedagogen Thomas H Groomes blev en ögonöppnare.

– Det är inte ni som i första hand ska tycka om mig, utan jag som ska tycka om er!

Hon berättar också om en hälsning hon fick som ny biskop. "Gud har gjort oss otillräckliga så att vi behöver flätas samman till gemenskaper, ömsesidigt stöttande varandra."

Andas med Gud

ANDAS IN
ANDAS UT
ANDAS IN
ANDAS UT
BFLXYOUBODY

Det citatet fastnar hos Tilda Sundström från Umeå. Under sina år i ledarutbildningen har hon känt sig sedd och bekräftad. Under lördagsförmiddagen blev hon också inspirerad av informationen om vilka yrken som finns i Svenska kyrkan.

– Jag visste inte riktigt vad en diakon var tidigare, berättar hon.

Att ta rygg på Jesus

Maja Lundh från Lycksele är med som ledare. Hon uppskattar också föreläsningarna, men även att få träffa så många andra ungdomar som tror. I hennes hemgrupp i Lycksele träffas fyra–fem personer för att äta middag och prata.

– Det blir en viss vinkel av kristendom, så det var lärorikt att få lyssna på andra, säger hon.

Dagens andra föreläsning handlar om att ta rygg på Jesus och lära av hans ledarskap. Susie Kårlin, kyrkoherde i Ryssby-Åby pastorat i Växjö stift, börjar med berättelsen om tullindrivaren Sackaois. Han gömde sig i ett träd för att få se Jesus och beskrivs som en kort, impopulär man som kämpar med hur han ser ut. Ungdomarna får fundera på vilka Sackaoistyperna är idag? Och vilka träd finns det idag? Hon nämner luva, hörlurar och telefon. Någon annan nämner tiden.

– Vi kan vara frustrerade över träden, men kanske har de en poäng. Jag kan få gömma mig en stund och ändå vara med, säger Susie.

Hon uppmuntrar de unga ledarna att lära sig andras namn, som ett enkelt sätt att få någon att känna sig sedd. Hon påminner också om att de automatiskt blir "någon" när de går in i en ledarroll.

– Andra kommer att se upp till dig. De små sakerna som du gör för någon annan kan betyda så mycket.

Rebecca Stare-Rees, handledare från Umeå pastorat, håller med.

– Det är i mellanrummen och under rasterna det händer! Där syns tilliten och tron på andra.

Text och foto: Ulrika Ljungbladh

Tilda Sundström, Umeå

– Jag känner mig sedd och det är en fantastisk gemenskap. Jämfört med skolan så får jag mer tillit. Ledarna säger: "Du klarar det här" och jag vågar testa. Till exempel höll jag en kvällsbön på konfirmationslägret. Jag såg hur folk verkligen lyssnade, det var så fint! Man kan tro att kyrkans ledarutbildning bara handlar om att lära sig om Gud, Jesus och slå i Bibeln. Men det är så mycket mer, som kris, kommunikation, kroppsspråk och första hjälpen.

Maja Lundh, Lycksele

– Det är jättekul att vara ledare. Det roligaste är att se framsteg i en grupp, hur blyga konfirmander avslutar sin konfirmation som bästa kompisar. Ledarutbildningen innehåller mycket praktik. Kursen "Trygga möten" om bland annat barn som mår dåligt, har jag haft användning för i flera andra sammanhang, bland annat som simtränare.

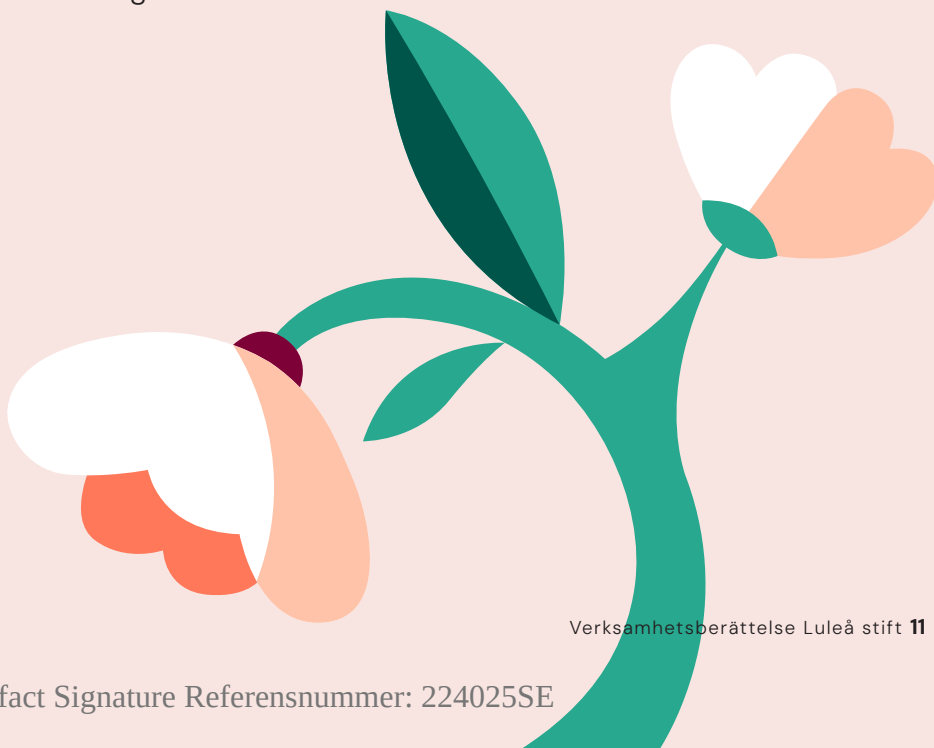
Rebecca Stare-Rees, Umeå, handledare i församlingens ledarutbildning

– Jag är uppväxt i en prästfamilj. På konfälgren tog de unga ledarna hand om mig. Jag brydde mig inte så mycket om min egen konfirmation – jag skulle bli ung ledare! Sedan fem år jobbar jag i Umeå stadsförsamling och ledarutbildningen är min roligaste arbetsuppgift. Jag blir så förundrad över hur mycket som händer med ungdomarna under åren!

Jonatan Widmark, Umeå

– Det är en gemenskap där ungdomar växer, känner sig som en del av något större och att "det är någon som tror på mig". Jag har gått ledarutbildning och sedan varit ideell ledare i ledarutbildningen i Mariakyrkan. Jag tycker mycket om det kyrkliga sammanhanget och hur de anställda ser unga som kompetenta.

Äntligen fick de komma tillbaka till Akamella

Den 18 augusti återbördades kvarlevor efter 23 personer till Akamella ödekyrkogård. Efter 146 år fick de äntligen komma i jorden igen. Det skedde vid en välbesökt ceremoni i skogen alldeles intill Muonioälven och finska gränsen.

Vädret var bästa tänkbara när fler än 250 personer samlades på Akamella ödekyrkogård den 18 augusti. Två bussar körde skytteltrafik mellan Muodoslompolo och skogsvägen till Akamella. De sista två kilometrarna promenerade deltagarna i strålende sol genom den varma skogen. De som behövde, fick åka häst och vagn.

Ceremonin inleddes med att sex unga vuxna körde fram pickupbilar med kvarlevorna i näveraskar på flaken. Askarna placerades under tystnad på ett vackert bord, utsmyckat med rönkvistar och renskinn, framför dem som samlats på platsen. Peder Jonson, vikarierande kyrkoherde i Pajala församling, hälsade välkommen:

– Det var en viktig dag när vi fick ta emot dem i Muonio, det är en viktig dag idag. Nu får vi tacka Gud att ordningen är återställd.

Under ceremonin talades både svenska, meänkieli och nordsamiska. Det var det sjätte

återbördandet inom Luleå stift och det första i Tornedalen.

– Det är en historisk dag då även den meänkielitalande befolkningen berörs. Det är en mörk historia men ändå en dag av glädje. Det som en gång gjorts var fel. Från att ha varit forskningsobjekt blir de nu människor vi ska lägga till vila, sa Terje Raattamaa, tf. ordförande för Svenska tornedalingars riksförbund.

Dagen var planerad av en arbetsgrupp med representanter från Svenska tornedalingars riksförbund och Muonio sameby, tillsammans med Svenska kyrkan.

En viktig dag för många

Näveraskarna bars in till kyrkogården av representanter för de anhöriga, Svenska tornedalingars riksförbund, Muonio sameby, Svenska kyrkan och Uleåborgs stift. De sänktes ned i en grav medan åskådarna sjöng Bred dina vida vingar, svensk psalm 190.

De vackra näveraskarna sänktes ned i en grav
medan åskådarna sjöng psalmen Bred dina
vida vingar. Foto: Emma Berkman/Luleå stift

De sista två kilometrarna promenerade deltagarna i strålande sol genom den varma skogen. De som behövde, fick åka häst och vagn. Foto: Emma Berkman/Luleå stift

Biskop Åsa Nyström bär en näverask till graven.
Foto: Emma Berkman

Ärkebiskop Martin Modéus läste en bön och gav välsignelsen på svenska. Biskop Åsa Nyström gav välsignelsen på nordsamiska och biskop emeritus Samuel Salmi från Uleborgs stift gav den på meänkieli. Därefter fick den som ville lägga en rönkvist på askarna.

– Det här är en viktig dag för många. Att den genomförts av så många goda sammanflätade krafter ger förhoppningar om läkande processer där sår funnits. Framför allt är den viktig för de människor som bor i eller kommer från bygden. Vi fick minnas de här personerna som de var, personer som på ett sätt var som vi; växte upp, levde, skrattade och sörjde här, säger biskop Åsa Nyström.

”Fler behöver komma hem”

Söndagens återbördande är en del av de åtaganden som är kopplade till Svenska kyrkans ursäkt till det samiska folket och en effekt av statens Sannings- och försoningskommissionen för tornedalningar, kväner och

Näveraskarna placerades under tystnad på ett vackert bord, utsmyckat med rönnkvistar och renskinn, framför dem som samlats på platsen. Foto: Emma Berkman/Luleå stift

lantalaiset. I sitt tal vid minnesstunden i Muonio församlingshem återknöt Martin Modéus bland annat till lärdomar från dialogmötet Sägastallamat i Luleå 2022. Han konstaterade att fler behöver komma hem.

– Rasbiologins brutala framfart handlade om att särskilja och separera. Man skapade gränser som var främmande för den här bygdens människor. När vi möts idag rör vi oss över nationsgränser, över språk- och samfundsgränser, ja på sätt och vis till och med över gränser i tiden. Vi förenas i sorgen över det som skett och vördsnaden inför dem som förts till vila.

Bakgrund

Sommaren 1878 grävdes kranier upp från Akamella kyrkogård, Muodoslompolo, i pseudovetenskapliga rasbiologiska syften. Sedan 2022 har Svenska tornedalingars riksförbund arbetat för ett återtagande av kvarlevorna, i samverkan med Svenska kyr-

kan, samemuseet Siida, Muonio sameby, sametinget och länsstyrelsen i Norrbotten.

Området kring Akamella och Muodoslompolo har historiskt befolkats av tornedalingar, kväner, lantalaiset och samer, och gör så fortfarande. 23 kranier överlämnades i oktober 2022 vid gränsen i Muonio Muodoslombolo. Sedan dess har kvarlevorna förvarats av församlingen.

Film från dagen
Gå via QR-koden.

Ovan: Många slöt upp i Malå då kvarlevorna efter Christina Catharina Larsdotter återbördades till Malå kyrkogård. Nedan: Präst Samuel Hellgren deltog under dagen. Foto: Sofia Fjällström.

Christina Catharina *Larsdotter*

har återbördats till Malå kyrkogård lördagen
den 25 maj 2024, 170 år efter sin död.

Många slöt upp i Malå då kvarlevorna efter Christina Catharina Larsdotter återbördades till Malå kyrkogård. Hon dog 1854 men fick inte evig vila i jorden utan grävdes upp och födes till Karolinska institutet. Man har trott att kvarlevorna brann upp 1892, men för ett par år sedan hittades de och den 25 maj fick de äntligen komma i jorden igen.

Hon fördes fram i en ackja, en släde eller pulka, som dekorerats med björkris, längs Storgatan till Malå kyrka.

– Det viktigaste med den här dagen, är att det är en medmänniska som får komma hem och får återbördas till den frid som borde ha varit hennes, säger Samuel Hellgren, stiftsadjunkt för samiskt kyrkoliv i Luleå stift, som ledde ceremonin på umesamiska.

Fredrik Juul, kyrkoherde i Malå-Sorsele pastorat och kontraktsprost för Södra Lapp-

lands kontrakt, förmedlade en hälsning från biskop Åsa Nyström:

”Som biskop i Luleå stift vill jag hälsa Máláge Sámienseäbrrie, Malå sameby och alla som idag närvarar vid detta återbördande av Christina Catharina Larsdotter. Jag gläds över den upprättelse för Christina Catharina Larsdotter som detta återbördande innebär. Det är en upprättelse för henne som person, för alla som delar släktband med henne, och för hela det lokala samiska samhället.”

Bakgrund

Christina Catharina Larsdotter, ”Stor-Stina”, föddes 1819 i Branäs, Malå. Hon hade en ovanlig sjukdom som gjorde att hon blev drygt två meter lång. Hon dog 1854, men kvarlevorna grävdes upp och fördes till Karolinska institutet, Stockholm, där hon återfanns 2022.

Församlingarnas *livskraft* en viktig framtidsfråga

Kyrkan är i förändring. Resurserna krymper – och det märks. Men människors livsfrågor, sökande efter mening och längtan efter hopp har inte minskat och många vill fira gudstjänst, engagera sig ideellt och fördjupas i sin tro. I församlingarna finns livskraften för kyrkans väg framåt. Det är utgångspunkten för antologin *Livskraft i församlingen: berättelser från Luleå stift*.

Bokens redaktör Maria Klasson Sundin är stiftsteolog i Luleå stift och har lång erfarenhet från församlingsarbete, utbildning, eukumenik och internationella frågor. Hon säger att stiftet har en uttalad ambition att alla församlingar ska ha ett öppet och engagerande gudstjänstliv, modig diakoni och meningsfulla mötesplatser för människor i alla åldrar. Men vad innebär allt det i praktiken? Den frågan tog hon och de utvalda skribenterna med sig i arbetet med antologin, som bygger på tio texter av medarbetare med olika roller och uppdrag. Engagerande och vardagsnära berättar de om sitt arbete med exempelvis gudstjänstutveckling, internationellt arbete, diakoni, själavård, inkludering och grön omställning. De reflekterar kring både nuläget och framtiden.

– Vi vill inspirera till samtal och tankar, inte bara vid stiftets präst- och diakonmöten utan hos alla grupper av medarbetare och förtroendevalda i vårt stifts församlingar och

i hela kyrkan. Jag rekommenderar alla läsare att plocka ut de texter som känns mest relevanta för den egna församlingen och samtala utifrån dem, säger Maria Klasson Sundin, som tillägger att en studiehandledning till boken är på gång under hösten.

Vad gör oss unika och hur stärker vi livskraften?

– Jag tycker det är viktigt för alla oss som verkar i Svenska kyrkan att reflektera över de egna styrkorna och svagheter. Vad är specifikt för oss i vårt stift, vilka är våra utmaningar och vad gör oss unika? Till exempel har vi i Luleå stift stora skillnader mellan större städer längs kusten och många glesbygdsförsamlingar i inlandet – hur stärker vi vår livskraft under sådana förutsättningar? Vi har dessutom viktiga försoningsprocesser med samerna och med tornedalningar, kväner och lantalaiset som måste fortsätta prioriteras, säger Maria Klasson Sundin.

Biskop Åsa Nyström pratar om Livskraft i församlingen under prästmötet.
Foto: Emma Berkman/Luleå stift

En av bokens brännande frågor handlar om kyrkans självbild och identitet. Ska Svenska kyrkan vara en professionell tjänsteorganisation som förpackar sina "produkter" på ett attraktivt sätt? Eller kan församlingarna våga släppa fram engagerade ideella som kanske kommer göra saker på ett nytt sätt, mer spontant och mindre tillrättalagt? Boken utmanar läsaren om vilka som får plats och räknas med i våra församlingar, samtidigt som den ger goda exempel på hur vi praktiskt kan lyfta kyrkans ideella och visa tillit.

– Vi måste ta vara på människors engagemang. Församlingen ska inte vara en byråkratisk proffsorganisation som gör församlingsborna till passiva mottagare, tvärtom behöver människor med många olika erfarenheter och bakgrund bli medräknade och få bidra till helheten, tycker Maria Klasson Sundin.

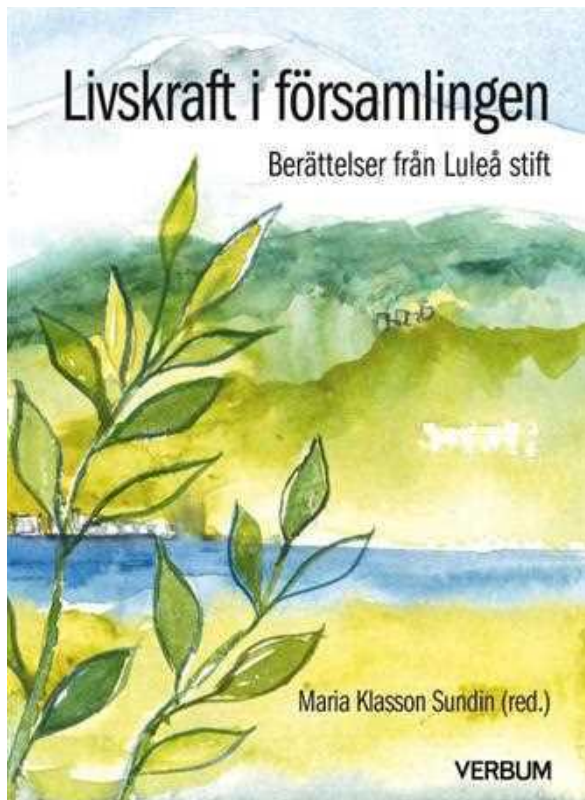
Idealitet, riktning och inspiration viktigt för framtiden

Ideella krafter är en förutsättning för församlingarnas överlevnad. Men de ideella knyts lätt till en enskild anställd, vilket är hämmande för helheten.

– När varje anställd håller hårt i sina egna ideella medarbetare och varje verksamhet blir en egen social bubbla minskar de ideellas möjlighet till växt och fördjupning. Omedvetet är man kanske rädd för att samverka, för vad händer om jag förlorar "mina" ideella till en annan verksamhet! Men den senaste forskningen visar att det är precis tvärtom. En församling som bygger broar i form av relationer och samverkan mellan olika grupper, som låter engagerade människor vandra mellan olika uppdrag och ansvarsområden över tid, skapar långsiktighet. En sådan inkluderande verksamhet kommer alltid dra till sig nya människor som vill göra en insats, säger hon.

Maria Klasson Sundin berättar om Luleå stifts strävan mot pastoral livskraft. För att uppnå det krävs tillräcklig organisatorisk, ekonomisk och demokratisk bärkraft och ett inkluderande ledarskap.

– Min kollega Anders Sandberg liknar det i boken vid en pall med fyra ben. Organisation, ekonomi och demokrati är tillsammans med ledarskapet benen som bär upp sitsen: den pastoral livskraften. Alla ben behövs för

stadgan, men benen är till för sitsens skull – inte tvärtom. Det håller jag verkligen med om.

En viktig framtidsfråga för kyrkan, menar Maria Klasson Sundin, är att avsätta tid för att diskutera inspiration och riktning.

– Jag tror vi behöver höja blicken och inte fastna i det som är organisation och struktur, kalendrar och nästa årsbudget. Vi går lätt runt och tittar på våra fötter hela tiden, och tappar bort vart vi är på väg. Vilket är vårt syfte, vår uppgift? Vad är det som Gud sänder oss till i den här världen?

Text: Madelene Lundin

Från bokens baksida

Var spirar det idag? Vad behövs för ett levande församlingsliv (också) i framtiden?

Hela Svenska kyrkan står i och inför stora förändringar under 2000-talet. Det är lätt att frågor om ekonomi och organisation skapar missmod och skymmer sikten för kyrkans uppdrag att vara salt och ljus i världen. Livskraft i församlingen: berättelser från Luleå stift vill rikta blicken mot församlingens möjligheter att mitt i allt detta skapa ett öppet och engagerande gudstjänstliv, en modig diakoni och meningsfulla mötesplatser för människor i alla åldrar.

I tio berättelser delar stifts- och församlingsmedarbetare från olika delar av Luleå stift med sig av sina tankar om vad som kan göra församlingslivet livskraftigt och hållbart. Kapitlen utgår från olika teman och frågor men binds samman av längtan efter ett levande församlingsliv, såväl i stad som i glesbygd – för människans, samhällets och skapelsens skull.

Medverkande: Carina Byström Nuft, Gustav Ericsson, Mona Eriksson, Samuel Hellgren, Anna Ingvarsdotter, Maria Klasson Sundin (red.), Ida Marcusson, Pär Parbring, Anders Sandberg, Christopher Sjödin, Andreas Söderberg och Stig Sörlin. Förord av biskop Åsa Nyström.

Boken finns att köpa på Verbums webbplats:
Gå via QR-koden.

Glimtar från året som gått

Januari

Biskop Åsa Nyström träffade fjorton praktikanter från praktikprogrammet Ung resurs i Svenska kyrkan. Hon fick svara på frågor och tillsammans med praktikanterna fundera över vad som är kyrkans utmaningar. Till vardags arbetar de församlingar i bland annat Roslagen, Örebro, Partille och kring Karlstad. Foto: Emma Berkman/Luleå stift

Februari

Luleå stift, Luleå domkyrkoförsamling, Luleå kommun och länsstyrelsen i Norrbotten deltog i en dialogövning tillsammans med försvarsmakten. Observatörer från Härnösands stift och de sydligaste stiftet deltog också. Dagen handlade om att vara kyrka i krig, om vilka värden som är viktiga att försvara. Foto: Magnus Aronson/Svenska kyrkan

Mars

Biskopsvisitation i Sävar-Holmöns församling. Under dagarna fick biskop Åsa Nyström lära känna församlingen och tillsammans med medarbetarna utforska vilka frågor som är stora i bygden just nu, vad som spirar och vad man grubblar över i Sävar med omnejd. Foto: Emma Berkman/Luleå stift

April

Svenska kyrkans nya grafiska profil lanserades med ny logotyp, nya illustrationer, nytt grafiskt manér, nya färger och ett helhetsgrepp kring layout. Mål: En tydligare profil för en synligare kyrka. Årsredovisningen har den nya profilen.

April

I elva år har Eva-Maria Karlsson haft uppdraget som stiftsdirektor i Luleå stift. Nu lämnar hon över stafettpinnen och ser fram emot att äga sin egen tid. Hon ser tillbaka på åren med glädje och spår en ljus framtid för Svenska kyrkan i Norrbotten och Västerbotten. Foto: Ola Johansson/Luleå stift

Maj

Över 200 körsångare från hela stiftet samlades i Luleå domkyrka för en kyrkosångshögtid, anordnad av Luleå stifts norra kyrkosångsförbund (LUNK) och Luleå stifts södra kyrkosångsförbund (LUSK). På repertoaren stod bland annat Hallelujakören ur Händels Messias. Se filmklipp från övningen via QR-koden. Foto: Luleå stift

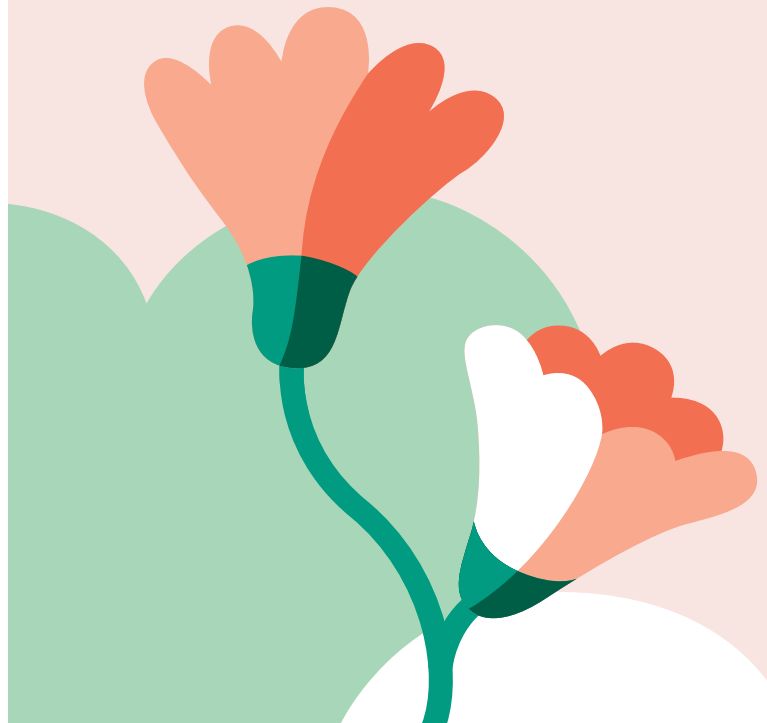
Juni

Den sista mässan firades i Kiruna kyrka på sin nuvarande plats. Kiruna kyrka flyttas och följer med till den nya stadskärnan i denna stora stadsomvandling. Kön till kyrkkaffet efter gudstjänsten var lång. Gudstjänsten sändes i Sveriges radio P1 och går att lyssna på i efterhand. Foto: Maria Holmgren/Kiruna pastorat

Juli

38 samiska ungdomar som konfirmerades. De har varit med på Luleå stifts samiska konfirmerationsläger i Saxnäs. Det var det första lägret i det nya konceptet som Luleå stift arbetade fram 2022–2023. Foto: Sofia Strinnholm/Luleå stift

Augusti

Över 250 personer samlades när kvarlevor efter 23 personer återbördades till Akamella ödekyrkogård. Efter 146 år fick de äntligen komma i jorden igen. Det skedde vid en välbesökt ceremoni i skogen alldeles intill Munioälven och finska gränsen. Se SVT:s fina dokumentär om återbördandet till Akamella. Foto: Emma Berkman/Svenska kyrkan

September

Förändringsresan startas, en samtalspodd med biskop Åsa Nyström, om att leda i förändring. Hon gästas av bland andra Lotta Finstorp, landshövding i Norrbottens län, Jan Moström, västerbottning, VD och koncernchef för LKAB, Gunilla Röör, teaterchef på Norrbottensteatern i Luleå och Nils-Johan Labba, slöjdare och lägerchef för det samiska konfirmerationslägret.

September

Luleå stift välkomnar Maria Henriksson, vår nya stiftsdirektor. Hon arbetade tidigare som kommundirektör i Kalix kommun och dessförinnan som kommunalchef i Överkalix kommun. Foto: Ola Johansson/Luleå stift

Oktober

Biskop Åsa Nyström kallade drygt 130 diakoner från hela Luleå stift till diakonmöte. I september kallades 190 präster till prästmöte. Dagarna innehöll gudstjänster, föreläsningar och samtal, på temat "Kallade till ett och samma hopp – tillsammans för levande församlingar". Foto: Emma Berkman/Luleå stift

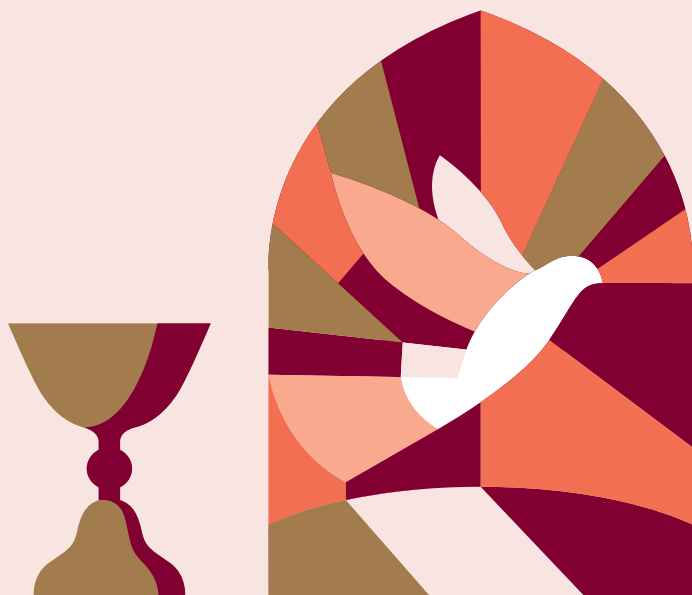
November

Mänskliga rättighetsdagarna på Sara kulturhus i Skellefteå samlade 2 700 intresserade deltagare från hela Norden. Temat var "Rättigheter i omställningens tid". MR-dagarna är Nordens största forum för mänskliga rättigheter och Svenska kyrkan är en av huvudarrangörerna. Foto: Emma Berkman/Luleå stift

December

Stiftsgården i Skellefteå blir ett nytt gemensamt kyrkligt centrum för församlingarna i Skellefteå pastorat. Pastoratet kommer att arbeta med fyra områden på Stiftsgården. Först ut är området ungdom, konfirmander och unga vuxna. Bild från firande i landskyrkan. Foto: Linda Randgard/Svenska kyrkan Skellefteå

December

Julia 5 år möter biskop Åsa Nyström i Luleå domkyrka. Tillsammans hjälps de åt att berättat julevangeliet med hjälp av en krubba. De pratar om natten då Jesus föddes, att alla sovplatser var upptagna i Betlehem och de sjunger en sång tillsammans. Foto: Emma Berkman/Luleå stift

Årsredovisning 2024

Altaret fotat under biskopsvisitation i Bygdeå.
Foto: Emma Berkman/Luleå stift

Förvaltningsberättelse

Uppgift, ändamål och verksamhet

Luleå stift täcker hela Västerbottens och Norrbottens län. Inom Luleå stift finns det 55 församlingar fördelat på 33 självständiga ekonomiska enheter. Stiftet är indelat i sex kontrakt. I varje kontrakt finns en kontraktsprost som utses av biskopen. Totalt hade stiftets församlingar vid årets utgång 330 277 (334 479) medlemmar. Svenska kyrkans grundläggande uppgift utförs av församlingarna.

Luleå stifts (252010-0112) grundläggande uppdrag är att främja och ha tillsyn över församlingarnas och pastoratens församlingsliv och förvaltning (inklusive begravningsverksamheten). Stiftets biskop och domkapitel har särskilda uppgifter enligt kyrkoordningen, bland annat tillsyn över dem som är vigda till uppdrag i kyrkan. Stiftet ska också enligt kyrkoordningen verka för en lämplig församlings- och pastoratsindelning och ansvarar för förvaltningen

av prästlönentillgångarna inom stiftet. Stiftet har sitt säte i Luleå kommun och utgör en organisatorisk del av trossamfundet Svenska kyrkan.

Belopp anges i tusental kronor (tkr) om inget annat anges. Uppgift inom parentes avser motsvarande uppgift för 2023.

Organisation

Stiftsfullmäktige är stiftets högsta beslutande organ. Fullmäktige består av 51 ledamöter, valda för mandatperioden 2022-2025. Under 2024 sammanträdde fullmäktige två (två) gånger.

Stiftsstyrelsen är stiftets verkställande organ. Stiftsstyrelsen har elva ledamöter med biskopen som självskriven ordförande. Tio ledamöter utses av stiftsfullmäktige. Stiftsstyrelsen sammanträdde sju (sex) gånger under året. Stiftsstyrelsen har inrättat två utskott som stöd för sitt arbete. Utskotten är beredande inom sina respektive ansvarsområden. De har även dele-

gation att fatta vissa typer av beslut. Egendomsutskottet ansvarar för frågor kopplat till förvaltningen av prästlönetillgångarna i Luleå stift och stiftets kapitalförvaltning. Arbetsutskottet bereder övriga ärenden.

I stiftet finns ett domkapitel. Domkapitlet ska självständigt fullgöra de uppgifter som anges i kyrkoordningen. Domkapitlet har sju ledamöter. Biskopen är ordförande och domprosten vice ordförande i domkapitlet och dessa är självskrivna ledamöter. Fyra ledamöter utses av stiftsfullmäktige och en ledamot väljs av stiftets präster och diakoner. En av de ledamöter stiftsfullmäktige utser ska vara, eller ha varit, ordinarie domare. Domkapitlet har till uppgift att stödja och utöva tillsyn över stiftets församlingar och pastorat, samt att Svenska kyrkans ordning iakttas i församlingarna. Det är domkapitlet som examinerar präster och diakoner innan de vigs till sina ämbeten. Domkapitlet har också tillsyn över hur präster och diakoner sköter sina uppdrag och följer sina vigningslöften. I domkapitlets tillsynsuppgift ingår även att pröva beslut som fattas av olika kyrkliga organ i stiftets församlingar och pastorat, när en sådan prövning begärs.

Utöver lagar och förordningar omfattas stiftet även av kyrkans regelverk, bland annat i form av kyrkoordningen och Svenska kyrkans bestämmelser. Stiftet tillämpar Svenska kyrkans kollektivavtal. Stiftsfullmäktige och stiftsstyrelse har även fastställt olika typer av styrande dokument.

Resultat och ställning

Verksamhetens resultat uppgick till -6 952 tkr (-4 451 tkr), vilket är 178 tkr bättre än budgeten. De finansiella intäkterna uppgick till 6 359 tkr (6 560 tkr). Efter finansiella poster uppgår årets resultat till -593 tkr (2 110 tkr). Resultat är 3 537 tkr bättre än budgeterat resultat vilket förklaras av högre finansiella intäkter än budgeterat. Uppföljning ur budgetperspektiv framgår i bilaga 1.

Det egna kapitalet uppgår vid utgången av 2024 till 100 325 tkr (100 918 tkr). Stiftet har realiserade vinster inom kapitalförvaltningen. Om dessa värden beaktas skulle det bokförda egna kapitalet öka med 55 561 tkr till 155 886 tkr (145 335 tkr). Stiftets mål för det egna kapitalets storlek uppgår till 75 000 tkr (75 000 tkr).

Att uppmärksamma under året:

- Avkastningen på stiftets placeringar uppgår till 5 466 tkr (5 745 tkr).
- Kyrkoavgiften är 2 189 tkr högre än "ordinarie" avgift på grund av för lågt förskott tidigare år.
- Värdet av stiftets placeringar har ökat i värde under året med 11 767 tkr (11 797 tkr). Marknadsvärdet överstiger per 31 december det bokförda värdet med 55 561 tkr.
- Bidrag med 4 000 tkr till Skellefteå pastorat kopplat till utvecklingen av den verksamhet som sker i stiftsgårdens lokaler.
- Bidrag har lämnats till Umeå pastorat för att de på stiftets uppdrag utför stöd kopplat till kyrklig administration. Bidraget lämnades för en period om 14 månader och uppgick till 1 050 tkr.
- Samiska konfirmationslägret genomfördes med 38 deltagare. Verksamheten finansieras i stor utsträckning av bidrag från nationell nivå och stiftets förvaldade stiftelser. Totalt erhöles bidrag om 2 626 tkr för lägret.
- Anpassning till nationell nivåns nya digitaliseringsstrategi har fortsatt. Under 2024 har detta inneburit att stiftets ansvar för videoutrustning har övergått till församlingar och pastorat. Omställningsbidrag har utbetalats om 1 396 tkr för byten av utrustning till den nya typen av utrustning som nationell nivå föreskriver.

Stiftsfullmäktige - sammanträdet i hösts yngste deltagare. Foto: Emma Berkman/Luleå stift

Flerårsöversikt

Allmänna förutsättningar

	2024	2023	2022	2021	2020
Tillhöriga per den 31 december (antal)	330 277	334 479	338 960	343 865	350 054
Tillhöriga per den 31 december (andel av invånarna, %)	62,4	63,5	64,6	65,6	67,0
Kyrkoavgift (%)	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
Medelantal anställda	69	67	67	72	79

Resultat (tkr)

Verksamhetens intäkter	100 573	95 452	91 016	97 022	109 147
Verksamhetens resultat	-6 952	-4 451	-4 007	6 317	- 259
Resultat från finansiella investeringar	6 359	6 560	-644	2 198	3 174
Årets resultat	-593	2 110	-4 652	8 515	2 915

Kyrkoavgift (tkr)	43 765	41 232	39 237	39 509	39 890
- varav slutavräkning (tkr)	2 189	843	-150	-39	352
Personalkostnader/verksamhetens intäkter (%)	61	59	57	55	51
Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%)	0,3	0,3	0,5	1,2	0,6

Ekonomisk ställning

Fastställt mål för det egna kapitalets storlek (tkr)	75 000	75 000	75 000	50 000	50 000
Eget kapital (tkr)	100 325	100 918	98 809	103 460	94 945
Eget kapital vid marknadsvärdering av kapitalplaceringar (tkr)	155 886	145 335	133 136	156 717	125 011
Soliditet (%)	71	71	71	71	72
Värdesäkring av eget kapital (%)	-0,6	2,1	-4,5	9,0	3,2
Likviditet (%)	69	105	107	105	75

Definitioner

Kyrkoavgift (%) – Anges i procent av den kommunalt beskattningsbara inkomsten.

Varav slutavräkning – För förklaring se redovisningsprinciper.

Personalkostnader/verksamhetsintäkter (%) – Uppgiften beräknas som resultaträkningens personalkostnader dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.

Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%) – Uppgiften beräknas som resultaträkningens av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.

Soliditet (%) – Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).

Värdesäkring av eget kapital (%) – Uppgiften beräknas som årets resultat dividerat med ingående eget kapital.

Likviditet (%) – Uppgiften beräknas som utgående omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Eva-Maria Karlsson gick i pension från tjänsten som stiftsdirektor. Ny stiftsdirektor Maria Henriksson tillträdde tjänsten i september 2024.

Stiftsstyrelsen beslutade att godta kyrkostyrelsen erbjudande om verksamhetsövergång för Luleå stifts ekonomiservice. Verksamhetsövergången beslutades ske per 1 januari 2025. Ett arbete har skett under året för att förbere-

da övergången. Övergången har inneburit arbete med bland annat MBL-förhandlingar, försäljning av inventarier med mera till nationell nivå, upprättande av hyresavtal. Förändringen innebär att 18 personer byter arbetsgivare från stiftsorganisationen till den nationella nivån. Av stiftets intäkter 2024 avser 14 177 tkr intäkter från försäljning av ekonomitjänster till församlingar och pastorat.

Svenska kyrkans nationella nivå har utsett Luleå stift till att vara resurscenter kopplat till

kyrkans färdplan för klimatet. Detta innebär att nationell nivå finansierar fyra heltidstjänster. Syftet är att kunna stödja församlingar och pastorat inom Luleå och Härnösands stift för att kunna genomföra konkreta åtgärder som bidrag till måluppfyllelse för färdplanen. Exempelvis kopplad till minskad energiförbrukning, hållbara inköp och klimatanpassning.

Uppsala stift har under året tagit över det operativa ansvaret för växelverksamheten. Detta innebär att Luleå stift från och med 1 mars 2024 avvecklat denna verksamhet. För församlingar och pastorat inom stiftet innebär det att de blir "kunder" hos Uppsala stift. Luleå stift fortsätter att finansiera verksamheten på samma sätt som tidigare.

Stiftsorganisationen har under senare år arbetat systematiskt med att öka nyttjandet av den av kyrkostyrelsen tilldelade kyrkoantikvariska ersättningen och kyrkounderhållsbidrag. Från och med 2024 bedrivs verksamheten med mål och förmåga att nyttja 100% av tilldelat utrymme för dessa två bidragsformer.

Hållbar utveckling

Hållbar utveckling och klimat är viktiga verksamhetsfrågor för Luleå stift. En särskild "hållbarhetsnot" finns på sida 38.

Väsentliga händelser efter räkenskapsåret

1 januari 2025 tillträdde den personal som tidigare arbetat inom Luleå stifts ekonomiservice, sina tjänster på Svenska kyrkans nationella nivå.

Finansiella instrument

Kapitalförvaltningen styrs av placeringsriktlinjer. Riktlinjerna beslutas av stiftsfullmäktige och innehåller bland annat etiska kriterier för placeringsval, avkastningsmål samt regler för portföljsammansättning. Riktlinjerna är fastställda i november 2023.

Det bokförda värdet på placeringarna uppgick vid utgången av 2024 till 106 533 tkr (93 040 tkr). Marknadsvärdet på placeringarna uppgår 31 december 2024 till totalt 162

094 tkr (137 457 tkr). Detta innebär att det finns ej bokförda övervärde inom kapitalförvaltningen som uppgår till 55 561 tkr (44 417 tkr).

Framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Stiftets verksamhet finansieras i stor utsträckning av kyrkoavgift. Över tid minskar antalet medlemmar och detta leder i sin tur till minskad kyrkoavgift. Under de senaste fem åren har antalet medlemmar minskat med 25 343, vilket motsvarar 7%. En minskning av antalet medlemmar med 10 procentenheter motsvarar 4 376 tkr i lägre kyrkoavgift i relation till dagens kyrkoavgift. Kyrkoavgiftsintäkterna för år 2027 beräknas vara cirka 1 766 tkr (4%) högre än 2024. En förändring av stiftsavgiften från 5 till 6 "skatteöre" motsvarar 8 601 tkr i intäkter.

Den löpande verksamheten finansieras till en viss del av finansiella intäkter. Detta innebär att stiftet är beroende av finansiella intäkter och därmed är utsatt för risk om kapitalförvaltningen uppvisar negativt resultat. En förändring på 10 procent av värdet på stiftets placeringstillgångar motsvarar 16 209 tkr.

Andra risker är kopplat till att förändringar i det inomkyrkliga utjämningsystemet kan ge ett negativt utfall för stiftet.

Tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken

Stiftet bedriver ingen, enligt miljöbalken, tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

Förvaltade stiftelser

Stiftet förvaltar 13 (13) stiftelser med ett totalt utgående eget kapital om 44 287 tkr (44 183 tkr). Tillgångarnas marknadsvärde uppgår 31 december 2024 till 48 833 tkr (47 883 tkr).

Resultaträkning

(tkr)

Verksamhetens intäkter

Kyrkoavgift		43 765	41 232
Erhållen inomkyrklig utjämning	2	28 063	29 585
Erhållna bidrag	3	5 614	4 954
Nettoomsättning	4	21 693	17 855
Övriga verksamhetsintäkter		1 439	1 825
Summa verksamhetens intäkter		100 573	95 452

Verksamhetens kostnader

Lämnad inomkyrklig utjämning	2	-14 874	-12 544
Övriga externa kostnader	5, 6	-31 378	-31 043
Personalkostnader	7	-60 982	-56 049
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-290	-266
Summa verksamhetens kostnader		-107 525	-99 903

Verksamhetens resultat

Resultat från finansiella investeringar

Resultat från finansiella omsättningstillgångar	8	5 466	5 745
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		898	817
Räntekostnader och liknande resultatposter		-5	-1
Resultat efter finansiella poster		-593	2 110

Årets resultat

		-593	2 110
--	--	-------------	--------------

Balansräkning

Tillgångar (tkr)

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar

Inventarier, verktyg och installationer	9	1 842	1 532
		1 842	1 532

Finansiella anläggningstillgångar

Långfristiga värdepappersinnehav	8, 10	110 863	97 386
		110 863	97 386

Summa anläggningstillgångar		112 705	98 918
------------------------------------	--	----------------	---------------

Omsättningstillgångar

Kortfristiga fordringar

Kundfordringar		5 901	3 242
Övriga fordringar		1 502	1 717
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	11	1 191	1 576
		8 593	6 536

Kassa och bank

Summa omsättningstillgångar	12	19 195	37 133
------------------------------------	----	---------------	---------------

Summa tillgångar		140 493	142 587
-------------------------	--	----------------	----------------

Balansräkning

Eget kapital och skulder (tkr)	Not	2024-12-31	2023-12-31
Eget kapital			
Balanserat resultat		100 918	98 809
Årets resultat		-593	2 110
Summa eget kapital		100 325	100 918
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		2 601	6 882
Övriga skulder		5 428	4 410
Villkorade bidrag	13	22 946	19 205
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	14	9 193	11 172
Summa kortfristiga skulder		40 168	41 669
Summa eget kapital och skulder		140 493	142 587

Rapport eget kapital

Förändring av eget kapital (tkr)	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Eget kapital 2023-01-01	103 460	-4 652	98 809
Omföring av föregående års resultat	-4 652	4 652	0
Årets resultat		2 110	2 110
Utgående balans 2023-12-31	98 809	2 110	100 918
Ingående balans 2024-01-01	98 809	2 110	100 918
Omföring av föregående års resultat	2 110	-2 110	0
Årets resultat		-593	-593
Eget kapital 2024-12-31	100 918	-593	100 325

Kassaflödesanalys

(tkr)	2024-01-01 -2024-12-31	2023-01-01 -2023-12-31
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	-6 952	-4 451
Rörelseresultat	-6 952	-4 451
<i>Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet</i>		
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	290	266
Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-400	-535
Övriga poster som inte ingår i kassaflödet	3	-1
Erhållen ränta	895	818
Erhållen utdelning	4 645	4 038
Erlagd ränta	-5	-1
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet	5 428	4 585
<i>Kassaflöde från förändring i rörelsekapital</i>		
Minskning/ökning av kortfristiga fordringar	-2 058	819
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	-1 500	1 585
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-5 082	2 538
Investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-599	-1 414
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	400	572
Förvärv av finansiella placeringar	-12 870	0
Försäljning av finansiella placeringar	213	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-12 856	-842
Årets kassaflöde	-17 938	1 696
Likvida medel vid årets början	37 133	35 437
Likvida medel vid årets slut*	19 195	37 133

* Likvida medel utgörs av bankmedel

Noter

(tkr)

Not 1

Redovisnings- och värderingsprinciper

Stiftets årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens BFAR 2012:1 *Årsredovisning och koncernredovisning (K3)*. Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Kyrkostyrelsens redovisningsråd för Svenska Kyrkan (KRED). Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som är för egen räkning. Som för egen räkning inkluderas även medel där avsikten är att de helt eller delvis ska fördelas till andra juridiska personer, men där fördelning grundas på beslut inom stiftet.

Kyrkoavgift

Svenska kyrkans huvudintäkt utgörs av kyrkoavgiften. I enlighet med lag om avgift till registrerat trossamfund får Svenska kyrkan statlig hjälp med uppbörd, taxering och indrivning av kyrkoavgiftsmedlen. Det slutliga utfallet av kyrkans avgiftsunderlag erhålls först två år efter avgiftsgrundande år och därför är Svenska kyrkan berättigad att uppbära ett förskott från staten, fördelat med en tolfedel per månad. Samtidigt med utbetalningen av förskottet sker en avräkning av det slutliga avgiftsunderlaget två år tillbaka. Kyrkoavgiften intäktsredovisas i takt med utbetalningarna från staten.

Erhållen inomkyrklig utjämning

Inom Svenska kyrkan finns ett utjämningssystem där Svenska kyrkans nationella nivå omfördelar medel mellan trossamfundets organisatoriska delar. Inom ramen för utjämningssystemet tilldelas stiftet årligen medel för viss basverksamhet inom stiftet (stiftsbidrag) samt kyrkounderhållsbidrag, KUB. Stiftsbidrag och kyrkounderhållsbidrag erhålls via utbetalning från nationell nivå.

Stiftsbidrag intäktsförs det år de avser. KUB skuldbokförs när det betalas ut från nationell nivå och intäktsförs när det används, d.v.s. betalas ut. Den del av KUB som stiftet själv använder intäktsförs direkt.

Utöver den utjämning som regleras inom ramen för kyrkoordningen kan Svenska kyrkans högsta beslutande organ, kyrkomötet, besluta om att av nationella nivåns kapital fördela medel till regional och lokal nivå. Besluten är vanligtvis förenade med villkor. Intäktsredovisning sker då enligt de generella principerna för bidrag i K3, se nedan.

Erhållna gåvor och bidrag

Erhållna gåvor redovisas i den period de mottagits. Bidrag intäktsredovisas efter hand som

villkor som är förknippade med att bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar reducerar anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Nettoomsättning

Intäkt av varor och tjänster redovisas normalt vid försäljningstillfället.

Lämnad inomkyrklig utjämning och lämnade övriga bidrag

Stiftet utgör en länk i det inomkyrkliga utjämningssystem som beskrivs under Erhållen inomkyrklig utjämning ovan. Såväl lämnad inomkyrklig utjämning som övriga lämnade bidrag skuldförs normalt när beslut om bidrag fattas, såvida det inte av beslutet framgår att bidraget ska finansieras med kommande års intäkter. I det senare fallet skuldförs bidraget först under det finansieringsår som anges i beslutet. Beslutade, ej skuldförda, lämnade bidrag redovisas som eventualförpliktelse.

Leasing

All leasing, både när stiftet är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing, d.v.s. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som intäkt/kostnad linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Ersättning till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. Efter som alla pensionsförpliktelser klassificeras som avgiftsbestämda redovisas kostnaden det år pensionen tjänas in.

Inkomstskatt

Stiftens inskränkta skattskyldighet regleras i 7 kap. inkomstskattelagen (1999:1229). Högsta förvaltningsdomstolen har i en dom den 9 februari 2021 fastställt att Svenska kyrkans nationella nivåns tillhandahållande av IT-tjänster och administrativa tjänster till Svenska kyrkans församlingar, kyrkliga samfälligheter och stift inte utgör näringsverksamhet. Högsta förvaltningsdomstolens domskäl är principiellt utformade och domen har generell räckvidd och kan tillämpas på alla typer av tillhandahållanden som sker mellan olika enheter inom trossamfundet Svenska kyrkan i syfte att bedriva Svenska kyrkans verksamhet. Det innebär att från och med första januari 2021 kan de enheter som fakturerar andra inomkyrkliga enheter göra detta moms- och skattefritt. Detta gäller för transaktioner mellan inomkyrkliga enheter (församlingar, pastorat, stift, nationell nivå). I den mån stiftet bedriver näringsverksamhet riktad till utomkyrkliga enheter är huvudregeln att näringsverksamheten är skattepliktig. Näringsverksamhet kan undantas från skatteplikt om den har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet eller är hävdvunnen finansieringskälla. Även normalt sett skattepliktig näringsverksamhet kan i vissa fall

undantas från beskattning om huvudsaklighetsprincipen är tillämplig.

Stiften är befriad från inkomstskatt i sin ideella verksamhet eftersom den uppfyller kraven som samhällsnyttig enligt skattelagstiftningen. Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Materiella anläggningstillgångar

I stiftet finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3. Som grundregel gäller att en materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde). För ideell sektor gäller att materiell anläggningstillgång också omfattar fysisk tillgång som innehas för det ideella ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld. De flesta anläggningstillgångar har klassificerats utifrån den senare regeln då stiftets ändamål är religiös verksamhet. Inventarier med ett anskaffningsvärde under 50 % av prisbasbeloppet har utifrån väsentlighetsbedömning redovisats som kostnad.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. Bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde. Nedskrivningsprövning sker alltid för sådana tillgångar som inte längre uppfyller något av kraven ovan för att definieras som materiella anläggningstillgångar. En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod. Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används.

Följande avskrivningstider tillämpas: bilar, övriga inventarier, installationer och verktyg fem år.

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras. Materiella anläggningstillgångar skrivs ned enligt två huvudmetoder beroende på grunden för klassificering som materiell anläggningstillgång. Materiella anläggningstillgångar som används för att ge ekonomiska fördelar/kassaflöde skrivs ned enligt reglerna i K3 kapitel 27. De materiella anläggningstillgångar som innehas för det ideella ändamålet skrivs ned enligt kapitel 37.

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3, kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärdet. Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när stiftet blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och stiftet har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Långfristiga värdepappersinnehav, post-för-post-värdering

Innehaven i posten innehas på lång sikt och redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas posten fortsatt i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärdet och marknadsvärdet på balansdagen. Innehaven värderas post för post; det innebär att varje innehav bedöms och värderas separat. De räntebärande tillgångarna redovisas i efterföljande till upplupet anskaffningsvärde. Nedskrivning redovisas i resultaträkningsposten "Resultat från finansiella anläggningstillgångar". Nedskrivningsbehovet prövas individuellt för aktier och andelar och övriga enskilda finansiella anläggningstillgångar som är väsentliga.

Nedskrivningsprövning av finansiella anläggningstillgångar:

När det finns indikation på att en finansiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med

hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar stiftets in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansieringsverksamheten. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificerar stiftet, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid på högst tre månader som är noterade på en marknadsplats.

Hållbarhet

Växthusgasutsläpp beräknas med systemstödet Cemasys och mäts i koldioxidekvivalenter utifrån GHG-protokollet (Greenhouse Gas Protocol) – en global standard för att mäta och han-

tera växthusgasutsläpp – för att kvantifiera och rapportera utsläpp av växthusgaser.

Enligt GHG-protokollet delas utsläpp in i tre scope:

Scope 1: Direkta utsläpp från källor som ägs eller kontrolleras av organisationen, till exempel från förbränning i egna pannor eller fordon.

Scope 2: Indirekta utsläpp från inköpt energi, såsom el, värme och kyla.

Scope 3: Andra indirekta utsläpp som uppstår i värdekedjan, både "uppströms" och "nedströms", till exempel från leverantörer och kunders användning av produkter.

Underlag för beräkningar i not 15 "Hållbarhetsnoten" kommer i huvudsak från beräkningar som sker med underlag från stiftsorganisationens ekonomisystem och beräknas enligt GHG-protokollet i Cemasys. I några fall kommer underlag och beräkningar från leverantören – (Nex, Atea och Hertz).

Not 2 Erhållen och lämnad inomkyrklig utjämning

Erhållen inomkyrklig utjämning

Stiftsbidrag

Kyrkunderhållsbidrag

Summa

Lämnad inomkyrklig utjämning

Kyrkunderhållsbidrag

Bidrag till sjukhuskyrkan

Bidrag till kriminalsjälavård/fängelsekyrkan

Bidrag till universitetskyrkan

Bidrag till konfirmandarbete

Övriga projekt och verksamhetsstöd

Summa

2024	2023
25 490	26 320
2 573	3 265
28 063	29 585
-1 923	-2 615
-2 029	-2 590
-218	-218
-574	-761
-378	-289
-9 753	-6 071
-14 874	-12 544

Not 3 Erhållna bidrag

Kyrkoantikvarisk ersättning för stiftsprojekt

Arbetsmarknadsbidrag

– Färdplan för klimatet

– Organisationsutveckling/arbetsmiljö

– Samiskt kyrkoliv

– Övriga: Barn och unga, NPF

Bidrag från den nationella nivån

– "Siwerts testamente": Asylrättscentrum

– "Jubileumsfonden": Kommunikatörsutbildning

Nyttjande av tidigare erhållna gåvor/bidrag (se not 13)

– Samiskt kyrkoliv

Bidrag från av stiftsstyrelsen förvaltade stiftelser

Summa

2024	2023
1 808	0
0	21
450	1 763
300	965
1 632	0
38	0
2 420	2 728
300	406
0	1 800
300	2 206
1 086	0
1 086	0
5 614	4 954

Not 4 Nettoomsättning

	2024	2023
Uthyrning av personal m.m. till prästlönetillgångarna i Luleå stift	5 090	4 640
Tillhandahållande av tjänster till inomkyrkliga enheter	14 177	12 302
Övriga tjänster	2 072	443
Hysesintäkter	354	471
	21 693	17 855

Not 5 Operationell leasing

Framtida minimileasingavgifter som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:

	2024	2023
Förfaller till betalning inom ett år	3 999	4 570
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	7 179	9 838
Förfaller till betalning senare än fem år	1 150	0
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	4 852	4 161
	17 180	18 569

Den operationella leasingen utgörs i allt väsentligt av hyrda inventarier och lokaler. Avtalet om hyra av lokalerna för stiftskansliet i Luleå löper på tre år med möjlighet till förlängning, motsvarande avtalstid i Skellefteå är 10 år. Storleken på de framtida leasingavgifterna redovisas till nominellt belopp. Variabla avgifter förekommer inte. Inventarier leasas på tre-fem år med möjlighet till utköp. Bilar leasas på tre år.

Not 6 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på stiftens revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter.

	2024	2023
Auktoriserad revisor Ernst & Young		
Revisionsuppdraget	95	126
Övriga tjänster	5	3
	100	129

Not 7 Personal

	2024	2023
<i>Medelantalet anställda</i>		
Kvinnor	41 (59%)	41 (61%)
Män	28 (41%)	26 (39%)
	69	67

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp 28 250 kr (26 250 kr). Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11.

Könsfördelningen i stiftsstyrelsen och bland ledande befattningshavare

Ledamöter i stiftsstyrelsen samt biskop
Ledande befattningshavare

2024-12-31			2023-12-31		
Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
6	5	11	6	5	11
2	0	2	2	0	2

Löner, arvoden och andra ersättningar
Ledamöter i stiftsstyrelsen samt biskop
Anställda

	2024	2023
Löner, arvoden och andra ersättningar	1 372	1 233
Ledamöter i stiftsstyrelsen samt biskop	40 178	37 350
Anställda	41 550	38 583

Arvoden till förtroendevalda i stiftsfullmäktige, stiftsstyrelse med flera organ redovisas i resultaträkningen på raden "Personalkostnad". För arbetsmarknadsbidrag se not 3.

(forts. sid 36)

(forts Not 7)

<i>Ersättning till ordföranden i stiftsstyrelse och domkapitel</i>	2024	2023
Till stiftets biskop, tillika ordförande i stiftsstyrelse och domkapitel har lön, arvode och andra ersättningar utgått med	1 235	1 126
<i>Pensionskostnader och andra sociala avgifter</i>		
Pensionskostnader exkl. särskild löneskatt	3 000	2 777
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	13 587	12 607
	16 587	15 384

Stiftet har inga övriga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Not 8 Resultat från finansiella investeringar

	2024	2023
<i>Resultat från finansiella anläggningstillgångar</i>		
Utdelning	4 843	4 038
Återföring av nedskrivning	623	1 707
	5 466	5 745
<i>Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter</i>		
Räntor	898	817
	898	817

Not 9 Inventarier, verktyg och installationer

	2024-12-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärden	4 264	3 718
Inköp	600	1 414
Försäljningar och utrangeringar	-2 384	-868
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 480	4 264
Netto anskaffningsvärde	2 480	4 264
Ingående avskrivningar	-2 058	-2 622
Försäljningar/utrangeringar	1 753	830
Årets avskrivningar	-241	-266
Utgående ackumulerade avskrivningar	-546	-2 058
Ingående nedskrivningar	-674	-674
Försäljningar och utrangeringar	631	0
Årets nedskrivningar	-49	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-92	-674
Utgående redovisat värde	1 842	1 532

Not 10 Värdepappersinnehav

	Redovisat värde		Marknadsvärde på bokslutsdagen	
Långfristiga värdepappersinnehav	2024	2023	2024	2023
Noterade aktiefonder	46 218	46 218	101 779	90 636
Noterade räntefonder	60 315	46 822	60 315	46 822
Summa långfristiga värdepappersinnehav	106 533	93 040	162 094	137 457
Övriga långfristiga placeringar *	4 330	4 346		
Summa värdepappersinnehav	110 863	97 386	162 094	137 457

*Innehavet avser andelar i bostadsrättsförening (biskopens tjänstebostad), aktier i Kyrkans Försäkring och Berling media. Innehavet har inte marknadsvärderats. Aktier i Berling media har sålts i sin helhet under 2024 för 214 tkr.

Förändring av långfristiga värdepappersinnehav	2024	2023
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	114 234	124 194
Investeringar under året	12 870	0
Omklassificering*	0	-9 960
Försäljningar/avyttringar	-16	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden**	127 088	114 234
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-16 848	-28 515
Återföring nedskrivningar	623	1 707
Omklassificering*	0	9 960
Årets nedskrivningar	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar**	-16 225	-16 848
Utgående bokfört värde	110 863	97 386

*Omklassificeringarna avser konkurser i Mikrofinanshuset, Jamiibora och Urbanis.

**Nordic Microcap har ett anskaffningsvärde på 5 574 tkr, nedskrivningar har gjorts med motsvarande belopp.

Not 11 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2024-12-31	2023-12-31
Förutbetalda hyror	785	798
Övriga poster	406	779
	1 191	1 576

Not 12 Kassa och bank

Av behållningen på kassa och bank utgör 13 313 tkr (22 972 tkr) behållning på det s.k. Kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå eftersom det är en del av Svenska kyrkans koncernkonto. De regelverk som styr Kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

Not 13 Villkorade bidrag och gåvor	2024-12-31	2023-12-31
Ingående balans	19 205	23 110
Erhållet under året	8 450	4 214
I anspråkstaget under året	-4 709	-8 118
Summa	22 946	19 205
<i>Specifikation av utgående balans</i>		
- Kyrkobyggnadsbidrag	3 262	3 262
- Färdplan för klimatet	1 636	2 086
- Organisationsutveckling/arbetsmiljö	586	886
- Kyrkounderhållsbidrag	7 575	6 317
Bidrag från den nationella nivån	13 058	12 551
- Siwerts testamente (Diakoni)	5 356	5 656
- Jubileumsfonden	627	627
- Evangelisationsfonden	370	370
- Övriga ändamål	120	0
Bidrag/gåvor från andra	6 474	6 654
- Samiskt kyrkoliv	3 414	0
Bidrag från av stiftsstyrelsen förvaltade stiftelser	3 414	0
Summa	22 946	19 205
<i>Specifikation av kyrkounderhållsbidrag</i>	<i>Ej förbrukat</i>	<i>Ansvarsförbindelser</i>
År		
2024	3 180	3 047
2023	3 170	3 170
2022	873	873
2021	0	0
2020	0	0
2019	5	0
2018	347	0
Summa	7 575	7 090
Not 14 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2024-12-31	2023-12-31
Upplupna semesterlöner	2 590	3 260
Upplupna sociala avgifter	1 064	1 346
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	5 538	6 566
	9 193	11 172

Not 15 Hållbarhetsarbete

Skapelsen och allt liv utgår ur Guds hand. Därför är livet heligt och värdefullt i sig. Luleå stifts arbete med hållbar utveckling bygger på att förkunna skapelseansvaret. I denna "hållbarhetsnot" redogörs bland annat för stiftets hållbarhetsarbete i form av hållbarhetsstrategi och hantering av olika risker och möjligheter kopplat till hållbar utveckling.

Styrning

Svenska kyrkan har en bred och närvarande verksamhet i hela samhället och bidrar på så sätt till olika lokala och globala hållbarhetsmål – främst genom församlingarnas verksamhet. Stiftsorganisationens uppgift att verka främjande för församlingarna innebär att integrera de olika hållbarhetsdimensionerna i verksamheten, både vid styrning, genomförande och uppföljning – vilket innebär att hållbarhetsarbetet ska bäras av alla anställda och förtroendevalda. Det övergripande ansvaret för genomförandet av hållbarhetsarbetet ligger på stiftsdirektor.

Till stöd för arbetet finns ett systematiskt förhållningssätt för styrning och uppföljning av hållbarhetsarbetet genom dels den av stiftsstyrelsen fastställda hållbarhetsstrategin, dels de ordinarie processerna för verksamhetsstyrning.

Strategi

Stiftsstyrelsen har fastställt en hållbarhetsstrategi för perioden 2022–2025 som beskriver mål inom bland annat energi, klimatanpassning och biologisk mångfald. Ett centralt perspektiv vid utformningen av strategin har varit att den ska utgöra en ram för stiftet att stödja församlingar utifrån deras förutsättningar, behov och önskemål. Stiftet ska vara både en inspiratör och ge stöd, men även utmana församlingarna i Luleå stift i det bitvis tuffa arbetet att ställa om verksamhet och beteenden. Målen i Svenska kyrkans Färdplan för klimatet ligger även de som grund för stiftsorganisationens strategiska verksamhet inom hållbar utveckling.

Om stiftets intressenter

Dialog med intressenter är en grundläggande del

av hållbarhetsarbetet och en viktig förutsättning för hur Luleå stift ska verka i sitt främjandearbete. Luleå stifts viktigaste intressent är församlingar och pastorat i Luleå stift, där dialoger ständigt pågår i flera forum som till exempel kyrkoherdedagar, visitationer, utbildningar och dagliga möten. Andra intressenter är till exempel övriga stift inom Svenska kyrkan och Svenska kyrkans nationella nivå. Inom stiftsorganisationen är personalen en central intressent. Leverantörer och organisationer som erhåller stöd och bidrag från stiftet är också viktiga. Centrala intressenter är på flera sätt församlingarnas medlemmar – dessa är dock ur ett stiftsperspektiv indirekta intressenter genom vårt stöd till församlingar och pastorat.

Risker och möjligheter

Stiftsorganisationens verksamhet har ur hållbarhetssynpunkt olika sorters påverkan på omvärlden och omvärlden har i sin tur olika sorters påverkan på stiftsorganisationens verksamhet. Detta ger upphov till hållbarhetsrelaterade risker för stiftsorganisationens verksamhet – men öppnar även upp för möjligheter. De största riskerna som stiftsorganisationens verksamhet har på mänskliga och miljö ligger för närvarande i utsläpp av koldioxidekvivalenter kopplat till resor och transporter, negativ påverkan på mänskliga rättigheter i leverantörskedjan samt kompetensförsörjning. Några av de identifierade möjligheterna innebär minskade kostnader kopplat till förändrade resvanor för stiftsorganisationens medarbetare, ökad affärsmässighet inom inköp som leder till minskade risker för exempelvis jäv och höga kostnader. Men även möjligheterna att stärka Svenska kyrkans ställning i samhället som ansvarstagande aktör med skapelsen i centrum – som kan lägga grunden för ökat medlemsantal – samt för Svenska kyrkans möjligheter att rekrytera. Men samma möjlighet kan även vara en risk om inte Svenska kyrkan anses leva upp till högt ställda förväntningar runt vårt agerande för skapelsen.

Väsentlighet

Hållbarhetsarbetet inom stiftsorganisationen i Luleå stift utgår från en bedömning av områden där verksamheten har störst risk för negativ påverkan på människa och miljö samt där arbetet kan bidra till förändring i positiv riktning.

Stiftsorganisationens största möjligheter att påverka positivt ligger för närvarande i det främjande arbetet för församling och pastorat, där vi har

en tydlig strategisk roll med att kunna verka som en möjliggörare för den fortsatta utvecklingen av arbetet med hållbar utveckling. Ett exempel är kompetensförsörjning – vilket är en pågående, mycket stor utmaning för församlingar och pastorat och en central uppgift för stiftsorganisationen att stödja inom. Men även att stiftsorganisationen har medarbetare med kompetens som svarar mot församlingens behov.

En annan väsentlighet är att brett inom stiftet verka för utsläppsminskningar inom områden som resor och transporter och fastighet, samt att minska utsläpp som genereras av stiftsorganisationens egna aktiviteter som resor och inköp.

Medarbetare

God arbetsmiljö, medarbetares villkor och utvecklingsmöjligheter utvärderas regelbundet genom medarbetarsamtal, enkäter, skyddsronder, statistikinsamling samt i samverkan med fackliga företrädare. Även säkerhet och krisförberedande arbete ryms inom ramen för goda arbetsförhållanden.

Alla anställda omfattas av kollektivavtal och har tillgång till företagshälsovård för arbetsrelaterad ohälsa. Satsningar på friskvård sker i form av ett friskvårdsbidrag och möjlighet till en timmes friskvård per vecka på betald arbetstid. Totalt genomfördes 1226,32 friskvårdstimmar. Stiftsorganisationen nyttjar plattformen Benify för administration och beställning av friskvård. Under 2024 valde 63,7 % av medarbetarna att nyttja delar av eller hela sitt friskvårdsbidrag. De medarbetare som nyttjade bidraget använde i genomsnitt 3515 kr av 4000 kr. Totalt uppgår utbetalt friskvårdsbidrag till 179 259 kr.

Stiftets arbetsmiljöarbete bedrivs utifrån kraven i arbetsmiljölagstiftningen och arbetstidslagen samt föreskrifter, som exempelvis Arbetsmiljöverkets föreskrift om systematiskt arbetsmiljöarbete. Ett systematiskt arbetsmiljöarbete innebär att kontinuerlig utvärdering och förbättringsarbete ingår. Utvärdering görs därför löpande. Arbetsmiljöansvaret är samma för anställda och inhyrda medarbetare.

Alla medarbetare täcks av försäkring för arbets-skada och långvarig sjukdom, som en del av kollektivavtalet. Såväl anställda som uppdragstagare/förtroendevalda omfattas av försäkring för tjänsteresor.

Nyckeltal anställda

Åldersfördelning och personalomsättning, anställda (procent)

	2024	2023	2022	2021
T.o.m 29 år	4	4	5	7
30–49 år	39	40	37	36
Fr.o.m 50 år	57	56	59	57
Medelålder (år)	49	50	50	47
Personalomsättning (procent)	39	10	19	20
Sjuktal (procent)				
Sjukfrånvaro	6	4	4	3
Andel långtidssjukfrånvaro av total	74	73	53	51
Sjukfrånvaro män	0,9	0,6	2,5	2,4
Sjukfrånvaro kvinnor	8,5	6,1	5,1	3,1

Klimatpåverkan

Stiftsorganisationens klimatpåverkan är under 2024 på 72 ton Co₂, se figur 1, vilket är elva ton högre än 2023. Av ökningen beror 11,7 ton på att fler källor/mätpunkter har tillförts under 2024. I klartext innebär det att inköp av IT och hårdvara nu räknats med, samt även livsmedel från stiftsorganisationens större verksamheter (kurser, präst- och diakonmöten, stiftsfullmäktiges sammanträden – samt stiftsorganisationens egna personalsamlingar).

Beräkningarna för 2023 har korrigerats för en felkälla i efterhand. Utsläppen från stiftsorganisationen beräknas enligt GHG-protokollet (se redovisningsprinciper).

Ett antal utsläppskällor har inte kunnat beräknas på ett kvalitetssäkert sätt, dessa har därför utelämnats. Utelämnade utsläppskällor är bl.a. inköp inom kontor, papper och trycksaker samt el och värme i stiftsorganisationens lokaler i Skellefteå och Umeå. Utsläpp från om- och nybyggnation ingår inte heller.

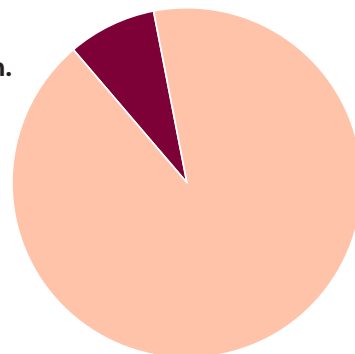
Stiftsorganisationens största utsläpp kommer från tjänsteresor av olika slag, med ett samlat ut-

släpp 2024 på 49,3 ton Co₂e, där den enskilt största utsläppskällan är flygresor med ett utsläpp på 19,3 ton – vilket är en minskning med 0,5 ton från 2023. Utsläppen från egna bilar har minskat 5,8 ton, vilket är en nära 100% minskning från 2023 – detta beror på en övergång från fossilt bränsle till eldrivet. Stiftsorganisationens elbilar beräknas i Scope 2. Se en närmare beskrivning av olika utvalda utsläppskategorier i figur 2. Samtliga koldioxidutsläpp från stiftsorganisationen klimatkompenseras fullt ut. Detta sker genom finansiellt stöd till Fairtradecertifierade projekt från den av Svenska kyrkans nationella nivå upphandlade ramavtalsleverantör ZeroMission.

På grund av verksamhetens karaktär, med ett utbyte mellan kyrkor och andra organisationer i andra länder samt Luleå stifts geografiska förutsättningar bedöms flygresor och längre transporter ibland som nödvändiga. Stiftsorganisationen strävar fortsatt efter att begränsa koldioxidutsläpp från resor och transporter genom att välja färdssätt med mindre miljöpåverkan, samt att välja videomöten via Microsoft Teams.

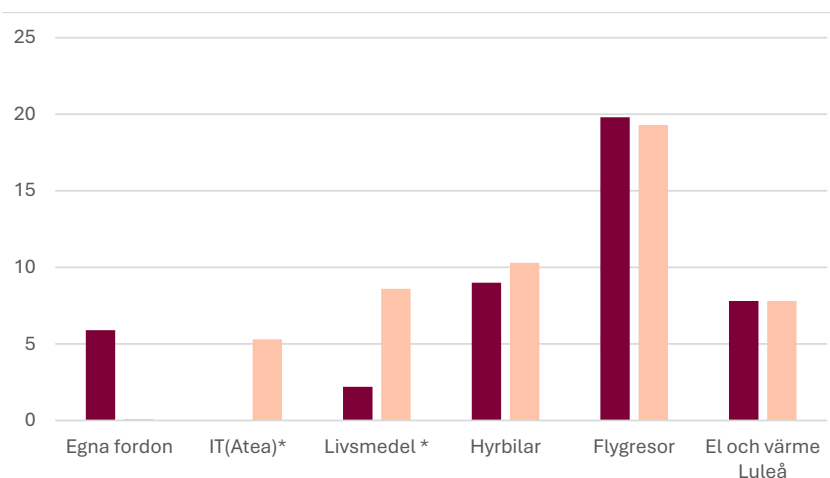
Figur 1: Utsläpp Co₂e Stiftsorganisationen 2024, 72 ton.

- Scope 2, köpt el och värme 5,9 ton.
- Scope 3 tjänsteresor, IT, livsmedel etc. 66,1 ton.

Figur 2: Utsläpp Co₂e 2023–2024, utvalda kategorier.

- 2023 ton Co₂e
- 2024 ton Co₂e

Figur 2.
*IT är en ny kategori från och med 2024. Kategorin livsmedel har också utökats under 2024 i omfattning och innehåller nu livsmedel från kursverksamhet och större sammankomster.

Cirkulär ekonomi och arbetstagare i värdekedjan

Stiftsorganisationens arbete med hållbara inköp utgår från inköbspolicyn som syftar till att vi ska sluta avtal med företag som rättar sig efter internationella regelverk – vilka syftar till att skydda människor och miljö, och som uppträder ansvarsfullt mot sina anställda, det omgivande samhället och miljön. En viss systematisk uppföljning sker idag av inköp en gång om året, men ingen hållbarhetskontroll sker av leverantörskedjan – därför använder stiftsorganisationen de nationella ramavtalen i första hand om så är möjligt. Detta därför att en grundlig hållbarhetsgranskning då redan utförs av Kyrkokansliet.

Genom det nationella ramavtalet med Atea så nyttjar stiftsorganisationen möjligheten att återvinna uttjänt/trasig hårdvara inom IT/telefon och därmed bidra till bättre cirkulärhet inom området. Övrigt avfall återvinns enligt lag. Insatser inom cirkulärhet är även att stiftsorganisationen säljer vidare kontorsmöbler till second-hand när nyinköp/utbyte ska ske.

Särskilda insatser under 2024

CSRD

Sommaren 2024 började en ny lag att gälla i Sverige, en lag som stiftats på EU-nivå och som syftar till att förstärka hållbarhetsrapporteringen inom EU, vilket även får effekt på hur styrning och ledning inom hållbar utveckling utförs. Lagen kallas CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive), och detta innebär ett paradigmskifte och ett standardiserat sätt att rapportera hållbarhetsarbete. Därför har en kunskapsuppbyggnad inom CSRD utförts under 2024 under ex. workshops – med fokus på miljö, HR och styrning. Nästa steg är att fullt ut ersätta dagens arbete med Svenska kyrkans miljödiplomering med ett arbetssätt som går i linje med CSRD.

Färdplan för klimatet

Arbetet med Svenska kyrkans färdplan för klimatet gick in i en ny utvecklingsfas under 2024 med att upprätta Operativa grupper, en grupp till varje målområde i färdplanen som har uppdraget att främja Svenska kyrkans möjligheter att nå målen. Under 2024 var stiftsorganisationen representerade i Operativ grupp Klimatanpassning och krisberedskap.

Stiftsorganisationen är även representerade i Taktisk grupp, färdplan för klimatet. Den taktiska gruppen för klimat är tillsatt av fokusgruppen för hållbar utveckling inom samverkansformen "Stiftsdirektorer för samverkan" och arbetar nationellt för uppfyllelse av klimatmålen.

Under 2024 påbörjades även arbetet med att upprätta ett Samverkansnav, där Luleå samverkar med Härnösand stift för att nå Svenska kyrkans klimatmål inom målområdena resor och transport samt konsumtion. Rekryteringar till navet avslutades 2024, där de fyra nya medarbetarna börjar sina tjänster löpande under vårterminen 2025.

Hållbar konsumtion

Projekt Hållbar konsumtion Fas 1 avslutades i juni 2024, ett samverkansprojekt med ekonomiservice i Luleå, Växjö och Göteborg. Då hade totalt sex piloter (församlingar och pastorat) medverkat. Projektet syftar till att skapa beteendeförändring kopplat till konsumtion. Beslut togs för att låta projektet fortsätta i en Fas 2 som avslutas under 2025.

Präst- och diakonmötet 2024

Under 2024 möttes präster och diakoner i två tvådagars träffar med samtal, föreläsningar och valbara seminarium. Under båda träffarna fanns det möjlighet att välja seminarium med temat hållbar utveckling i olika form.

Figur 2.

	2023	2024
Egna fordon	5,9	0,1
IT(Atea)*	5,3	0
Livsmedel *	2,2	8,6
Hyrbilar	9	10,3
Flygresor	19,8	19,3
El och värme (Luleå)	7,8	7,8

Luleå den dag som framgår av elektroniska underskrifter

.....
Åsa Nyström
Biskop tillika styrelsens ordförande

.....
Titti Ådén
Förste vice ordförande

.....
Lars-Gunnar Frisk
Andre vice ordförande

.....
Maria Andersson

.....
Bertil Burén

.....
Ingela Eriksson

.....
Helén Lindbäck

.....
Paavo Ruokojärvi

.....
Lars Sandberg

.....
Yvonne Stålnacke

.....
Lennart Åström

Vår revisionsberättelse har lämnats

.....
Åse Arnesdotter Kaati

.....
Tomas Åström

.....
Katarina Söderberg
Auktoriserad revisor

Utfall 2024

(tkr)

	2024			
	Utfall	Budget	Utfall (%)	Avvikelse
Verksamhetens intäkter				
Kyrkoavgift	43 765	43 535	101%	230
Erhållna gåvor och bidrag	33 676	34 987	96%	-1 311
Nettoomsättning	21 693	18 954	114%	2 739
Övriga verksamhetsintäkter	1 439	890	162%	549
Summa verksamhetens intäkter	100 573	98 366	102%	2 207
Verksamhetens kostnader				
Lämnad inomkyrklig utjämning	-14 874	-10 547	141%	-4 327
Övriga externa kostnader	-31 378	-34 418	91%	3 040
Personalkostnader	-60 982	-60 431	101%	-551
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	-290	-100	290%	-190
Summa verksamhetens kostnader	-107 525	-105 496	102%	-2 029
Verksamhetens resultat	-6 952	-7 130	98%	178
Resultat från finansiella investeringar	6 359	3 000	212%	3 359
Årets resultat	-593	-4 130	14%	3 537
Avgår strategiska satsningar	5 348	4 130	129%	1 218
Årets resultat exkl strategiska satsningar	4 755	0		4 755

Kommentar till årets utfall

Årets resultat blev - 593 tkr, vilket är 3 537 tkr bättre än budgeterat. Årets resultat exklusive strategiska satsningar är 4 755 tkr. Årets resultat påverkas av ett starkt finansiellt resultat som överstiger budget med 3 359 tkr. Verksamhetens resultat blev - 6 952 tkr, vilket är 178 tkr bättre än budget.

Verksamhetens intäkter blev 2 207 tkr högre än budgeterat, vilket dels förklaras av att kyrkoantikvarisk ersättning erhållits, dels att nationell nivå gett bidrag till det samiska konfirmationslägret, dels att villkorade bidrag nyttjats i mindre utsträckning än planerat, dels att nettoomsättningen ökat, bland annat för att ekonomiservice haft högre intäkter, försvarsmakten delfinansierat en tjänst, dels försäljning av IT-utrustning och möbler till nationell nivå i samband med verksamhetsövergången av ekonomiservice.

Verksamhetens kostnader blev 2 029 tkr högre än budgeterat.

- Lämnad inomkyrklig utjämning blev 4 327 tkr högre än budgeterat. Detta beror dels på finansiering av kyrklig administration, där Umeå pastorat fått ett bidrag, dels på bidrag till församlingarna och pastorat för byte av videoutrustning, dels på bidrag till Skellefteå pastorat för utveckling av Stiftsgården.
- Övriga externa kostnader blev 3 040 tkr lägre än budgeterat, vilket dels beror på att utfallet blivit en annan typ av kostnad, till exempel lämnad inomkyrklig utjämning.
- Personalkostnader blev 551 tkr högre än budget, vilket dels beror på fler pastorsadjunkter jämfört med budget, dels ökade kostnader för personalrekrytering.
- Av- och nedskrivningar blev 190 tkr högre än budget, vilket dels beror på nedskrivning av videoutrustning som bytts ut, dels nya tjänstebilar som inte fanns med i budget.

Utfall per verksamhetsområde

(tkr)

2024				
	Utfall	Budget	Utfall (%)	Avvikelse
Stiftsgemensamt	12 860	12 653	102%	-207
Församlingens utveckling	24 190	25 646	94%	1 455
God förvaltning	17 807	16 482	108%	-1 325
Övrig stiftsverksamhet	880	970	91%	90
Intern styrning och ledning	3 843	4 245	91%	403
Internt stöd	13 170	12 597	105%	-573
Ej fördelade medel	3 461	3 554	97%	93
Verksamhetens nettokostnader	76 210	76 147	100%	-63
Finansiering	75 617	72 017	105%	3 600
Årets resultat	-593	-4 130	14%	3 536
Avgår strategiska satsningar	5 348	4 130	129%	1 218
Årets resultat exkl strategiska satsningar	4 755	0		4 755

Kommentar till utfall per verksamhetsområde
Verksamhetens nettokostnader uppgår till 76 210 tkr, vilket är 63 tkr högre än budgeterat. Med nettokostnad avses verksamhetens kostnader med avdrag för verksamhetsspecifika intäkter som exempelvis bidrag och intäkter till ekonomiservice (tjänster som stiftet säljer till församlingar och pastorat). Finansiering, dvs kyrkoavgift och kapitalavkastning, uppgår till 75 617 tkr, vilket är 3 600 tkr över budget. Avvikelsen förklaras av ett starkt finansiellt resultat.

Strategiska satsningar

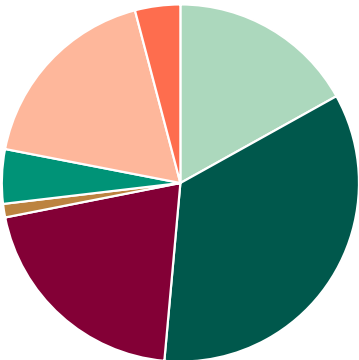
(tkr)

2024				
	Utfall	Budget	Utfall (%)	Avvikelse
Ekonomiservice	1 827	1 400	131%	-427
HR	600	600	100%	0
Kyrklig administration	900	900	100%	0
Kyrkoval	67	80	84%	13
Pastorsadjunkter	1 953	1 150	170%	-804
Summa	5 348	4 130	129%	-1 218

Varje satsning beskrivs inom det verksamhetsområde som satsningen är knuten till.

Fördelning av verksamhetens nettokostnader 2024

- Internt stöd 17%
- Ej fördelade medel 5%
- Stiftsgemensamt 17%
- Församlingens utv. 32%
- God förvaltning 23%
- Övrig stiftsverksamhet 1%
- Intern styrning och ledning 5%

På nästa sida kommenteras väsentliga avvikelser i respektive verksamhetsområde.

Verksamhetsområde: Främjande och tillsyn – Stiftsgemensamt

Området har ett utfall på 12 860 tkr, vilket är 207 tkr över budget. Av tabellen nedan framgår vilka delområden som ingår i verksamhetsområdet.

	2024			
	Utfall	Budget	Utfall (%)	Avvikelse
Biskopens uppdrag	7 120	6 455	110%	-664
Domkapitlet	1 239	1 400	88%	162
Pastoral verksamhet	2 289	2 436	94%	147
Organisationsutveckling	2 212	2 362	94%	149
Summa	12 860	12 653	102%	-207

Kommentar till tabellen

Verksamhetsområdet består av stiftets egna verksamheter kopplat till främjande och tillsyn. Här finns biskopens uppdrag, som bland annat består av verksamhet kopplat till församlingsinstruktioner, visitationer, vining och kontraktsprostar. Även domkapitlet, pastoral verksamhet, där bland annat krisberedskap och internationellt engagemang återfinns, även organisationsutveckling ingår i verksamhetsområdet.

Kostnader kopplat till Biskopens uppdrag har varit högre än budgeterat dels utifrån att antalet fysiska möten/arrangemang ökat och att det varit fler deltagare. Övriga verksamheter har blivit billigare än budget, vilket främst beror på lägre personalkostnader.

Verksamhetsområde inrymmer inga strategiska satsningar.

Verksamhetsområde: Främjande och tillsyn – Församlingens utveckling

Området har ett utfall på 24 190 tkr, vilket är 1 455 tkr under budget. Av tabellen nedan framgår vilka delområden som ingår i verksamhetsområdet.

	2024			
	Utfall	Budget	Utfall (%)	Avvikelse
Stöd till församlingens grundläggande uppgift	16 068	16 583	97%	515
Rekrytering	5 281	4 940	107%	-341
Övrigt stöd till församlingens	2 842	4 123	69%	1 281
Summa	24 190	25 646	94%	1 455
- varav strategiska satsningar	1 953	1 150	170%	-804

Kommentar till tabellen

Verksamhetsområdet består av stöd till församlingens grundläggande uppgift, rekrytering av profilyrken och pastorsadjunkter samt flerspråkigt arbete, ideella och samiskt kyrkoliv. Stöd till församlingens grundläggande uppgift blev lägre än budgeterat, vilket delvis förklaras av lägre bidrag till institutions-själavården. Viss verksamhet har haft lägre kostnader på grund av inställda evenemang. Antalet praktikanter till profilyrkena har varit färre jämfört med budget, vilket gör att den totala avvikelsen mot budget blir 341 tkr, inklusive strategiska satsningar.

Övrigt stöd till församlingens blev lägre än budgeterat, vilket delvis förklaras av längre kostnader för köp av teckenspråkig tjänst från församlingar. Det samiska arbetet har fortsatt och under året genomfördes konfirmationslägret i Saxnäs. Förändring inom personalområdet har skett, vilket tillsammans med uthyrning av personal minskat kostnaderna.

Strategiska satsningar

Inom området sker strategiska satsningar kopplat till pastorsadjunkter. Antalet pastorsadjunkter var 3,5 heltidstjänster, jämfört med budgeterade 2,0 heltidstjänster, vilket innebär en budgetavvikelse på 804 tkr.

Verksamhetsområde: Främjande och tillsyn – God förvaltning

Området har ett utfall på 17 807 tkr, vilket är 1 325 tkr över budget. Av tabellen nedan framgår vilka delområden som ingår i verksamhetsområdet.

	2024			
	Utfall	Budget	Utfall (%)	Avvikelse
Fastighet och kulturarv	4 754	4 314	110%	-440
Kyrklig administration, IT, HR	11 317	10 592	107%	-725
Övrig förvaltning	1 736	1 577	110%	-160
Summa	17 807	16 482	108%	-1 325
- varav strategiska satsningar	2 727	2 300	119%	-427

Kommentar till tabellen

Verksamhetsområdet består av stöd till församlingarnas förvaltningsområde. Fastighet och kulturarv (inkl. begravnings- och klimat/hållbarhet) Projektet med att upprätta vård och underhållsplaner för samtliga skyddade kyrkor har etapp 1 slutförts under året. Under 2025 startar etapp 2.

Kyrklig administration, IT och HR. Inom IT har byten av videoutrustning påbörjats där församlingar och pastorat fått bidrag med 1 396 tkr, arbetet fortsätter under 2025. Kyrklig administration har Umeå pastorat fått bidrag med 1 050 tkr (avser 14 månader) för att stötta församlingar och pastorat, och arkivprojektet har kommit i gång. Omställningsbidrag med 1 827 tkr har givits till församlingar och pastorat som ansluter sig till ekonomiservice tjänster.

Övrig förvaltning består av juridik och övergripande frågor kopplat till förvaltningsområdet. Övrig förvaltning blev lite dyrare än budget, vilket beror på högre personalkostnader.

Strategiska satsningar

Inom området sker strategiska satsningar kopplat till kyrkliga administration och ekonomiservice. Avvikelsen mot budget beror på att fler enheter anslöt till ekonomiservice än vad som var budgeterat för.

Verksamhetsområde: Övrig stiftsverksamhet

Området har ett utfall på 880 tkr, vilket är 90 tkr under budget.

	2024			
	Utfall	Budget	Utfall (%)	Avvikelse
Övrig stiftsverksamhet	880	970	91%	90
Summa	880	970	91%	90

Kommentar till tabellen

Verksamheten avser bidrag till folkhögskolor och lägergårdar. Avvikelsen beror på att Munkvikens lägergård fick ett extra verksamhetsbidrag under 2022 och att det inkluderade även bidraget under 2024.

Verksamhetsområde: Intern styrning och ledning

Området har ett utfall på 3 843 tkr, vilket är 403 tkr under budget. Av tabellen nedan framgår vilka delområden som ingår i verksamhetsområdet.

	2024			
	Utfall	Budget	Utfall (%)	Avvikelse
Förtroendemannaorganisationen	1 541	1 692	91%	151
Revision	95	150	63%	55
Kyrkoval	67	80	84%	13
Ledning	2 139	2 323	92%	184
Summa	3 843	4 245	91%	403
- varav strategiska satsningar	67	80	84%	13

Forts.

Kommentar till tabellen

Verksamhetsområdet består av stiftets egna styrnings- och ledningsfunktion inklusive revision och kyrkoval. *Förtroendemannaorganisationen* ligger lite under budget, vilket beror på att vissa planerade aktiviteter inte genomfördes. *Revision* har förändrat arbetssätt vilket innebär en besparing i förhållande till budget. Ledning har blivit billigare än budget, vilket beror på lägre personalkostnader.

Strategiska satsningar

Inom området sker strategiska satsningar kopplat till kyrkovalet, vilket ligger i linje med budget.

Verksamhetsområde: Internt stöd

Området har ett utfall på 13 170 tkr, vilket är 573 tkr över budget. Av tabellen nedan framgår vilka delområden som ingår i verksamhetsområdet.

	2024			
	Utfall	Budget	Utfall (%)	Avvikelse
Verksamhetsstöd	9 026	8 522	106%	-504
Fastigheter och lokaler	4 144	4 075	102%	-69
Summa	13 170	12 597	105%	-573
- varav strategiska satsningar	600	600	100%	0

Kommentar till tabellen

Verksamhetsområdet består av stöd för den egna verksamheten i form av administrationsstöd och kostnader för hyrda lokaler. Budgetavvikelsen beror dels på fortsatt uppdatering av IT-utrustning/videoutrustning, dels högre personalkostnader, dels att renovering av personalköket i stiftets lokaler utförts under året.

Strategiska satsningar

Inom området sker strategiska satsningar kopplat till HR.

Ej fördelade medel

Området har ett utfall på 3 461 tkr, vilket är 93 tkr under budget.

	2024			
	Utfall	Budget	Utfall (%)	Avvikelse
Ej fördelade medel	3 461	3 554	97%	93
Summa	3 461	3 554	97%	93

Kommentar till tabellen

Ej fördelade medel avser verksamhetsmedel som i den ekonomiska planen inte knutits till en specifik verksamhet.

Under året har ej fördelade medel i huvudsak använts för ekonomiskt stöd till Skellefteå pastorat för verksamhetsomställningen av Stiftsgårdens verksamhet. Även renovering av serveringsköket vid stiftskansliet i Luleå.

**Svenska
kyrkan**

Luleå
stift

Adress: Luleå stift, Box 942, 971 28 Luleå
Telefon: 0920-26 47 00
www.svenskakyrkan.se/luleastift

Comfact Signature Referensnummer: 224025SE

§ 15

Dnr. PLT 2025-0008

Luleå stifts prästlönetillgångar: Verksamhetsberättelse och årsredovisning 2024

Stiftsstyrelsen har upprättat verksamhetsberättelse och årsredovisning för Luleå stifts prästlönetillgångar avseende verksamhetsåret 2024 (se *protokollsbilaga*).

Verksamhetsberättelsen, årsredovisningen och bokslutet har varit föremål för granskning av revisionen. Revisionsberättelse föreligger. Revisionen tillstyrker att årsredovisningens resultat- och balansräkning fastställs.

Barnkonsekvensanalys

Beslut om att fastställa verksamhetsberättelse och årsredovisning har inga konsekvenser för barn och unga.

Fredagen den 16 maj 2025

Ärendet föredras av stiftsjägmästaren Anders Landström och Dick Matsson.

Klargörande frågor ställs av Ingela Eriksson och Ulrika Karlsson.

I ärendet yttrar sig även Lars Sandberg.

Anders Landström besvarar de frågor som ställs.

Lördagen 17 maj 2025

Lars Sandberg yttrar sig i ärendet och yrkar bifall till stiftsstyrelsens förslag.

Ulrika Karlsson, Nina Berggård och Paavo Ruokojärvi yttrar sig i ärendet.

Anders Landström besvarar de frågor som ställs.

Stiftsfullmäktige förklarar överläggningen i ärendet avslutad.

Stiftsfullmäktige beslutar i enlighet med stiftsstyrelsens förslag

- att lägga verksamhetsberättelsen avseende verksamhetsåret 2024 till handlingarna,
- att fastställa årsredovisningens resultat- och balansräkning,
- att 2024 års resultat disponeras så att 14 000 tkr delas ut och att överskjutande medel förs till de balanserade vinstmedlen, samt
- att utdelningen fördelas enligt följande:
 - Till församlingar/pastorat enligt fastställda andelstal 7 000 tkr
 - Till nationell nivå 7 000 tkr som särskild utjämningsavgift
 - Återstående medel om 21 090 tkr överförs i ny räkning

Skog och mark

Verksamhetsberättelse
och årsredovisning | 2024

Prästlönetillgångarna i Luleå stift

Innehåll

Verksamhetsberättelse

Prästlönetillgångarna – en tusenårig historia.....	5
Omställning pågår.....	6
Mål för förvaltning, skog och mark.....	8
Skogsdagarna med konfirmander.....	11
Anna ny certifieringsansvarig.....	15
FSC-certifierade.....	16
Skogen förbereds för vitryggig hackspett.....	18
Skogsutredningen kom och välkomnades.....	20
Stiftsskogsvaktarna röjde efter storm.....	22
Ordlista.....	25

Årsredovisning

Förvaltningsberättelse.....	26
Noter.....	35
Underskrifter.....	43

Omslagsbild: Skogsexkursion i södra distriktet, kring Bygdeå och Vindeln med förtroendevalda en strålande dag i juni 2024.
Foto: Emma Berkman/Luleå stift

Bild till höger: Vacker fjäril från skogsexkursionen kring Bygdeå och Vindeln. Foto: Emma Berkman/Luleå stift

Grafisk form: Sara Andersson/Luleå stift

Svenska kyrkan | Luleå stift

Förvaltning för *förkunnelsen*

För prästlönetillgångarna i Luleå stift sker förvaltningen av tillgångarna med ett oändligt perspektiv. I skogsbruket ska skogsvårdslagens och miljöbalkens regler om hänsyn till naturmiljön uppfyllas samtidigt som vi arbetar med certifieringssystem som ställer ännu högre krav på hänsyn och avsättningar viktiga för den biologiska mångfalden, sociala värden och rennärigen. Inom fastighetsförvaltningen ska PLT upplevas som en god och lyhörd hyresvärd som följer de regler som finns kring brandskydd, goda arbetsplatser och bostäder mm.

I vårt uppdrag ingår att skapa ekonomiska förutsättningar för kyrkans förkunnelse. Förvaltningen sker därför med fokus på såväl ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet men även andlig och existentiell hållbarhet. Förvaltningen ska ske på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar.

Under december 2024 fick vi slutligen bekräftelse på att skogarna som förvaltas av Luleå och Härnösands prästlönetillgångar är certifierade enligt FSC® (DNV-FM/COC-000046-R), arbetet med att säkerställa en effektiv och uthållig organisation kring hanteringen av samplanering med rennärigen har varit och är tidskrävande men kommer förhoppningsvis leda till ett fortsatt gott samarbetsklimat.

Efterfrågan och priset på förnyelsebar skogsråvara har under året stadigt ökat. Sverige och Finland står tillsammans för en stor del av EU:s trävaruproduktion samtidigt som import från Ryssland sanktionerats visar vikten av ett långsiktigt och uthålligt skogsbruk.

Lars Sandberg,
ordförande i stiftsstyrelsens egendomsutskott

Anders Landström,
stiftsjägmästare

Prästlönetillgångarna – en tusenårig historia

Svenska kyrkans 13 stift förvaltar skog och mark över hela Sverige. Tillgångarna, som också består av ett fondkapital, kallas prästlönetillgångarna (PLT). Detta eftersom de en gång kom till för att landets präster skulle kunna avlönas. Här har vi gjort några nedslag under historiens gång.

Olof Skötkonungs dop

Kyrkans jordäggande går långt tillbaka – närmare bestämt till år 1016. Enligt traditionen lät Olof Skötkonung sig döpas år 1008 och händelsen som ägde rum i Husaby källa i Västergötland ses som kristendomens början i Sverige. Efter dopet skänkte kungen mark till Skara biskopsstol, vilket var starten på bildandet av Svenska kyrkans prästlönetillgångar.

Sockenbildning och prästbord

För att kunna bilda en församling behövde prästen kunna försörjas, och efter att landet blivit kristet skrev man i landskapslagarna att kyrkan skulle få prästbord. Det innebar att skogs- och jordegendomar skulle doneras så att avkastningen av dessa skulle kunna gå till prästfamiljens försörjning.

Prästborden skulle enligt lag överlåtas genom en formell handling som kallades "skötning". Den gick till på det vis att den från kyrkan som skulle ta emot gåvan la ut sin mantel på altaret på vilken den person som skänkte jorden la en torva från marken.

Förutom marken som donerades, så skulle befolkningen i trakten där kyrkan låg också bidra med en del av det så kallade tiondet. En skatt som utgjordes av en viss mängd matvaror och spannmål från jordbruket. Än idag kallas exempelvis området runt Stiftsgården och Bonnstan i Skellefteå för Prästbordet.

Västerås riksdag 1527

Under högmedeltiden hade kyrkan hunnit bli en rik och mäktig organisation och biskopar, domkyrkor och kloster hade särskilt stora egendomar. Makten och förmögenheten ledde till slut till en konfrontation med kungamakten som kände sig hotad.

Vid Västerås riksdag 1527 drog Gustav Vasa in stora delar av kyrkans egendomar, och man lämnade i

regel bara en fastighet per sockenpräst. Kyrkan fick senare tillbaka stora delar av den mark som då togs i beslag.

Prästlönereformen 1910

År 1910 ändrades lagen och prästerna fick därefter sin lön i kontanter i stället. Prästgårdarna blev bostäder för prästerna medan skogs- och jordbruksmarken arrenderades ut av församlingarna. Under lång tid var egendomen intakt, men under 1900-talet och framåt har en del mark sålts till bostadsbebyggelse och liknande. Intäkterna från dessa försäljningar har placerats i prästlönefonden.

Sedan 1995 är det stiftet som ansvarar för den jord, skog, fastigheter och fonder som utgör prästlönetillgångarna.

Kyrkan får ny relation med staten

Vid millennieskiftet år 2000 skildes kyrkan från staten. Den tidigare kyrkolagen ersattes då av lagen om Svenska kyrkan. Kyrkomötet som är kyrkans högsta beslutande organ fastställde även en kyrkoordning. Enligt lag ska avkastningen från prästlönetillgångarna användas för Svenska kyrkans förkunnelse – och efter att staten och kyrkan skiljdes åt beslutade man att tillgångarna fortsatt skulle förvaltas av stiftet.

Fakta

Prästlönetillgångarna förvaltas av stiftet såsom självständiga förmögenheter, och precis som andra tillgångar ska de förvaltas på ett hållbart sätt. Avkastningen av prästlönetillgångarna ska gå till den kyrkliga verksamheten. Totalt består landets prästlönetillgångar av 470 000 hektar skogsmark, 46 000 hektar betes- och åkermark och ett fondkapital på 4 miljarder.

Omställning *pågår*

Prästlönetillgångarna ska förvaltas på ett sätt som är ekologiskt, ekonomiskt, socialt och andligt hållbart, både på kort och lång sikt. En utmaning som i dagens klimatnödläge är både brådskande och nödvändig att anta. PLT i Luleå stift arbetar aktivt med mål som bidrar till en hållbar utveckling.

Ett biskopsbrev om klimatet

Biskopsbrevet om klimatet utgör en teologisk grund för Svenska kyrkans engagemang i klimatfrågor. I brevet finns flera uppmaningar från Sveriges biskopar om hur vi alla kan bidra till att bromsa klimatförändringen. Prästlönetillgångarna berörs speciellt av två av dem.

- Låt en teologiskt reflekterad syn på skapelsen präglade den ekonomiska förvaltningen av aktier, skog och mark för att minska klimatpåverkan och påskynda klimatomställningen.
- Gör konkreta handlingsplaner i syfte att uppnå klimatneutrala verksamheter så fort som möjligt med sikte på 2030. Det förutsätter omställning och beteendeförändringar inom områden som fastighetsförvaltning, resor, inköp med mera.

Prästlönetillgångarna arbetar med uppmaningarna inom ramen av *Svenska kyrkans färdplan för klimatet*¹ och *Luleå stifts hållbarhetsstrategi*².

Svenska kyrkans färdplan för klimatet

Färdplanen antogs av kyrkostyrelsen 2019 med tre övergripande effektmål, där ett av dem är att uppnå klimatneutralitet inom hela organisationen. De två andra effektmålen handlar om att arbeta med värderingsförändringar och att bidra till klimaträttvisa. I färdplanen finns delmål inom områden såsom kyrkans uppdrag och konsumtion och här finns också mål för jord, skog och mark. Färdplanen ska uppfyllas under tre etapper till år 2030 med nya delmål i varje etapp. Den första etappen avslutades december 2023, etapp två startade i januari 2024 och ska pågå till december 2027.

Svenska kyrkans färdplan för klimatet etapp två beslutades i sin helhet i kyrkostyrelsen i juni 2023. Se de beslutade målen för prästlönetillgångarna och hur PLT i Luleå stift arbetar med dem på sidorna 6–7. I Luleå stifts remissvar som gavs i mars 2023 ingick ett förslag om ytterligare mål än de föreslagna inom skog och mark. De tilläggsförslag som lades av Luleå stift antogs inte av kyrkostyrelsen, PLT i Luleå stift har redan i dagens förvaltning implementerat dessa mål genom längre omloppstider och stor andel röjning och gallring, satsningar på hyggesfritt skogsbruk mm.

Utredningen

”Hållbarhet i Svenska kyrkans skogsbruk”

Utredningen som initierades av ett kyrkomötesbeslut och direktiven fastställdes av kyrkostyrelsen den 19/12 2022. Utredaren utseddes sedan under våren 2023 och har sedan dess arbetat med utredningen till september 2024 då betänkandet till kyrkostyrelsen levererades. Kyrkostyrelsen beslutade att betänkandet skulle remitteras till berörda instanser fram till den 25 februari 2025. Under hösten 2024 har betänkandet analyserats av förtroendevalda och tjänstemän för att kunna lämna relevanta synpunkter från Luleå stift innan den 25/2 2025.

Mål för förvaltning, skog och mark

Färdplan för klimatet etapp 2

Till och med 2027 ska*

1. Beräkningsmodellen för den skogliga kolbalansen vara utvärderad genom extern revision och mätmetoder för jordbrukets kolbalans vara implementerad i enlighet med bästa praxis och gällande redovisningsregler.

Alla PLT i Sverige arbetar med en upphandling av detta arbete och kommer att leverera en utvärdering av den skogliga kolbalansmodellen till 2027, parallellt med detta förs diskussioner med möjliga aktörer för att kunna beställa en redovisning även för jordbrukets påverkan.

2. Prästlönetillgångarna fortsatt aktivt bidra till forskning och utveckling om en hållbar förvaltning av skog och mark och en hållbar produktion av förnybar energi.

PLT i Luleå stift deltar bland annat i utvecklingsprojekt kring hyggesfritt skogsbruk samt söker forsknings-samarbeten inom samma ämnesområde.

3. Prästlönetillgångarna som markägare, projektör och kapitalförvaltare verka för ökat träanvändande i byggnationer och klimatsmart byggande.

PLT i Luleå stift utvärderar löpande nya förfrågningar om upplåtelser, markköp mm. utifrån ett klimat- och hållbarhetsperspektiv. Hittills har inga stora byggprojekt påbörjats på PLT:s mark, men det finns intressanta områden för bebyggelse där vi i framtiden kan få möjligheter att påverka materialval mm. i bygglovsprocesser.

4. Produktion av förnybar el, motsvarande den totala årliga användningen i kyrkans byggnader, vara i projekt- eller produktionsfas på prästlönetillgångarnas marker. Produktionen kan omfatta både egna anläggningar och anläggningar som drivs av andra aktörer på prästlönetillgångarnas marker.

PLT i Luleå stift har tecknat ytterligare ett arrendavtal under 2024 om solcellsanläggning och utvärderar nya förfrågningar samt egna initiativ ur hållbarhetsperspektiv för att möjliggöra nya etableringar på

lämpliga platser. Samtliga PLT förvaltningar i Sverige undersöker också möjligheterna att tillsammans med kyrkokansliet skapa en investeringsform där olika kyrkliga enheter kan bli delägare i förnybar energiproduktion.

5. Prästlönetillgångarna bidra till forum för kompetensutveckling, erfarenhetsutbyte och gemensamma projekt för fossilfritt och hållbart jordbruk för sina gårdsarrendatorer. Vid ny upplåtelse av arrenden ska man använda möjligheten att påverka brukandet om det anses lämpligt.

Detta mål är främst prioriterat för de sydliga PLT-förvaltningarna då PLT i Luleå stifts jordbruksarealen är marginell.

6. Prästlönetillgångarnas skogsbruk sträva efter fossilfrihet i skötsel och transporter.

PLT i Luleå stift ska verka för att anlita entreprenörer ska vara medvetna om de alternativa bränslen som finns på marknaden. PLT i Luleå stift har för avsikt att under 2025 undersöka användningen av biobränslen bland sina anlita entreprenörer, eventuellt kommer detta kunna göras för hela landets PLT förvaltningar i en undersökning via nationell nivå.

7. Prästlönetillgångarna tillvarata den brukade skogens produktionspotential för ökad klimatnytta på kort och lång sikt. Samtliga åtgärder för klimatnytta inom prästlönetillgångarnas förvaltning av skog och mark ska ha en balans mellan ekologiska, sociala, ekonomiska och andliga värden.

PLT i Luleå stift behandlar till stor del detta mål i den löpande verksamheten vilket framgår av verksamhetsplan och årsredovisning.

8. Prästlönetillgångarna vidta aktiva åtgärder för klimatanpassning som kan öka skogarnas och jordbruksmarkens motståndskraft, återhämtnings- och utvecklingsförmåga och minska klimatförändringarnas skadliga effekter.

PLT i Luleå stift följer forskning och vidtar aktiva åtgärder för klimatanpassning vid anläggande av ny skog samt gallring och restaurering av naturvärden främst genom att öka lövandelen i de skogar vi förvaltar.

9. Prästlönetillgångarna ha vidareutvecklat kunskap om hur markförvaltning och skogsbruk påverkar samiska näringar, samt genomfört anpassningar i enlighet med handlingsplanen som är kopplad till Svenska kyrkans ursäkt till det samiska folket.

PLT i Luleå stift har under 2024 certifierat sitt skogsbruk enligt FSC®, här ingår fördjupad samplanering med renskötseln vilket förhoppningsvis leder till ökad kunskap men även förbättrar möjligheterna för en fortsatt god dialog och samverkan med rennärningen.

Av Luleå stift kompletterande föreslagna mål**:

1. Inbindningen av CO₂ i stående skog, alltså tillväxten av biomassa i levande träd, överstiga det uttag och naturliga avgångar som sker.
2. Prästlönetillgångarnas skogsskötsel förändras så att större del av CO₂ inbindningen sker till sådana trädindivider som efter skörd blir till långlivade produkter, eftersom det är tillväxten hos enskilda trädindivider samt användningen av de uttagna individerna som styr klimatnyttan. Detta görs genom att arealen ungskogsröjning ökas med 10 %.
3. Prästlönetillgångarna prioritera volymtillväxt (CO₂ inlagring) framför ekonomisk avkastning genom att låta skogen bli äldre än vad som är ekonomiskt optimalt, så att medelåldern för avverade bestånd i snitt överstiger lägsta tillåtna ålder för avverkning med 10 år.
4. En omställning av prästlönetillgångarnas skogsbruk görs så att en ökande andel av skogen brukas med hyggesfria metoder.
5. Svenska kyrkan uppfylla sin del i Sveriges åtaganden för biologisk mångfald inom FN:s Mångfaldskonvention, genom att utarbeta en plan för biologisk mångfald inom förvaltning av skog och mark, och påbörja arbetet för att i denna verksamhet bidra till förverkligande av konventionens mål.
6. En plan för återvätning av utdikad mark vara framtagen, med angivande av lämpliga prioriterade marker, och arbetet med återvätning av de högst prioriterade markerna ha påbörjats.
7. Alla kvarvarande naturskogar som Svenska kyrkan förvaltar ha getts ett långsiktigt skydd.

Hållbarhetsstrategi

Luleå stifts hållbarhetsstrategi handlar om stiftskansliets hållbarhetsarbete, om prästlönetillgångarna och det stöd stiftet vill ge till församlingar och pastorat i hållbarhetsfrågor. När det gäller prästlönetillgångarna så finns det i strategin mål kopplat till kapitalförvaltning, klimat och biologisk mångfald och kopplar delvis an till målen i Svenska kyrkans färdplan för klimatet.

Mål 2022–2025

Under 2024 har arbete särskilt pågått inom följande mål:

Biologisk mångfald

En större insatts genom naturvårdande skötsel har genomförts i Gammelstaden utanför Luleå, åtgärdens syfte var att bibehålla och förstärka lövträdsandelen i området för att gynna arter som gynnas av lövskog och död lövved, exempelvis den vitryggiga hackspetten.

Kapitalförvaltning

Kapitalförvaltning har under året skett genom ranteplaceringar och har därmed inte haft någon yttre påverkansmöjlighet.

Klimat

Under året har ytterligare 2 avtal slutits med ett företag som certifierar eventuella CO₂ krediter som uppstår då vi använder oss av en mer långsiktig skogsförvaltning eller utforskar nya skogsskötselmetoder.

Skägglav fotat under skogsexkursionen.
Foto: Emma Berkman/Luleå stift

*Punkter hämtade ur Svenska kyrkans färdplan för klimatet: <https://www.svenskakyrkan.se/klimat>.

**Punkter hämtade ur Stiftsstyrelsen, Luleå stifts remissvar till Svenska kyrkans färdplan för klimatet etapp två.

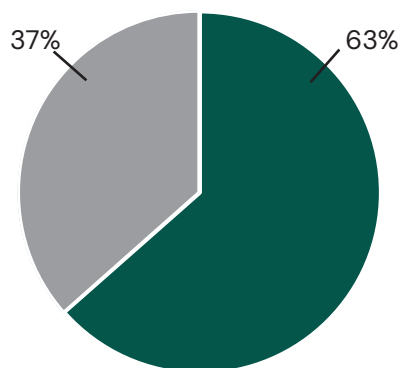
Frivilligt *avsatt skog*

Prästlönetillgångarna i Luleå stift har under året diskuterat ett antal nya förslag på områden lämpliga som naturreservat eller för anpassat brukande till länsstyrelsen i Västerbotten. Områdena har identifierats under det ordinarie fältarbetet såsom naturvärdesbedömning och planering. Sammanlagt har PLT levererat en areal om ca 250 hektar för utvärdering under 2024. Dialogen med länsstyrelsen handlar om vilka områden som är lämpliga för formellt skydd och vilka som skulle kunna behålla sina naturvärden med anpassad skötsel. Förhoppningen är att kunna engagera till forskning i ett projekt för att följa upp eventuella åtgärder.

Under året tecknades avtal med Naturvårdsverket om ett mindre naturreservat i Haparanda skärgård. Denna mark ägs fortfarande av PLT men är strikt skyddad.

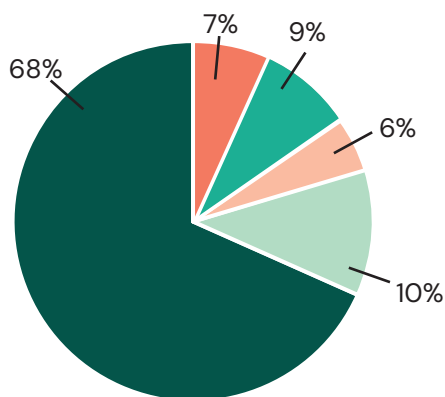
På de 32 400 hektar som brukas förnygringsavverkas cirka 200–250 hektar årligen vilket motsvarar 0,3–0,4 % av totalarealen eller 0,7 % av den brukade arealen. Detta innebär att en genomsnittlig skog i PLT i Luleå stifts förvaltning vid tidpunkt för förnygringsavverkning uppnått en ålder av cirka 140 år jämfört med den tillåtna lägsta åldern mellan 70–90 år. Även på den mark som brukas tas hänsyn, enligt den uppföljning som görs av extern aktör cirka 10–15 % av arealen. Här tillkommer hektar årligen i detaljhänsynsareal som under en omloppstid skulle innebära cirka 3 500–4 800 hektar.

**Totala markinnehav
63 000 hektar fördelas:**

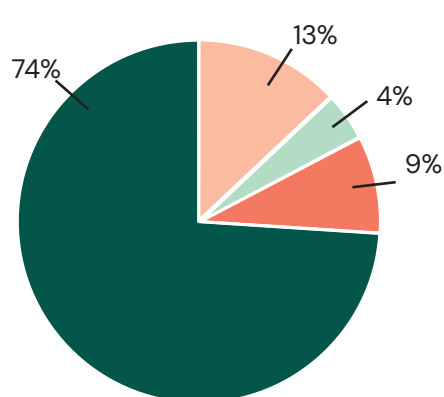
- Produktiv skogsmark
– 40 000 hektar, 63%
- Ej produktiv skogsmark
– 23 000 hektar, 37%

**Av 40 000 hektar
produktiv skogsmark är:**

- Produktiv skogsmark: NO/NS* – 3 600 hektar, 9%
- Produktiv skogsmark: avsatt* – 2 700 hektar, 7%
- Produktiv skogsmark: naturreservat – 2 500 hektar, 6%
- Produktiv skogsmark: detaljhänsyn – 4 150 hektar, 10%
- Produktiv skogsmark: kvar att bruka – 27 200 hektar, 68%

**23 000 hektar ej produktiv
skogsmark består av:**

- Exploaterat, väg, kraftledning
– 1 000 hektar, 4%
- Vatten som sjö, bäck, älv
– 2 100 hektar, 9%
- Skoglig impediment*
– 17 000 hektar, 74%
- Övrigt som strand, äng
– 2 900 hektar, 13%

Från skogsbruk undantagen areal produktiv skogsmark					
År	2024	2023	2022	2021	2020
Areal, hektar	6 279	5 687	7 141	6 338	6 099
Naturreservat bildade av PLT:s innehav sedan 2002					
År	2024	2023	2022	2021	2020
Areal, hektar	2 500	2 464	592	594	556
Naturvårdande skötsel					
År	2024	2023	2022	2021	2020
Areal, hektar	35	3	0	5	9
Hyggesfri areal identifierad samt utförd skötsel					
År	2024	2023	2022	2021	2020
Areal, hektar	248	179	164	94	48
Naturvårdsbränning av skog					
År	2024	2023	2022	2021	2020
Areal, hektar	0	1	0	0	9
Andel lövdominerad areal					
År	2024	2023	2022	2021	2020
Areal, hektar	1 972	1 958	1 924	1 915	1 899
Kollager i stående skog					
År	2024	2023	2022	2021	2020
Miljoner ton	7,1	6,9	6,9	6,5	-
Förändring ton	+126 000	+104 000	+86 000	+115 000	-

***Cirkeldiagrammen**

Produktiv skogsmark NO/NS:
i certifieringssammanhang
rapporterad avsatt areal.

Produktiv skogsmark avsatt:
övriga avsättningar naturvård,
social hänsyn, andliga värden.

Skogliga impediment:
skogsmark som producerar
mindre än 1 kubikmeter virke
per hektar och år.

Andra upplåtelser

Prästlönetillgångarna i Luleå stift har många tätortsnära skogar och därför nyttjas marken för en mängd olika ändamål. Här finns allt från master för telekommunikation till tomtmarker för fritidshus. Prästlönetillgångarna upplåter även mark till försvarsmakten som har övningsfält samt till biltestverksamhet.

Fika vid öppen eld med konfirmanderna
i Dorotea-Risbäcks församling.
Foto: Kristofer Lindblom/Luleå stift

Skogs dagar *med konfirmander*

Det började med en enkel fråga om att ta sly till konfirmandernas vandringsstavar. Sedan har det vuxit till en serie träffar där stiftsskogvaktarna mött både konfirmander och församlingsbor i Dorotea.

Vandringsstavarna som konfirmanderna gjort i ordning. Foto: Annika Danielsson

I slutet av februari besökte stiftsskogvaktarna Johan Kristoffersson och Kristofer Lindblom Dorotea-Risbäcks församling för att berätta om Skog och mark. 14 konfirmander fick lära sig mer om kyrkans skogsbruk och ställa alla tänkbara frågor de hade. På kvällen bjöd församlingen in till "Skogscafé" som lockade närmare 50 församlingsbor. Seniorkören sjöng och en musikgrupp med barn och unga sålde fika.

- Det var en bra kväll med många som var intresserade av att veta mer, säger Kristofer Lindblom.

Han är positiv till att åka ut till församlingar och berätta om vad förvaltningen innebär, även om det inte är möjligt att besöka alla församlingar varje år.

- Jag tycker det är mycket viktigt att vi kan komma ut till församlingarna och berätta om vårt skogsbruk, så vi får visa vad vi gör, hur vi tänker och var vårt markinnehav finns. Dialog och information gör att vi

kommer närmare varandra och att det är lättare att ta kontakt om det är något man funderar över, säger Kristofer Lindblom.

Han menar också att det är lättare att prata om skogen – i skogen.

- Det är lättare att få förståelse för hur olika människor ser på skogsbruket. Det är också lättare för mig att visa på det komplexa med att bruka skogen i samklang med naturen och få visa goda exempel på hur vi utför vårt arbete.

Naturlig kontakt till skogen

Besöken i Dorotea är de första i sitt slag och kom till av en ren slump. Konfirmanderna i församlingen brukar göra vandringsstavar och vandra till Prästhällan, som kyrkoherde Jonas Nensén gjorde på 1830-talet. Lokalknytningen är viktig, berättar Annika Da-

» Dialog och information gör att vi kommer närmare varandra och att det är lättare att ta kontakt om det är något man funderar över «

nielsson, församlingsassistent i Dorotea- Risbäcks församling:

– Att det blev för konfirmanderna – det händer ju typ ingenting, men vi har skogen och jag vill att vi ska utgå från det vi har i konfirmandarbetet. Allmänheten vet heller inget om kyrkans skog, så det var en av anledningarna.

Enligt henne har konfirmanderna en naturlig kontakt till skogen, alla känner någon med en skogsmaskin och det pratas mycket skog i samhället.

Viktig del i konfirmandundervisningen

I mitten av oktober var det dags igen. En handfull intresserade vuxna kom och diskuterade skogsbruk, naturvård och utredningen om hållbarhet i Svenska kyrkans skogsbruk, den så kallade skogsutredningen.

– Jag försökte också beskriva komplexiteten med skogsbrukandet och visa på vad som händer med skogen, från att den avverkas tills det är dags för första gallringen, säger Kristofer Lindblom. Senare på dagen mötte han en ny konfirmandgrupp.

Skog och mark finns ofta tätortsnära och bara fem kilometer bort från församlingshemmet fick gruppen, som bestod av personer i olika åldrar, titta på skog. Konfirmanderna fick fundera över hur höga träden var, vilka naturvärden som fanns och kunde sedan jämföra med nästa, lite äldre område. De fick också prova att borra i ett träd för att räkna åldern. Sedan fikade de vid öppen eld och bad för skogen.

– Vi vill gärna att de fortsätter komma, det är en del som är viktig i konfirmandundervisningen. Man har alla punkter man ska gå igenom, men det här är också en del. Jag rekommenderar det till fler, säger Annika Danielsson.

Anna Marntell arbetar med både Luleås och Härnösands certifieringar. Foto: Maria Eddebo Persson/Härnösands stift

Anna är ny certifieringsansvarig

Luleå stift och Härnösands stift har fått en gemensam certifieringsansvarig. Anna Marntell är anställd av Härnösands stift och har sin arbetsplats på stiftskansliet där.

Efter sommaren tillträdde Anna Marntell som certifieringsansvarig för Skog och mark i både Luleå och Härnösands stift. I hennes arbetsuppgifter ingår att fokusera på skoglig samplanering med rennäring, utifrån den miljöcertifiering, FSC®, som båda stiftet anslöts till i december.

Anna Marntell kommer senast från SCA där hon arbetat med produktionshöjande åtgärder och skogsskador. De senaste tre åren har hon arbetat som specialist på rennärringsfrågor. Tidigare har hon i många år arbetat på Skogsstyrelsen.

Skog och mark *FSC®-certifierade*

Efter ett års arbete är nu Skog och mark i Luleå stift certifierad enligt FSC-standard. Det är en del i försoningsprocessen mellan Svenska kyrkan och det samiska folket.

Som en del av försoningsprocessen mellan Svenska kyrkan och det samiska folket, har det ställts krav på att Luleå och Härnösands stift ska certifieras enligt FSC:s skogsstandard. I december blev det klart. Nu är all skog Svenska kyrkan förvaltar FSC-certifierad.

Fokus på bland annat samplanering med samebyarna

Certifieringen medför bland annat ett tydligare ramverk kring samverkan med samebyarna. Konkret innebär det samplanering med 31 samebyar i Norrbotten och Västerbotten. På möten deltar oftast två personer från samebyn och två från Skog och mark. Samråd har förekommit sedan tidigare, då begreppet även finns i skogsvårdslagen.

– Det är så klart resurskrävande, inte minst för samebyarna. Men det är viktigt för båda parter att träffas och bygga relationer för ett fungerande långsiktigt samarbete, säger Anders Landström, stiftsjägmästare i Luleå stift.

Särskild certifieringsansvarig för de norra stift

Arbetet med certifieringen har pågått under hela 2024. En certifieringsansvarig anställdes för Luleå och Härnösands stift och började arbeta efter

sommaren. Under våren gick en extern revisor igenom skogsförvaltningen och ett antal avvikelser som upprättades har sedan bearbetats under hösten. Åtgärderna godkändes under november och den 17 december registrerades att FSC-certifieringen nu är genomförd.

– Nu är allt på plats för det fortsatta arbetet med det löpande certifieringsarbetet, säger Anders Landström.

Sedan 2001 har Skog och mark i Luleå stift också miljöcertifieringen PEFC. Det är den standard som efterfrågas av virkesuppköpare i norra Sverige. Skog och mark kommer att behålla PEFC-certifieringen, som innehåller arbetsrättsliga delar och samverkan med fackliga organisationer som FSC saknar.

Fakta

En certifiering eller miljömärkning innebär att skogsbruket lever upp till vissa krav som sätts och kontrolleras av en oberoende organisation.

Den vittryggiga hackspetten är
en paraplyart med höga krav.
Foto: Andrey Gulivanov

Skogen förbereds för vittryggig hackspett

I början av året genomfördes en naturvårdande avverkning i Gammelstad, Luleå. Insatsen bidrar till att den akut hotade vittryggiga hackspetten – och ytterligare 170 underarter – ska få ett större sammanhängande område att etablera sig på.

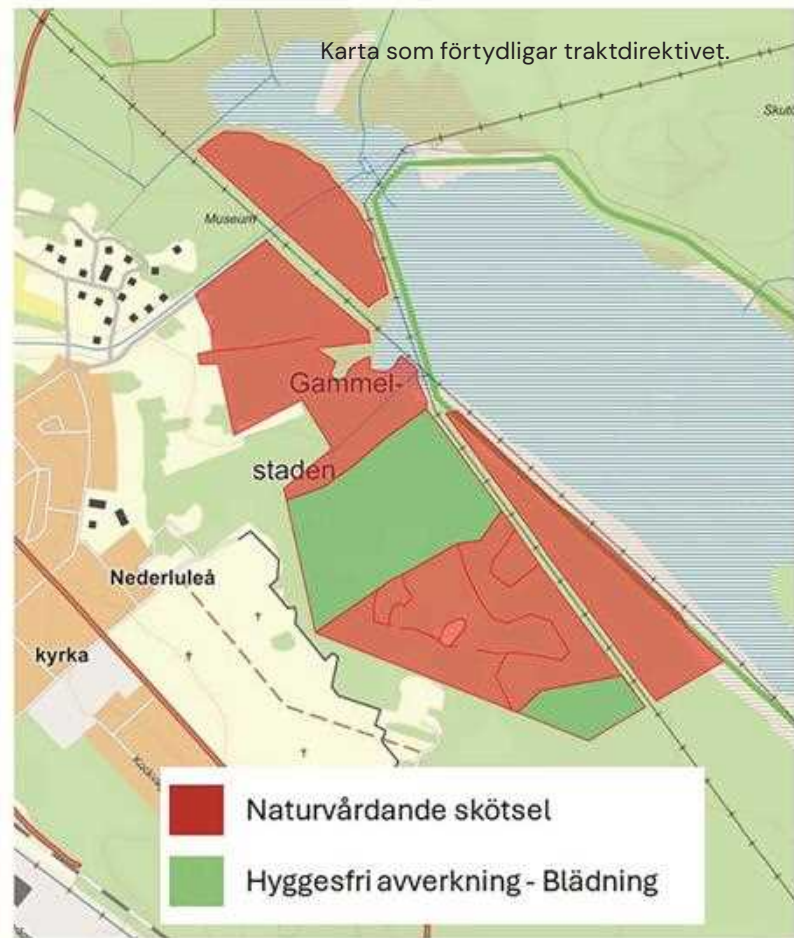
I februari inledde Skog och mark i Luleå stift en naturvårdande avverkning på ett 30 hektar stort område i närheten av friluftsmuseet Hägnan i Gammelstad, Luleå. Syftet var att bidra till en lämplig livsmiljö för bland annat vittryggig hackspett.

– Vi gjorde det här för att gynna de arter som är beroende av lövdominerad skog. Åtgärderna utförs

med stöd från EU och landsbygdsprogrammet genom skogsstyrelsen, säger Johan Kristoffersson, stiftsskogvaktare.

Den vittryggiga hackspetten är en så kallad paraplyart. Den har väldigt specifika krav på sin livsmiljö och en avverkning som görs för att den ska trivas, skapar ock-

Läs mer på
stiftets hem-
sida eller gå
via QR-koden.

så förutsättningar för omkring 170 andra rödlistade djur- och växtarter att också göra det. Det handlar till exempel om olika typer av lavar, insekter och andra fåglar, exempelvis mindre hackspett.

Mer lövskog ger bättre förutsättningar

Den vitryggiga hackspetten är akut hotad i Sverige. Fågeln, som är 25–28 cm lång, föredrar lövrika skogar med stor andel död ved. Skog och mark har försökt identifiera områden med hög andel lövträd som passar in i åtgärder för den vitryggiga hackspetten och underarterna som också gynnas. Redan 2022 inleddes samtal med Skogsstyrelsen för att se om området kunde komma ifråga för stöd inom projektet "Skogens miljövärden".

– Området som det gäller bestod innan avverkningen av skog där granen börjat ta över. Genom att gallra ut en stor del av granarna blir skogen istället lövdominerad. Vi skapar också mer död ved som ger livsrum åt många insekter. De blir i sin tur föda åt fåglar som kommer till området, säger Johan Kristoffersson.

Att det blev just den här platsen berodde på att området har omedelbar närhet till naturreservatet Gammelstadsviken, som i sin tur "hör ihop" med Hertsölandet som sträcker sig ända ut till havet.

– Hertsölandet har många fina lövdominerade skogar och det är då viktigt att försöka utöka det nätverket med skogsområden som har rätt förutsättningar för att gynna lövskogsarter. Åtgärderna är inte slutförda i och med detta. Vi kommer fortsätta att hålla efter granen samt återkommande skapa mer död ved.

Blädning på ytterligare 10 hektar

Den naturvårdande avverkningen blev klar i mitten av mars. Vid parkeringen till Hägnan, nära konstverket med den gamla båten, placerades en informationstavla där besökare kan läsa om den vitryggiga hackspetten och se en karta över avverkningsområdet.

På ytterligare 10 hektar gjordes en hyggesfri avverkning med metoden blädning. Det innebär att skogen gallras med intervall på cirka 20 år, vilket gör att området ser likadant ut hela tiden. Området kommer aldrig att kalavverkas.

– Vi valde blädning för att ta hänsyn till områdets karaktär med närheten till friluftsmuseet, naturreservatet och rekreationsvärdena i området. Åtgärderna har gått enligt plan och det blir spännande att se hur området utvecklas med tiden, säger Johan Kristoffersson.

Skogsutredningen kom och välkomnades

Den 25 september presenterades "Utredningen om hållbarhet i Svenska kyrkans skogsbruk", den så kallade skogsutredningen. Skog och mark i Luleå stift välkomnar utredningen.

Frågan om hållbarhet i Svenska kyrkans skogsbruk har diskuterats livligt de senaste åren och lett till ett antal motioner i högsta beslutande organet, kyrkomötet. Det handlar bland annat om hur den skog som stiftens förvaltar kan göra bäst klimatnytta, skyddet av biologisk mångfald samt hur kyrkan i sitt skogsbruk lever upp till åtagandet i Svenska kyrkans ursäkt till det samiska folket. Även stiftsfullmäktige i Luleå stift har behandlat motioner i ämnet.

Efter drygt 16 månaders arbete offentliggjordes betänkandet "Kyrkan och skogen – Ansvar, handling och hopp" den 25 september.

Skogens andliga, ekologiska och sociala värden uppgraderas

Ett av utredningens huvudförslag handlar om en omställning till ett mer naturnära skogsbruk, som i högre grad beaktar skogens andliga, ekologiska och sociala värden. I dag har kyrkans skogsbruk huvudfokus på att generera ekonomisk avkastning, vilket föranlett kritik både inom kyrkan och från civilsamhället. Ett varsammare skogsbruk och ett tydligare hållbarhetsarbete i förvaltningen av Skog och mark föreslås. Det är i linje med de ställningstaganden Svenska kyrkan redan gjort dels för klimatomställning och dels för försoning i relation till samerna.

- Svenska kyrkans skogsbruk behöver vara andligt

Om utredningen

Kyrkomötet beslutade i november 2021 att utformningen av stiftens fortsatta förvaltning av skog behöver utredas.

Våren 2023 tillsattes Göran Enander, före detta landshövding i Uppsala län, som särskild utredare. Kaisa Syrjänen Schaal, senior policyrådgivare på kyrkokansliet, har varit huvudsekreterare.

Betänkandet som överlämnades består av drygt 400 sidor och bygger på de många dialoger, rundabordssamtal, medskick från stift och församlingar och studier som genomförts.

Efter att utredningen överlämnats har kyrkostyrelsen skickat ut betänkandet på remiss till stift, församlingar och andra aktörer. Efter den 25 februari 2025 bereds förslagen och remissvaren vidare på nationell nivå, innan ett förslag kan lämnas till kyrkomötet för beslut.

Läs mer på:
www.svenskakyrkan.se/skogsutredning

och existentiellt hållbart. Det innebär bland annat att i högre utsträckning värna skogens andliga värden. Därför föreslår vi åtta vägledande principer för tolkning av andlig hållbarhet i förvaltningen av skogen, sa utredaren Göran Enander i ett pressmeddelande.

Konkret föreslås att 20 procent av skogsarealen skyddas för biologisk mångfald och kolinlagring, att jämföra med dagens 11 procent, och att en tredjedel av arealen ställs om till naturnära skogsbruk. På resterande areal föreslås att skogsbruket anpassas, bland annat med ökad generell hänsyn till biologisk mångfald, minskad hyggesstorlek och högre ålder på skogen innan den får avverkas.

Prästlönetillgångarna i Luleå stift välkomnar utredningen

Skog och mark i Luleå stift förvaltar cirka 60 000 hektar mark, 0,5 procent av den totala markarealen

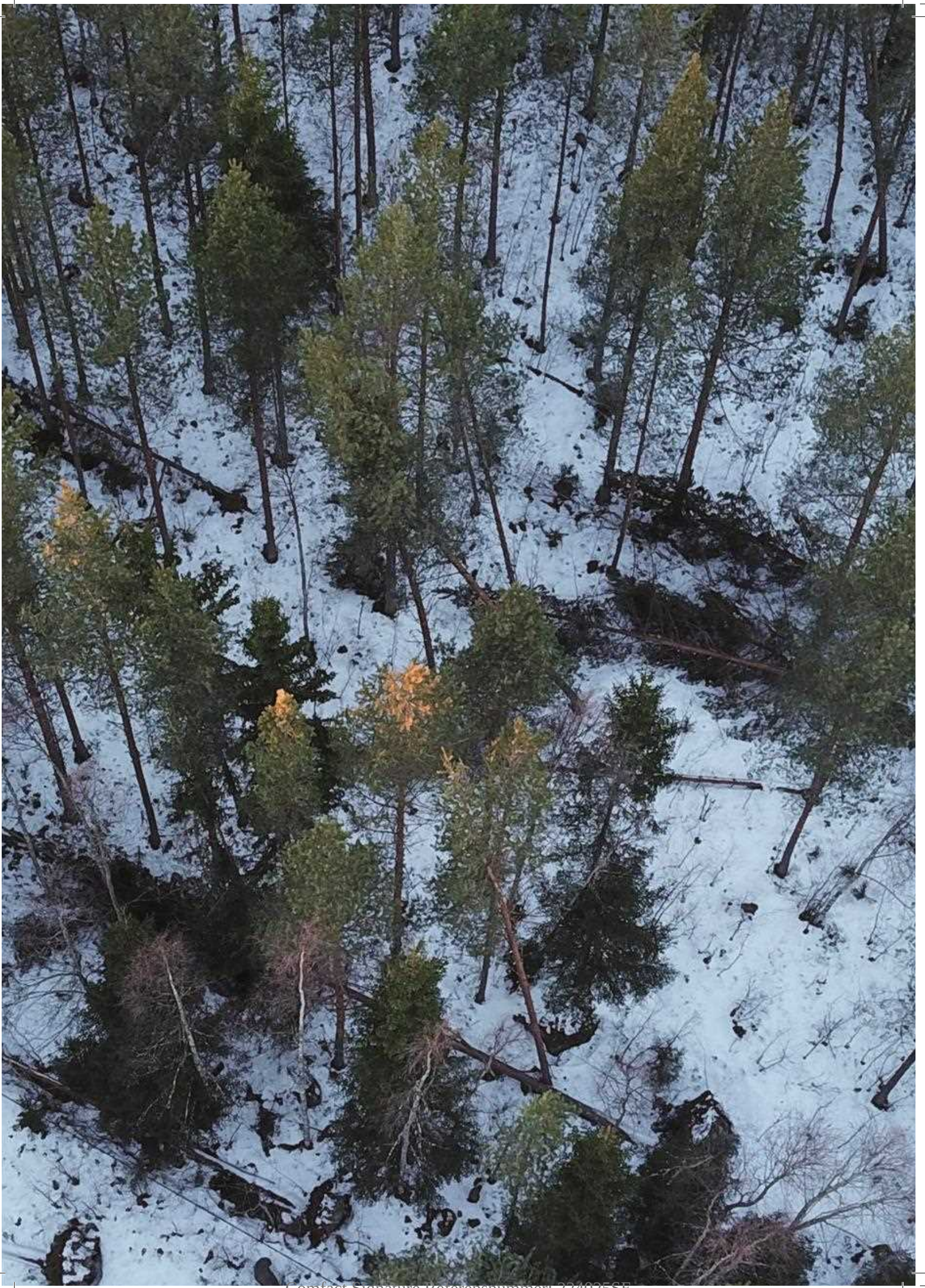
i Norrbotten och Västerbotten. På den ytan bedrivs skogsbruk på 32 000 hektar.

– Vi som arbetar med förvaltningen är glada att utredningen nu finns på plats. Det påverkar oss i vardagen, säger Anders Landström, stiftsjägmästare på Luleå stift.

Han tycker att förslaget om att skydda 20 procent av markarealen är förväntat utifrån utredningens inriktning. Det är ett högt ställt mål med tanke på de följande förslagen om anpassning av skogsbruksmetoderna.

– Att ställa om en tredjedel till naturnära skogsbruk är också förväntat utifrån utredningens inriktning. Även detta är ett högt ställt mål där definitioner och anpassning av dessa till verkligheten kommer att vara utmanande, säger Anders Landström och avslutar:

– Nu får vi läsa utredningen i lugn och ro medan vi inväntar remissrundan. Sedan får vi se vad beslutet i kyrkomötet till sist kommer att innebära.

Översiktsbild av skog längs
Västerbottenskusten.
Foto: Rolf Eriksson/
Luleå stift

Årsredovisning Prästlönetillgångarna i Luleå stift | 23

Stiftsskogvaktarna röjde *efter stormen*

Ovädret längs Västerbottenskusten i mitten av november orsakade stora stormskador. Stiftsskogvaktarna i Luleå stift hjälpte till i arbetet med att röja vägar – sedan började den egna inventeringen.

Ingen kunde nog undgå att det blåste rejält längs Västerbottens kust under vecka 47. Mellan Skellefteå och Umeå drabbades både skog och byggnader av stormskador. Även Skog och mark i Luleå stift drabbades. När verksamhetsberättelsen skrivs är det ännu för tidigt att säga exakt hur omfattande skadorna är.

Först och främst handlade arbetet om att öppna upp vägar och göra det möjligt att ta sig fram. Träd hade fallit över både vägar och kraftledningar. Stiftsskogvaktarna fanns med i arbetet att göra vägarna farbara igen. Därefter började arbetet med att inventera skadorna och planera för att ta hand om stormvirket.

– Att arbeta med stormfällt virke är ett farligt jobb och det gäller att ha god planering och inte stressa fram, säger Kristofer Lindblom, stiftsskogvaktare i

det södra skogvaktardistriktet.

Det mellersta distriktet blev också hårt drabbat av stormen. Rolf Eriksson, stiftsskogvaktare, understryker hur viktigt det är att tänka på säkerheten:

– Hanteringen av stormfällt virke får inte ske av en person, man måste vara två av säkerhetsskäl.

Innan juni måste stormvirket bort

Vintern gör att det fanns relativt gott om tid att ta hand om virket. Innan sommaren måste det vara omhändertaget, sedan är det inte längre möjligt att leverera in virke till industrin.

– Virke som ligger för länge börjar brytas ned och blir förstört. Skadeinsekter börjar också att härja runt och om för mycket virke ligger kvar i skogen riskerar man att få skador på den kvarvarande skogen, på grund av insektsangrepp, säger Kristofer Lindblom.

Drönarbild över skog i Bygdeå där stormen fällt flera träd. Foto: Kristofer Lindblom/Luleå stift

Ordlista

Andelsägande församlingar	Församlingar som äger rätt till en fastställd andel av utdelningen från prästlönetillgångarna.
Arronderingsförbättring	Att omorganisera och förbättra skogsskiftens/fastigheters form, storlek och läge för att göra dem mer funktionella, effektiva eller ekonomiskt lönsamma.
Biologisk mångfald	Kan definieras enligt miljökvalitetsmålet "Levande skogar" där "skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion skyddas, samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas."
Biskopsbrev	Författas av Svenska kyrkans biskopar och berör viktiga ämnen som klimatet, diakoni och tystnadspikten. Brevet fungerar som stöd och inspiration till präster, diakoner och församlingar och kan också vara riktade till allmänheten.
Detaljhänsyn	Områden som vid detaljplanering undantas avverkning, kan vara kantzonen mot vattendrag, små hänsynskrävande biotoper eller grova enstaka träd.
Frivilliga avsättningar	Att frivilligt avsätta eller reservera en del av sin mark och därigenom bidra till bevarande av naturvärden och ekologisk mångfald utan att det krävs lagstiftning eller statlig inblandning.
FSC-certifiering	Ett skogscertifieringssystem som används för att bedöma och godkänna skogsbruk enligt miljömässiga, sociala och ekonomiska kriterier. FSC står för Forest Stewardship Councils.
Föryngringsavverkning	Avverkning av träd i ett äldre bestånd för att ge plats för en ny generation skog. På skogsmark finns enligt skogsvårdslagen en skyldighet att säkerställa föryngring inom en viss tid.
Hyggesfritt skogsbruk	Innebär att skogen sköts så att marken alltid är trädbevuxen utan att det uppstår några större kalhuggna ytor.
Intrångsersättning	Ersättning som betalas till en markägare för att kompensera för intrånget på dennes mark eller fastighet. Intrånget kan vara av olika slag, anläggning av ledningar, genomfart för vägar eller avsätts som naturreservat.
Klimatnytta	Syftar på de positiva effekter eller fördelar som uppnås genom åtgärder eller investeringar för att minska klimatförändringar.
Kyrkoreservat	En frivillig skyddsform för natur- eller kulturobjekt på mark som Svenska kyrkan äger. Kyrkoreservat ett sätt för kyrkan att lyfta fram vikten av att bevara värdefulla naturtyper och skydda biologisk mångfald. Kyrkoreservaten är till skillnad från andra avsatta områden särskilt intressanta och lättillgängliga för besökare.
Lång trädkontinuitet/ Kontinuitetsskog	En skog som under senare tid inte varit kalavverkad utan kontinuerligt trädbevuxen utan väsentliga trädslagsbyten.
Målbilder för god miljöhänsyn	Skogssektorns gemensamma mål framtagna som en vägledning i det praktiska skogsbruket, målbilderna förvaltas av Skogsstyrelsen som ansvarig sektorsmyndighet.
Naturskogar	Skogar som inte har påverkats av betydande mänsklig påverkan eller exploatering.
Naturvärdesbedömning	Syftet med en naturvärdesbedömning är att identifiera områdets förutsättningar och värde för biologisk mångfald.
Nyckelbiotoper	Områden i skogslandskapet som har en särskilt stor betydelse för den biologiska mångfalden och behöver bevaras och skyddas. Kan vara områden med ovanliga naturtyper, äldre skogar med grova träd och mycket död ved, eller områden som specifika arter är beroende av för sin överlevnad.
Onoterade innehav	Hänvisar till ägarandelar eller tillgångar som inte är listade på någon offentlig börs eller handlas med en reglerad marknad.
PEFC-certifiering	Ett skogscertifieringssystem med syfte att främja hållbart skogsbruk genom hänsyn till miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekter. PEFC står för Programme for the Endorsement of Forest Certification.
Produktiv skogsmark	Mark där skogen tillväxer med minst 1 skogskubikmeter per hektar och år i snitt under en omloppstid.
Reservatsbildning	Även kallat skogsreservatsbildning, syftar på processen att skapa speciella områden avsatta för bevarande av biologisk mångfald och skydd av naturliga livsmiljöer. Vissa områden är avsedda att förbli i stort sett orörda eller få en minimal påverkan av mänsklig aktivitet för att skydda sina naturliga ekosystem och de arter som bor där, medan andra naturreservat kräver intensiv skötsel för att bibehålla sina naturvärden.
Sektorsmål	Är myndigheternas tolkning av skogspolitiken, det vill säga skogsvårdslagens övergripande mål kring produktion och miljö samt det svenska miljömålet Levande Skogar. Företag inom skogssektorn får lämna synpunkter på och förslag till sektorsmål och förväntas att följa de mål som beslutas utifrån sina möjligheter.
Skogligt impediment	Skogsmark som producerar mindre än 1 kubikmeter virke per hektar och år.

Årsredovisning

Förvaltningsberättelse

Denna förvaltningsberättelse avser Luleå stifts prästlönetillgångar (897001-4455).

Information om verksamheten

Prästlönetillgångarna i Luleå stift (897001-4455) har sitt säte i Luleå kommun Norrbottens län. Prästlönetillgångarna är självägande stiftsrelaterade rättssubjekt.

Enligt lag garanteras 50 procent av avkastningen till de andelsägande församlingarna. Resterande del av avkastningen betalas till det inomkyrkliga utjämnningssystemet. Utjämnningssystemet finansierar bland annat en betydande del av stiftens verksamhet och ger stöd till församlingar som har fler kyrkobyggnader än snittförsamlingen.

Prästlönetillgångarna i Luleå stift består av skogs- och jordbruksfastigheter (prästlönefastigheter) och fonderade försäljningsmedel (prästlönefond). Om en fastighet förvärvats med prästlönefondsmedel, utgör även denna en prästlönefastighet. Därför är Järpen i centrala Luleå, där bland annat Stiftskansliet finns, en prästlönefastighet.

Fakta om prästlönetillgångarna

Skog och mark – prästlönefastigheter

Av historiska skäl består en stor del av tillgångarna av skog och mark. Marknadsvärdet uppgår till 1 235 tkr. Tillgångar i skog och mark benämns prästlönefastigheter. PLT:s skogsbruk har under året varit

certifierat enligt PEFC:s skogsbruksstandard. Totalt äger prästlönetillgångarna 63 000 hektar mark, förvaltningen omfattar cirka 40 000 hektar produktiv skogsmark, varav cirka 27 550 hektar brukas. Avkastning från skog och mark uppstår primärt i samband med avverkning. Andra typer av intäkter är fastighetsförsäljningar, uttag och försäljning av berg och andra massor samt arrenden och andra former av upplåtelser.

Kommersiell fastighet Järpen

Prästlönetillgångarna äger en fastighet i Luleå som består av två byggnader. Luleå stift hyr den ena byggnaden, resten består av hyresrätter, lokaler, garage samt en solcellsanläggning för elproduktion.

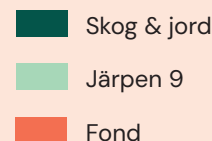
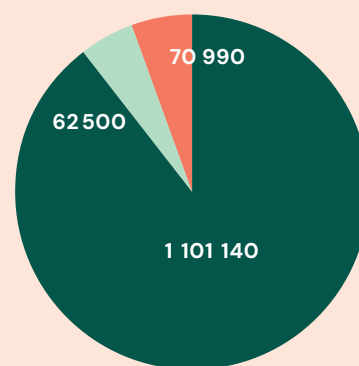
Prästlönefond

Kapital som inte investeras inom ramen för skogs- och markförvaltningen har förvaltats utifrån de gemensamma etiska riktlinjer som tagits fram av Svenska kyrkans nationella nivå. Förvaltningen avser traditionell kapitalförvaltning i form av placeringar i aktie- eller räntefonder. Dessa tillgångar benämns prästlönefond. Under året har alla prästlönefondsmedel varit placerade på bankkonto.

Resultat och ställning

Årets resultat uppgår till 28 115 tkr (52 727), varav 21 015 tkr (14 092) är disponibelt för utdelning. Totalavkastningen uppgår till 3,2 procent. Avvikelsen från budgeterat resultat uppgår till ca 5 000 tkr och förklaras av oförutsedda inkomster från samfälligheter där prästlönefastigheter är delägare, markupplåtelse till Kaunis iron för utveckling av gruvverksamhet, samt minskad skogsvårdsskuld till följd av minskande föryngringsavverkningsarealer de två senaste

Marknadsvärde tkr

Flerårsöversikt

Allmänna förutsättningar

Resultat (tkr)	2024	2023	2022	2021	2020
Verksamhetens intäkter	43 885	71 011	42 595	36 508	37 372
Verksamhetens resultat	28 095	54 570	29 031	23 555	22 656
Resultat från finansiella investeringar	2 171	1 504	469	107	67
Årets resultat	28 115	52 727	27 678	22 994	21 960
Vinstmarginal skog och jord (%)	60	25	50	66	48
Direktavkastning skog och jord (%)	1,9	1,7	2,3	2,5	1,9
Direktavkastning Järpen (%)	1,7	1,3	4,0	6,3	4,9
Direktavkastning Fond (%)	4,7	7,6	0,9	0,3	4,1
Direktavkastning förvaltade tillgångar	2,3	5,1	3,1	2,6	2,6
Totalavkastning skog och jord (%)	2,8	30,9	2,8	3,7	13,0
Totalavkastning Järpen (%)	1,7	1,3	4,0	6,3	4,9
Totalavkastning Fond (%)	2,3	5,3	0,9	0,3	4,1
Totalavkastning förvaltade tillgångar	3,2	32,0	4,0	4,8	13,4

Definitioner Nyckeltal

Vinstmarginal (%)

Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med rörelsens resultat.

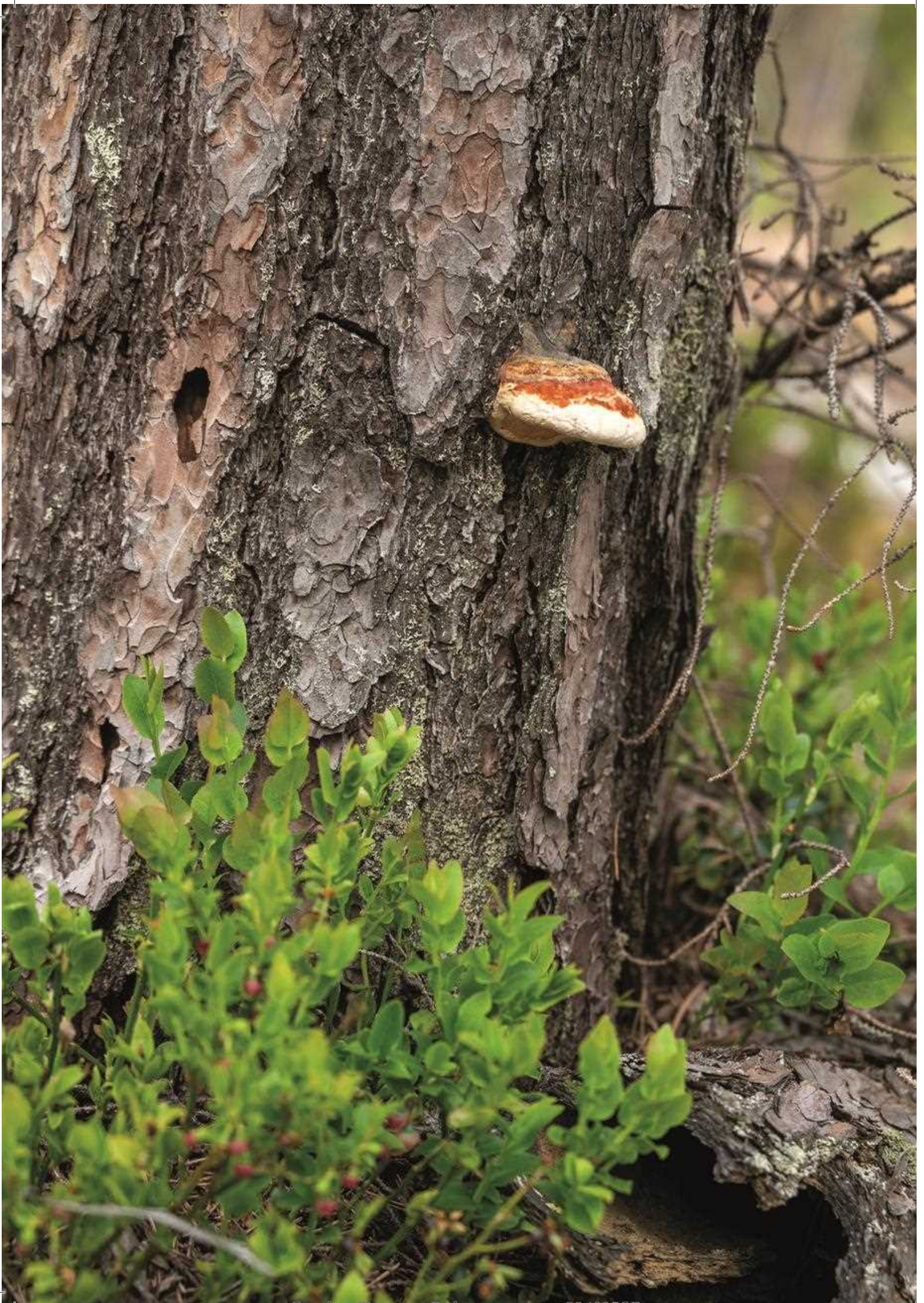
Direktavkastning (%)

Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

Totalavkastning (%)

Uppgiften beräknas som rörelseresultat, inklusive realisationsresultat och avskrivningar, plus värdeutveckling under året dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

En god efterfrågan och fortsatt höga massavedspriser har lett till att PLT i Luleå stift upplevt ett mycket gott år vad det gäller kronor per kubikmeter avverkat virke. Förväntningarna inför året var här som i skogsindustrin i övrigt präglade av stor osäkerhet då byggande och allmän konjunktur inte visat tecken på att återhämta sig. Den inhemska trävarumarknaden konsumerade under 2024 den lägsta volymen på 20 år. Efterfrågan på exportmarknaden har dock vägt upp detta.

Vid månadsskiftet november–december drabbades Västerbottens kusten av en relativt kraftig storm, inga totalskador på bestånd förkom på PLT:s markinnehav men en hel del spridda träd föll över vägar och ledningar. Vägar röjdes snabbt upp men på grund av kraftiga snöfall i kombination med milda perioder har gjort att uppröjningen av stormfällda träd i större koncentrationer får vänta tills snön smält bort.

Arbetet med tillvaratagande av virke efter stormen som drabbade Malå och Sorsele under 2023 har fungerat bra med hjälp av en kall och relativt snöfattig vinter samt samarbetsvilliga och lyhörda affärspartner.

Under året har några fastighetsaffärer rörande tomt och industrimark genomförts. Nämnas kan en försäljning av ca 8 ha mark i Arjeplog för utökning av ett industriområde som kommunen detaljplanlagt. Ett fastighetsköp har genomförts i Haparanda kommun där en grannfastighetsägare hört av sig och önskat sälja till PLT. Fastighetsdelen reglerades till PLF Kukkola 79:11. Sammanlagt har

försäljningarna inbringat 4 509 tkr medan förvärvet kostade 1 500 tkr.

Den gröna industrivåg som förväntas i Norr- och Västerbotten har under 2024 fortsatt lett till ett stort intresse av olika etableringar på PLF i regionen. Förfrågningar om vindkraft och solkraft är vanliga. I och med certifieringen enligt FSC® ställs högre krav på processen innan avtal skrivs. Under 2024 kunde processen slutföras angående ett område där nu avtal finns med en exploatör för att undersöka möjligheterna att bygga en solcellspark utanför Luleå på PLF Gammelstaden 6:1.

Den kommersiella fastigheten Järpen har under året varit uthyrd till 100 procent vilket lett till ett gott resultat. Uppsägning av lokaler skedde strax innan pandemin slog till med kraft 2020 och det har varit svårt att locka nya lokalhyresgäster. Planer fanns på att bygga om vissa lokaler till lägenheter men från och med december 2023 är återigen hela fastigheten uthyrd till verksamheter och hyresgäster utan större modifiering av lokalerna. Under december månad 2024 inkom en uppsägning av en större lokal vilket gör att arbetet med rekrytering av ny hyresgäst påbörjats.

Den 23 november 2023 drabbades Trossamfundet Svenska kyrkan av följderna av en så kallad ransomware-attack. Angreppet var omfattande och berörde hela Svenska kyrkan. Angreppet medförde att trossamfundet stängde ner samtliga servrar för att förhindra att angriparen fick tillgång till känslig information, vilket i olika utsträckning påverkade all

verksamhet inom hela Svenska kyrkan, inklusive PLT i Luleå stift även under första kvartalet 2024. Därefter har ett samordnat systematiskt arbete skett för att säkerställa att Svenska kyrkans servrar och datorer inte innehåller skadlig kod och att återstarta de genomgångna serverna och systemen. I PLT har mycket av arbetet varit fokuserat på att kunna bedriva ordinarie verksamhet utan det digitala stödet. PLT har inte drabbats av några betydande ekonomiska skador. Ekonomisk skada för PLT är i huvudsak begränsad till kostnader, endast 285 kr, kopplade till förseningsavgifter och dröjsmålsräntor då det inte funnits ett fungerande flöde för fakturahanteringen.

Kyrkostyrelsens utredning om förvaltningen av PLT har under året presenterat sitt betänkande och kyrkostyrelsen har skickat ut den på remiss till berörda instanser. Beredning inom Luleå stift har påbörjats.

Miljöinformation

Prästlönetillgångarna i Luleå stift är sedan 2002 certifierade enligt PEFC och enligt FSC® sedan 2024. Förutom den generella naturhänsynen som tas i den dagliga skogsbruksverksamheten har 3 600 ha produktiv skogsmark avsatts med hänsyn till naturvård vilket motsvarar cirka 9 %. Dessutom är 2 700 ha ca 7 % avsatt av andra anledningar eller brukas med alternativa skötselmetoder, till exempel kontinuitetsskogsbruk. Skogscertifieringen innebär att förvaltningen har ett långsiktigt perspektiv med syfte att bedriva ett ekonomiskt livskraftigt, miljöanpassat och socialt ansvarstagande skogsbruk. Samordning av

certifieringsarbetet sker genom den ideella föreningen Stiftens Egendomsförvaltningars Förening (STEF) vars uppgift är att säkerställa medlemmarnas certifiering av respektive skogsbruk enligt FSC® (Forest Stewardship Council®, licensnummer: FSC-CO14110)

och PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification) samt att erbjuda församlingsskogar PEFC certifiering. Föreningens ledningssystem certifierat i enlighet med ISO 14001, och arbetssätten inom ramen för detta tillämpas inom hela föreningen.

Framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Resultatets utveckling påverkas starkt av stigande virkespriser och utrymme för att höja avkastning och utdelning från Luleå stifts prästlönetillgångar finns nu. Den stora ökningen av prästlönefondens kapital innebär dock att möjligheten att spara utdelningsbara medel till nästkommande år ökar vilket är nödvändigt för att bibehålla stabil utdelning samtidigt som prästlönefondens kapital kan placeras i investeringar med något högre risk.

Utredningen tillsatt av kyrkostyrelsen och det betänkande som nu är ute på remiss angående PLT:s framtida förvaltning innebär en osäkerhet kring förvaltningens framtida utveckling. Vilka nya direktiv kommer PLT att behöva ta hänsyn till när beslut ska fattas? Kyrkostyrelsens intention är att kyrkomötet under hösten 2025 ska ta ställning till vissa förslag

som vi ännu inte vet hur de ser ut. Med de fria likvida medel som PLT idag förfogar över finns goda möjligheter att under 2026 klara budgeterad utdelning oavsett vilka framtida regleringar som kommer att styra verksamheten. Förhoppningen är att de skogar som vi idag förvaltar med en högre andel grova träd och därmed en högre timmerandel ska betalas bättre i framtiden och att opinionen ska se att PLT:s skogsbruk och strategi är en hållbar väg både ur klimat-, miljö- och produktionsaspekt.

Sammanfattningsvis kan det konstateras att resultat- och balansräkning i dagsläget är starka och medger att utdelning till avnämarna skulle kunna vara väsentligt högre men efter ovan nämnda avvägningar avvaktar Luleå stifts prästlönetillgångar med utdelning utöver budget.

Tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken

Prästlönetillgångarna bedriver skogsbruk och vissa åtgärder är tillståndspliktiga enligt Miljöbalken 12 kap 6§. Under året har anmälan om samråd inlämnats för anlägg-

gande av skogsbilväg samt vattenverksamhet i form av utbyte av vägtrumma som utgjort vandringshinder i vattendrag.

Resultaträkning

Resultaträkning	Not	2024-01-01 -2024-12-31	2023-01-01 -2023-12-31
Rörelsens intäkter	2		
Nettoomsättning prästlönefastigheter	2, 3	36 855	32 256
Intäkter prästlönefond	4	3 034	2 077
Realisationsresultat vid avyttring av prästlönefastigheter		3 995	36 437
Övriga rörelseintäkter		0	240
Summa rörelsens intäkter	2	43 884	71 010
Rörelsens kostnader			
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster		-2 876	-4 513
Kostnader för inhyrd personal	7	-5 061	-4 253
Övriga externa kostnader	5, 8	-5 671	-5 460
Av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar		-2 182	-2 214
Summa rörelsens kostnader		-15 790	-16 440
Rörelsens resultat	2	28 094	54 570
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från finansiella investeringar	9	2 171	1 504
Resultat efter finansiella poster		30 265	56 074
Bokslutsdispositioner	15	-133	-3 276
Skatt på årets resultat		-2 018	-71
Årets resultat	16	28 115	52 727

Resultaträkning	2024	2023
Årets resultat enligt resultaträkning	28 115	52 727
Värdesäkring enligt KO 46:11	-1 039	-1 060
Omföring realisationsresultat vid försäljn av PLF enl. KO 46:10	- 3 995	-36 437
Omföring övrigt enligt KO 46:10	- 2 066	- 1 138
Årets disponibla resultat	21 015	14 092

Tillgångar

Anläggningstillgångar	Not	2024-12-31	2023-12-31
Materiella anläggningstillgångar			
Prästlönefastigheter Jord & Skog	10	312 316	311 259
Prästlönefastigheter Stiftets hus	10	24 001	24 736
Prästlönefastigheter Övriga byggnader	10	174	185
Inventarier, verktyg och installationer	11	987	1 443
		337 478	337 623
Finansiella anläggningstillgångar			
Prästlönefondsmedel	12	70 990	65 767
Övriga långfristiga värdepappersinnehav		2 210	649
		73 200	66 416
Summa anläggningstillgångar		410 678	404 039
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		1 489	974
Övriga fordringar		836	1 592
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		998	126
		3 323	2 692
Kassa och Bank	13	43 930	43 470
Summa omsättningstillgångar		47 253	46 162
Summa tillgångar		457 931	450 201

Eget kapital

Eget kapital	Not	2024-12-31	2023-12-31
Bundet eget kapital:			
Prästlönefastighetskapital Jord & Skog		315 690	315 375
Prästlönefastighetskapital Stiftets hus		20 805	20 805
Prästlönefondskapital		73 201	66 416
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		14 075	13 983
Årets disponibla resultat		21 015	14 092
Summa eget kapital		444 786	430 671
Obeskattade reserver			
Bokslutsdispositioner	15	4 688	4 555
Summa obeskattade reserver		4 688	4 555
Avsättning skogsvård	14	3 015	5 000
Kortfristiga skulder			
Förskott från kunder		0	3 022
Leverantörsskulder		3 561	2 018
Skatteskulder		901	0
Övriga skulder		0	3 160
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		980	1 775
Summa kortfristiga skulder		5 442	9 975
Summa eget kapital och skulder		457 931	450 201

Förändring av eget kapital

Bundet eget kapital	2024	2023
Prästlönefastighetskapital		
Belopp vid årets ingång	336 180	336 486
Köp/försäljning prästlönefastighet, netto	1 982	1 373
Omföring avskrivning	-1 671	-1 679
Belopp vid årets utgång	336 491	336 180
Prästlönefondskapital		
Belopp vid årets ingång	66 416	27 475
Köp/försäljning prästlönefastighet, netto	-1 982	-1 373
Avskrivning	1 671	1 679
Realisationsresultat vid avyttring av prästlönefastigheter	3 995	36 437
Intrångsersättningar, ers.uttaget berg m.m. enligt KO 46:10	2 066	1 138
Värdesäkring enligt KO 46:11	1 039	1 060
Belopp vid årets utgång	73 200	66 416
Fritt eget kapital		
Balanserat resultat		
Belopp vid årets ingång	13 983	12 756
Omföring av föregående års resultat	14 092	14 227
Utdelningar till församling/pastorat	-7 000	-6 500
Utdelning till nationell nivå	-7 000	-6 500
Belopp vid årets utgång	14 075	13 983
Disponibelt årsresultat		
Belopp vid årets ingång	14 092	14 227
Omföring av föregående årsresultat	-14 092	-14 227
Redovisat årsresultat	28 115	52 727
Realisationsresultat vid avyttring av prästlönefastigheter	-3 995	-36 437
Intrångsersättningar, ers.uttaget berg m.m. enligt KO 46:10	-2 066	-1 138
Värdesäkring enligt KO 46:11	-1 039	-1 060
Belopp vid årets utgång	21 015	14 092

Noter

tkr

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Prästlönetillgångarnas årsredovisningar har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554) ÅR och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Kyrkostyrelsens redovisningsråd för Svenska Kyrkan (KRED). Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Försäljning av varor redovisas vid leverans av produkter till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljning redovisas netto efter moms, rabatter och kursdifferenser vid försäljning i utländsk valuta.

Virkesintäkter redovisas enligt följande

- Leveransvirke: i den period virket levererats till köparen.
- Avverkningsuppdrag och leveransrotköp: i den period virket inmätts.
- Rotposter: vid kontraktstillfället

Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande

- Arrende- och hyresintäkter: I den period uthyrning avser.
- Ränteintäkter: i enlighet med effektiv avkastning.
- Erhållen utdelning: när rätten att erhålla utdelning bedöms som säker.

Bidrag

- Bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls.

Leasing

All leasing, både när prästlönetillgångarna är leasingtagare och leasinggivare, redovisas som operationell leasing dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som kostnad/intäkt linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasingtagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Inkomstskatt

Prästlönetillgångarna beskattas sedan inkomståret 2014 som en inskränkt skattskyldig stiftelse. Endast inkomst av näringsverksamhet och innehav av fastig-

het beskattas. Kapitalvinster och andra inkomster som inte kommer från näringsverksamhet är alltid skattefria förutsatt att villkoren för inskränkt skattskyldighet är uppfyllda.

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckningen det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Fordringar och skulder netto redovisas endast när det finns legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt, liksom i förekommande fall, förändringar i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital, då skatteeffekten redovisas där.

Materiella anläggningstillgångar

Materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

I samband med övergången till K3 delades vissa av prästlönetillgångarnas materiella anläggningstillgångar upp i komponenter. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponentens bokförda värde och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras. Realisationsvinster respektive realisationsförluster vid avyttring av prästlönefastighet redovisas på separat rad under rörelsens intäkter. Som avyttring av prästlönefastighet räknas även allframtidsupplåtelser av nyttjanderätt, servitut eller annat intrång där erhållen ersättning avser att täcka en på fastigheten bestående värdenedgång. Övriga realisationsvinster respektive realisationsförluster avseende anläggningstillgång redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde.

Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar. Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnad	20–50 år
Markanläggning	10–20 år
Bilar och andra fordon	5 år
Övriga inventarier	5–10 år

Nedskrivning av materiella anläggningstillgångar

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när prästlönetillgångarna blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och prästlönetillgångarna har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelseerna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Prästlönefondsmedel –

Övriga långfristiga värdepappersinnehav

Innehaven innehas på lång sikt och redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas posten fortsatt i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde eller marknadsvärde på balansdagen. De räntebärande tillgångarna redovisas i efterföljande redovisning till anskaffningsvärde.

Prästlönefondsplaceringar

Prästlönefondsmedel utgör en separat förvaltnad tillgångsmassa, motsvarande förvaltningens bundna prästlönefondskapital, där insättningar och uttag ur värdepappersportföljen sker i samband med köp och försäljning av prästlönefastigheter. Samtliga tillgångar och eventuella fondlikvidskulder som är relaterade till portföljen redovisas på raden Prästlönefondsmedel i balansräkningen. Prästlönefondsmedlen förvaltas långsiktigt och redovisas som anläggningstillgång. Förvaltningen av prästlönefondsmedel utgör en kärnverksamhet i förvaltarens uppdrag och redovisas som egen rörelsegren. Avkastningen från prästlönefonds-

medlen redovisas på separat rad under verksamhetens intäkter.

För de noterade värdepapper som ingår i prästlönefondsmedlen sker en kollektiv värdering. Det innebär att vid prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskrivningsbehov avräknas realiserade förluster mot realiserade vinster inom portföljen.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder

Prästlönetillgångar i Luleå stift har inga låneskulder. Leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovisst till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Eget kapital och lämnad utdelning

Eget kapital delas in i bundet och fritt eget kapital.

Bundet eget kapital utgörs av Prästlönefastighetskapital och Prästlönefondskapital. Vid försäljning av prästlönefastighet tillförs prästlönefondskapitalet ett belopp motsvarande erhållen köpeskillning. Detta uppnås genom omföringar inom eget kapital, enligt Eget kapital i egen räkning. Prästlönefondskapitalet värdesäkras årligen, genom en kapitalisering som tas av avkastningen, för att trygga att kapitalet inte urholkas på grund av inflation. Vid köp av prästlönefastighet förs ett belopp motsvarande köpeskillningen om från prästlönefondskapital till prästlönefastighetskapital.

Fritt eget kapital utgörs av balanserade medel och årets resultat justerat för omföringar till/från bundet eget kapital samt lämnad utdelning.

Utdelning Av stiftsfullmäktige beslutad utdelning redovisas direkt mot fritt eget kapital.

Not 2 Information om oberoende rörelsegrenar

Rörelsens intäkter fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande:	2024	2023
Skog	35 225	64 025
Fond	3 034	2 077
Stiftets hus	5 625	4 908
	43 884	71 010
Rörelseresultat fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande		
Skog (exklusive realisationsresultat och avskrivningar)	20 976	16 229
- realisationsresultat vid avyttring anläggningstillgång	3 995	36 437
- avskrivning	-965	-957
Fond	3 034	2 077
Stiftets hus	2 271	2 040
- avskrivning	-1 217	-1 256
	28 094	54 570

Not 3 Nettoomsättning

Nettoomsättningen prästlönefastigheter	2024	2023
Avverkningsrätter	21 834	24 344
Arrenden och upplåtelser	5 545	1 421
Stiftets hus	5 625	4 908
Övriga intäkter	6 064	37 378
Berg & Grustäkter	1 782	883
	40 850	68 934

Not 4 Intäkter prästlönefond

Nettoomsättningen prästlönefastigheter	2024	2023
Ränta	3 034	2 077
	3 034	2 077

Not 5 Operationella leasingavtal

Framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:

	2024	2023
Inom ett år	79	195
	79	195

Den operationella leasingen utgörs i allt väsentligt av hyrda inventarier och lokaler. Storleken på de framtida leasingavgifterna redovisas till nominellt belopp. Variabla avgifter förekommer inte.

Not 6 Leasing, leasinggivaren

De huvudsakliga leasingavgifterna avser hyresintäkter och markarrenden, övriga avgifter avser jakt- och fiskearrenden. Fordran avseende framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:

	2024-12-31	2023-12-31
Inom ett år	5 366	4 460
Senare än ett år men inom fem år	504	504
	5 870	4 964

Not 7 Inhyrd personal

Personal från Stiftet har varit engagerade i verksamhet med en arbetsinsats motsvarande 5,0 heltidstjänster (f.å 5,0 heltidstjänster).

Not 8 Arvode och kostnadsersättning till revisor

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på prästlönetillgångarnas revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som förädlas av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter.

Ernst & Young AB	2024	2023
Revisionsuppdrag	70	70
	70	70

Not 9 Resultat från finansiella investeringar

Resultat från finansiella anläggningstillgångar	2024	2023
Räntor	2 171	1 504
	2 171	1 504

Not 10 Prästlönefastigheter

	2024-12-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärden	377 051	375 678
Inköp	2 400	1 376
Försäljningar/utrangeringar	-455	-3
Pågående markanläggning	37	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	379 033	377 051
Netto anskaffningsvärde	379 033	377 051
Ingående avskrivningar	-40 872	-39 193
Årets avskrivningar	-1 671	-1 679
Utgående ackumulerade avskrivningar	-42 543	-40 872
Utgående redovisat värde	336 491	336 179

Not 11 Inventarier, verktyg och installationer

Ingående anskaffningsvärden	5 527	4 743
Inköp	55	784
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	5 582	5 527
Netto anskaffningsvärde	5 582	5 527
Ingående avskrivningar	-4 084	-3 702
Årets avskrivningar	-511	-382
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4 595	-4 084
Utgående redovisat värde	987	1 443

Not 12 Värdepappersinnehav

	Redovisat värde		Marknadsvärde på bokslutsdagen	
	Detta år	Föreg. år	Detta år	Föreg. år
Långfristiga värdepappersinnehav				
Övriga långfristiga placeringar	73 200	66 416	73 200	66 416
Summa långfristiga värdepappersinnehav	73 200	66 416	73 200	66 416
Summa värdepappersinnehav	73 200	66 416	73 200	66 416

Förändring av långfristiga värdepappersinnehav	2024-12-31	2023-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	68 326	31 295
Investeringar under året	6 784	37 031
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	75 110	68 326
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-1 910	-1 910
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-1 910	-1 910
Utgående bokfört värde	73 200	66 416

Not 13 Kassa och bank

Av behållningen på kassa och bank utgör 43 930 tkr (43 470 tkr) behållning på Swedbank.

Not 14 Avsättningar

	2024-12-31	2023-12-31
Avsättning för skogsvård	3 015	5 000
	3 015	5 000

Not 15 Skattemässiga bokslutsdispositioner

	2024	2023
Överavskrivningar	334	565
Periodiseringsfond tax 2023	1 090	1 090
Periodiseringsfond tax 2024	449	2 900
Periodiseringsfond tax 2025	2 815	0
	4 688	4 555

Not 16 Vinstdisposition 2024

	2024
Balanserade vinstmedel	14 075
Disponibelt för utdelning	21 015
Summa	35 090
Vinstmedlen disponeras på följande sätt	
Utdelning till församlingar och pastorat	7 000
Särskild utjämningsavgift till nationell nivå	7 000
I ny räkning överföres	21 090
Summa	35 090

Not 17 Vinstdisposition 2024 per andelsägare

Utdelning 2025, baserat på bokslut 2024

Andelsägare	Andelstal	Belopp (kr)
Arjeplog- Arvidsjaur's pastorat	4,617	323 190
Bodens pastorat	0,835	58 450
Bureå församling	0,161	11 270
Burträsk-Löfvångers pastorat	4,472	313 040
Bygdeå församling	4,292	300 440
Gällivare-Malmbergets pastorat	2,073	145 110
Haparanda församling	1,539	107 730
Holmsunds församling	0,005	350
Hortlax församling	0,341	23 870
Hörnefors församling	0,295	20 650
Jokkmokks församling	3,735	261 450
Kalix församling	3,561	249 270
Kiruna pastorat	1,665	116 550
Luleå domkyrkoförsamling	2,559	179 130
Malå-Sorsele pastorat	4,374	306 180
Nederluleå församling	4,991	349 370
Nordmalings församling	7,251	507 570
Norrfjärdens församling	0,224	15 680
Norsjö församling	0,132	9 240
Pajala församling	3,177	222 390
Piteå församling	3,066	214 620
Råneå församling	1,032	72 240
Skellefteå pastorat	9,544	668 080
Sävar-Holmöns församling	0,965	67 550
Södra Lapplands pastorat	23,479	1 643 530
Tärna församling	0,758	53 060
Umeå pastorat	3,696	258 720
Vindelns församling	1,499	104 930
Vännäs-Bjurholms pastorat	2,472	173 040
Älvsby församling	0,861	60 270
Överkalix församling	1,543	108 010
Övertorneå församling	0,786	55 020
	100	7 000 000

Luleå den dag som framgår av elektroniska underskrifter

.....
Åsa Nyström
Biskop tillika styrelsens ordförande

.....
Titti Ådén
Förste vice ordförande

.....
Lars-Gunnar Frisk
Andre vice ordförande

.....
Maria Andersson

.....
Bertil Burén

.....
Ingela Eriksson

.....
Helén Lindbäck

.....
Paavo Ruokojärvi

.....
Lars Sandberg

.....
Yvonne Stålnacke

.....
Lennart Åström

Vår revisionsberättelse har lämnats

.....
Åse Arnesdotter Kaati

.....
Tomas Åström

.....
Katarina Söderberg
Auktoriserad revisor

**Svenska
kyrkan**

Luleå
stift

Prästlönetillgångarna i Luleå stift

Adress: Luleå stift, Box 942, 971 28 Luleå

Telefon: 0920-26 47 00

www.svenskakyrkan.se/luleastift

§ 16

Dnr. S 2025-0417

Ansvarsfrihet för stiftsstyrelsen för räkenskapsåret 2024

Revision har genomförts av stiftsstyrelsens förvaltning av dels Luleå stift, dels Luleå stifts prästlönetillgångar. Revisionsberättelser föreligger. Revisionen har inget att anmärka mot styrelsens förvaltning och tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar stiftsstyrelsen ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2024, både för förvaltningen av Luleå stift och förvaltningen av Luleå stifts prästlönetillgångar.

Ledamöter och ersättare i stiftsstyrelsen samt dess utskott deltar inte i beslutet om ansvarsfrihet på grund av jäv.

Fredagen den 16 maj 2025

Ärendet föredras av ekonomichef Dick Mattsson.

Lördagen den 17 maj 2025

Stiftsfullmäktige förklarar överläggningen i ärendet avslutad.

Stiftsfullmäktige beslutar

- att bevilja stiftsstyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2024, för förvaltningen av Luleå stift, samt
- att bevilja stiftsstyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2024, för förvaltningen av Luleå stifts prästlönetillgångar.

§ 17

Dnr. PLT 2025-0018

Luleå stifts prästlönetillgångar: Plan för verksamhet och ekonomi 2026-2028

Förslag till plan för verksamhet och ekonomi 2026-2028 avseende Luleå stifts prästlönetillgångar föreligger. Utdelningen från prästlönetillgångarna föreslås uppgå till 14 miljoner för verksamhetsåret 2026 (utdelas 2027).

Verksamhetsplanen för 2026 är av liknande omfattning som föregående år. Syftet med förvaltningen har inte förändrats men omvärldens krav och förväntningar i en ständig förvandling, inga stora förändringar av den planerade verksamheten har föreslagits sedan föregående år.

Med detta dokument hoppas stiftsstyrelsen att det med stor tydlighet ska framgå att förvaltningen av kyrkans marktillgångar lever upp till de värderingar som Svenska kyrkan står för och att för den som är intresserad ska kunna förstå vilken skillnaden är mellan stiftets förvaltningstankar och avkastningskrav jämfört med ett vinstdrivande aktiebolag eller för en enskild skogsägare.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är inarbetad i planen (se protokollsbilaga).

Fredagen den 16 maj 2025

Ärendet föredras av stiftsjägmästare Anders Landström.

Klargörande frågor ställs av Ingela Eriksson.

Rolf Wikman yttrar sig i ärendet.

Anders Landström besvarar de frågor som ställs.

Ulrika Karlsson yttrar sig och uppger att hon avser inkomma med ett tilläggsyrkande i ärendet inför att sammanträden återupptas lördagen den 17 maj 2025, då beslut ska fattas.

Lördagen den 17 maj 2025

Lars Sandberg yttrar sig och yrkar bifall till stiftsstyrelsens förslag.

Ulrika Karlsson, Monica Lindmark, Paavo Ruokojärvi, Nina Berggård och Stefan Lundgren framför följande två yrkanden:

att förslagen från skogsutredningen får utrymme och börjar implementeras i plan för verksamhet och ekonomi för år 26-28, samt

att de budgeterade intäkterna gällande föryngringsavverkningar minskar med 20 %.

Yvonne Stålnacke och Roland Samuelsson yttrar sig och yrkar bifall till styrelsens förslag samt yrkar avslag till inkomna tilläggsyrkanden.

Christina Bäckström yttrar sig och yrkar bifall till stiftsstyrelsens förslag.

forts. § 17

I ärendet yttrar sig också Ulrika Karlsson, Paavo Ruokojärvi och Ingela Eriksson.

Anders Landström lämnar klargörande upplysningar.

Stiftsfullmäktige förklarar överläggningen i ärendet avslutad.

Ordföranden lägger fram propositionsordning där varje yrkande provas var för sig mot avslag.

Ordföranden ställer förslag om stiftsstyrelsens förslag.

Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige **beslutar att bifalla** stiftsstyrelsens förslag.

Ordförande ställer förslag om yrkandet avseende att skogsutredningen får utrymme och börjar implementeras i plan för verksamhet och ekonomi för år 26-28.

Ordföranden finner efter acklamation att fullmäktige **beslutar att avslå** yrkandet.

Paavo Ruokojärvi begär votering.

Öppen omröstning sker där yrkandet från Ulrika Karlsson, Monica Lindmark, Paavo Ruokojärvi, Nina Berggård och Stefan Lundgren att förslagen från skogsutredningen får utrymme och börjar implementeras i plan för verksamhet och ekonomi för år 26-28 ställs mot stiftsstyrelsens förslag. När omröstningen genomförs biträds ordföranden av de två ledamöter som har utsetts att justera protokollet. Omröstningen genomförs genom att ledamöterna avger sina röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppropsslistan. Nedanstående ledamöter har deltagit i beslutet och de har röstat enligt följande:

	För Ulrika Karlssons m.fl. tilläggsyrkande	För stiftsstyrelsens förslag	Avstår
Titti Ådén (s)		X	
--- (POSK)			
Densy Alenius (s)		X	
Ingela Eriksson (POSK)		X	
Bertil Burén (c)		X	
Ingemar Rehnman Johansson (s)		X	
Stefan Lundgren (ViSK)	X		
Rolf Wikman (POSK)		X	
Lars Sandberg (s)		X	
Ida Nilsson (s)		X	
Elisabeth Engberg (POSK)		X	
Kurt Vallmark (c)		X	
Alf Lindén (s)		X	
Curt Edlund (POSK)		X	
Paavo Ruokojärvi (ViSK)	X		
Lisbeth Aronsson (s)		X	
--- (kr)			
Nina Markström (SD)		X	

forts. § 17

	För Ulrika Karlssons m.fl. tilläggsyrkande	För stiftsstyrelsens förslag	Avstår
Roland Samuelsson (s)		X	
--- (POSK)			
Yvonne Stålnacke (s)		X	
Peter Roslund (s)		X	
Timo Vilgats (POSK)		X	
Sirpa Bäckström (s)		X	
Helge Stålnacke (c)		X	
Lennart Åström (s)		X	
Monica Lindmark (ViSK)	X		
Anna Lundberg (s)		X	
Sigvard Lindgren (POSK)		X	
Folke Hieta (s)		X	
Anette Asplund (FK)		X	
Magnus Häggblad (SD)		X	
Nora Nordgren (s)		X	
Kristina Bäckström (c)		X	
Gunnel Eriksson (s)		X	
Valentina Asplund (BorgA)		X	
Lars Pohjanen (POSK)		X	
Roland Hedlund (s)		X	
Helén Lindbäck (kr)		X	
Nina Berggård (ViSK)	X		
--- (MPSKDG)			
--- (FK)			
Ewa Miller (BorgA)		X	
Kerstin Olla Grahm (c)		X	
Jeanette Norberg (s)		X	
Ulrika Karlsson (HoJ)	X		
Cathrine Eiderhäll (POSK)		X	
Rikard Fräki (s)		X	
Sivert Mässing (MPSKDG)		X	
Tommy Nyström (s)		X	
Inga-Lisa Johannessen (s)		X	
Summering	5	41	0

Ordföranden finner att stiftsfullmäktige **beslutar enligt stiftsstyrelsens förslag.**

Ordförande ställer förslag om yrkandet att *de budgeterade intäkterna gällande föryngringsavverkningar minskar med 20 %.*

Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige **beslutar att avslå** yrkandet.

Stiftsfullmäktige beslutar i enlighet med stiftsstyrelsens förslag

att fastställa plan för verksamhet och ekonomi 2026-2028 avseende Luleå stifts prästlönetillgångar (se *protokollsbilaga*).

Skog och mark

Plan för verksamhet och ekonomi 2026–2028

Prästlönetillgångarna i Luleå stift

**Svenska
kyrkan**

Luleå
stift

Comfact Signature Referensnummer: 2240255E

Innehåll

Prästlönetillgångarna i Luleå stift.....	4
Övergripande målsättning	4
Stiftets hus	5
Kapitalförvaltning	5
Mål 2026–2028.....	6
Ett biskopsbrev om klimatet.....	6
Svenska kyrkans färdplan för klimatet – etapp två.....	7
Luleå vill ta färdplanen ett steg längre	7
Hållbarhetsstrategi	7
Mål 2022–2025	7
Inriktning för verksamheten	8
Kommunikation och samplanering	9
Utveckling och dialog.....	10
Utbildning	10
Skog och markinnehav	10
Barnkonsekvensanalys	10
Att bruka, inte förbruka	10
Mer än skog och mark	11
Att våga beslut i en tid av utmaningar	11
Ordlista	12
Flerårsöversikt.....	13

Omslagsbild: Utsikt från Stor-Kanisberget i Älvsbyn, Karlsdal 1:1. Foto: Jan Vikström, Luleå stift

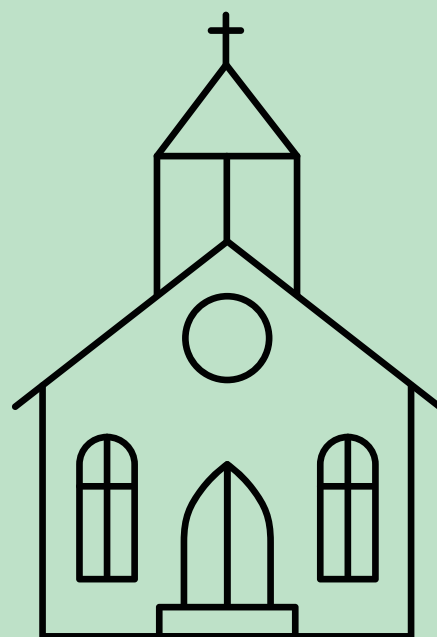
Bild till höger: Skogsexkursion i södra distriktet, kring Bygdeå och Vindeln med förtroendevalda en strålande dag i juni 2024. Foto: Emma Berkman/Luleå stift

Grafisk form: Sara Andersson/Luleå stift

Tusen år av förkunnelse

Kyrkans förvaltning av skog och jord har en lång historia som började för över tusen år sedan när de första församlingarna växte fram. För att bilda en församling behövdes medel för att försörja en präst därav namnet prästlönetillgångarna.

Tusen år senare bidrar de fortfarande till Svenska kyrkans förkunnelse!

Siffror inom parentes
avser fjolårets siffror.

Prästlönетillgångarna *i Luleå stift*

Den 1 januari 2025 hade prästlönетillgångarna i Luleå stift ett marknadsvärde på cirka 1 200 mkr.

Skogsfastigheternas marknadsvärde var 1 101 mkr eller 89 procent av totala marknadsvärdet. Varje år säljs virke till ett värde av 15–25 mkr. Stiftets hus i centrala Luleå, där bland annat stiftskansliet finns, är också det en prästlönетillgång och hade ett marknadsvärde på 71 mkr eller 5 procent.

Prästlönefonden, som är det tredje kapitalslaget som ingår i prästlönетillgångarna i Luleå stift, var den 1 januari 2025 i sin helhet placerad på bankkonto. Marknadsvärdet var 71 mkr eller 6 procent.

Övergripande målsättning

”Prästlönетillgångarna ska förvaltas så effektivt som möjligt och på ett sådant sätt att de ger bästa möjliga uthålliga totalavkastning. Tillgångarna ska därtill förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar.”

När år 2026 inträder kan denna text, som är hämtad från 3 § 46 kap Kyrkoordningen lydelse 1/1 2025,

ha kommit att förändrats då det pågår en utredning om prästlönетillgångarnas förvaltning. Utredningen tillsattes med ambition om att förtydliga vad stiftens uppdrag att förvalta prästlönетillgångarna innebär. Utredningen bereds nu av kyrkokansliet i Uppsala med ambition om beslut hösten 2025.

Prästlönетillgångarna ingår i Svenska kyrkans färdplan för klimatet med mål om bland annat hänsyn till biologisk mångfald och klimat. Utdelningen till församlingar och kyrkans interna utjämningsystem ska vara stabil och öka kontinuerligt när resultatet medger det. Målsättningen är att över tid öka den årliga utdelningen till 2 procent av tillgångarnas marknadsvärde (efter att tillgångarna värdesäkrats), vilket motsvarar en utdelning på cirka 24 mkr. För att nå avkastningsmålet inom en överskådlig tid krävs förmodligen att nya inkomstkällor skapas, samtidigt som skogsbrukets intensitet inte minskas. Arbete pågår att upplåta mark till byggnation av vind- och solkraft samt att välja hållbara kapitalinvesteringar som ger god avkastning.

Marknadsvärdet har under 2024 stigit marginellt då det största värdet är skogsfastigheter där

marknadsvärdet beräknas från taxeringsvärdet, ny taxering av skogsfastigheter sker vart 4:e år och gjordes senast under 2023.

För att på sikt öka förväntad avkastning och sprida investeringar till fler tillgångsslag har stiftsfullmäktige 2021 beslutat att prästlönefonden vid utgången av 2024 ska uppgå till minst 10 procent av prästlönетillgångarnas kapital. Under arbetet med försoningsprocessen med det samiska folket har dock storskalig försäljning av prästlönefastigheter annat än till Naturvårdsverket och viktig samhällsutveckling pausats, då det i försoningsprocessen ingår en utredning kring markfrågor. Det pågående arbetet med arronderingsförbättring av skogsmarksinnehavet ska fortsätta även om totalarealen minskar.

Skogs- och markförvaltningen ska bedrivas ansvarsfullt med hög tillväxt av stamved och vitala förnyringar som säkerställer att skogen bibehåller en hög förmåga att binda koldioxid under lång tid. God hänsyn till den biologiska mångfalden, skogens kulturmiljöer, rennäringens- och det rörliga friluftslivets intressen är en självklarhet i det löpande arbetet. En viktig del för att uppnå målen är att

Under Skogsexkursion fick gruppen sällskap av en liten fjäril från familjen praktfjärilar som ingår i släktet Melitaea. Foto: Emma Berkman/Luleå stift.

nära följa, och stödja forskning om bland annat hyggesfritt skogsbruk och andra åtgärder om ekonomiskt, hänsynsfullt och produktivt skogsbruk. Skogsbruket är certifierat enligt FSC® (DNV-FM/COC-000046-R) och PEFC (2012-SKM-PEFC-49).

Naturskogar är viktiga för biologisk mångfald. Inom PLT i Luleå stift sker ingen avverkning av naturskogar. Ibland misstas skog med hög ålder eller med lång trädkontinuitet med naturskog. Naturskogs begreppet som används här härrör från Skogsstyrelsens definitioner av nyckelbiotoper där även FSC® certifieringen hämtar sin definition. Då minsta tveksamhet föreligger om den aktuella skogen bör sparas enligt certifiering och sektorsmål, eller måste sparas enligt lagstiftning, sker alltid en fältinventering som utgår från en naturvärdesbedömning i fält.

Stiftets hus

Stiftets hus Järpen 9 ska förvaltas så att avkastningen på lång sikt

hålls på en god nivå, detta innebär att renoveringar och reparationer utförs efter behov. Målet är att det ska vara attraktivt att vara, eller bli hyresgäst. Tjänster för förvaltning av fastigheten köps för närvarande av HSB Norr.

Kapitalförvaltning

Kapitalförvaltningen ska ske på ett etiskt sätt i enlighet med Svenska kyrkans grundläggande värderingar och i enlighet med gällande regelverk i Lag och Kyrkoordning. Placering ska i huvudsak ske genom köp av aktie- och räntebärande fonder. Utgångspunkten är att placeringar sker i fonder där Svenska kyrkans nationella nivå säkerställer att investeringarna uppfyller högt ställda krav på etik och att såväl innehav som förvaltning ligger väl i linje med kyrkans grundläggande värderingar.

Om investeringar sker i tillgångar som den nationella nivån inte kvalitetssäkrar ska egendomsutskottet säkerställa att investeringar motsvarar de krav som den nationella

nivån ställt på motsvarande investering. Då prästlönefonden tillförts relativt stora summor pengar de senaste åren genom försäljning av mark finns nu möjlighet att med aktiva val av investeringar påverka och stimulera utbyggnad av fossilfri energiproduktion med mera. Kanske kan en ny verksamhetsgren för PLT vara att äga eller deläga solcellsparker?

Svenska kyrkans nationella nivå har under 2024 tittat på om regleringen av prästlönetillgångarna tillåter investeringar i samägda bolag mellan olika enheter inom svenska kyrkan inklusive prästlönetillgångarna, det svar som erhållits är att det behöver prövas i ett verkligt fall där överklagandenämnden skulle få fälla ett avgörande. Tanken är att investera kapital tillsammans med andra kyrkliga aktörer i exempelvis energiproduktion eller andra samhällsnyttor som krävs för samhällets omställning samt för att uppnå målen om egen energiförsörjning i färdplanen för klimatet.

Mål 2026–2028

Målet under perioden är att uppnå en årlig utdelning på minst 14 000 tkr (varav 7 000 tkr till andelsägande församlingar och pastorat, samt 7 000 tkr till kyrkans interna utjämningsystem).

Presenterad ekonomisk plan för perioden innehåller osäkerheter. De siffror som anges för 2027 och 2028 ska därför ses som preliminära. Med bibehållen intensitet i skogsbruket och fortsatt goda virkespriser skulle en ökning av utdelningen till målet om 2 % av tillgångarnas värde vara möjligt, osäkerheten kring nya nationella regleringar gör dock att budget och plan bedöms behöva vara försiktig.

Under stiftsfullmäktige 2022 beslutades att PLT skulle "ta fram indikatorer, nyckeltal för arbetet med hållbarhet (klimatnytta, biologisk mångfald, miljö). Detta görs för att kunna styra och utvärdera balansen mellan ekonomisk och ekologisk hållbarhet." Arbetet kan sägas ha påbörjats redan 2021 då personal från PLT i i Luleå stift påbörjade arbete inom ett projekt initierat av skogsprogrammet i Västerbotten, "Indikatorer för biologisk mångfald i Västerbottens skogar". Här har frågan varit om vi kan hitta mätmetoder för att följa utvecklingen av biologisk mångfald.

Problemet med kunskap om biologisk mångfald är att det handlar om enskilda individer av en mängd arter vilka i dag inte går att räkna eller övervaka, inventering och registrering bygger på att växtplatsen eller habitatet besöks och att alla individer inom undersökt område identifieras. Projektets mål kan kortfattat beskrivas som hur kan vi hitta mätbara storheter som kan ge en bild av hur den biologiska mångfalden utvecklas. Projektets presenterade material nås via Luleå stifts hemsida, under Prästlönetillgångar.

Mål – till och med 2027 ska:

1. Beräkningsmodellen för den skogliga kolbalansen vara utvärderad genom extern revision, och mätmetoder för jordbrukets kolbalans vara implementerad i enlighet med bästa praxis och gällande redovisningsregler.
2. Prästlönetillgångarna fortsatt aktivt bidra till forskning och utveckling om en hållbar förvaltning av skog och mark och en hållbar produktion av förnybar energi.
3. Prästlönetillgångarna som markägare, projektör och kapitalförvaltare verka för ökat träanvändande i byggnationer och klimatsmart byggande.
4. Produktion av förnybar el, motsvarande den totala årliga användningen i kyrkans byggnader, vara i projekt- eller produktionsfas på Prästlönetillgångarnas marker. Produktionen kan omfatta både egna anläggningar och anläggningar som drivs av andra aktörer på Prästlönetillgångarnas marker.
5. Prästlönetillgångarna bidra till forum för kompetensutveckling, erfarenhetsutbyte och gemensamma projekt för fossilfritt och hållbart jordbruk för sina gårdsarrendatorer. Vid ny upplåtelse av arrenden ska man använda möjligheten att påverka brukandet om det anses lämpligt.
6. Prästlönetillgångarnas skogsbruk sträva efter fossilfrihet i skötsel och transporter.
7. Prästlönetillgångarna tillvarata den brukade skogens produktionspotential för ökad klimatnytta på kort och lång sikt. Samtliga åtgärder för klimatnytta inom Prästlönetillgångarnas förvaltning av skog och mark ska ha en balans mellan ekologiska, sociala, ekonomiska och andliga värden.
8. Prästlönetillgångarna vidta aktiva åtgärder för klimatanpassning som kan öka skogarnas och jordbruksmarkens motståndskraft, återhämtnings- och utvecklingsförmåga och minska klimatförändringarnas skadliga effekter.
9. Prästlönetillgångarna ha vidareutvecklat kunskap om hur markförvaltning och skogsbruk påverkar samiska näringar, samt genomfört anpassningar i enlighet med handlingsplanen som är kopplad till Svenska kyrkans ursäkt till det samiska folket.

Utifrån de slutsatser som dragits i projektet kan vi konstatera att mätning är svårt men att indikatorer och nyckeltal går att följa. De mätvärden som PLT identifierat som möjliga att redan nu följa presenteras för första gången i tabellform i årsredovisningen för 2024.

Ett biskopsbrev om klimatet

Biskopsbrevet om klimatet utgör en teologisk grund för Svenska kyrkans engagemang i klimatfrågor. I brevet finns flera uppmaningar från Sveriges biskopar om hur vi alla kan bidra till att bromsa klimatförändringen. Prästlönetillgångarna berörs speciellt av två av dem:

- Låt en teologiskt reflekterad syn

på skapelsen prägla den ekonomiska förvaltningen av aktier, skog och mark för att minska klimatpåverkan och påskynda klimatomställningen.

- Gör konkreta handlingsplaner i syfte att uppnå klimatneutrala verksamheter så fort som möjligt med sikte på 2030. Det förutsätter omställning och beteendeförändringar inom områden som fastighetsförvaltning, resor, inköp med mera.

Prästlönetillgångarna svarar på uppmaningarna genom att integrera målen i Svenska kyrkans färdplan för klimatet och Luleå stifts hållbarhetsstrategi i sin verksamhetsplanering.

Luleå stifts rekommendation

Under 2023 skickades färdplanen på remiss till stiftet, i Luleå stifts remissvar föreslogs 7 nya mål att införas i färdplanens 8 kapitel som berör PLT. Kyrkostyrelsen valde dock att inte följa Luleå stifts rekommendation.

Målen som föreslogs var att till och med 2027 ska:

10. Inbindningen av CO₂ i stående skog, alltså tillväxten av biomassa i levande träd, överstiga det uttag och naturliga avgångar som sker.

11. Prästlönetillgångarnas skogsskötsel förändras så att större del av CO₂ inbindningen sker till sådana trädindivider som efter skörd blir till långlivade produkter, eftersom det är tillväxten hos enskilda trädindivider samt användningen av de uttagna individerna som styr klimatnyttan. Detta görs genom att arealen ungskogsröjning ökas med 10 %.

12. Prästlönetillgångarna prioritera volymtillväxt (CO₂ inlagring) framför ekonomisk avkastning genom att låta skogen bli äldre än vad som är ekonomiskt optimalt, så att medelåldern för avverkade bestånd i snitt överstiger lägsta tillåtna ålder för avverkning med 10 år.

13. En omställning av prästlönetillgångarnas skogsbruk görs så att en ökande andel av skogen brukas med hyggesfria metoder.

14. Svenska kyrkan uppfylla sin del i Sveriges åtaganden för biologisk mångfald inom FN:s Mångfaldskonvention, genom att utarbeta en plan för biologisk mångfald inom förvaltning av skog och mark, och påbörja arbetet för att i denna verksamhet bidra till förverkligande av konventionens mål.

15. En plan för återvätning av utdikad mark vara framtagen, med angivande av lämpliga prioriterade marker, och arbetet med återvätning av de högst prioriterade markerna ha påbörjats.

16. Alla kvarvarande naturskogar som Svenska kyrkan förvaltar ha getts ett långsiktigt skydd.

Svenska kyrkans färdplan för klimatet – etapp två

Färdplanen antogs av kyrkostyrelsen 2019 med tre övergripande effektmål, där ett av dem är att uppnå klimatneutralitet inom hela organisationen. De två andra effektmålen handlar om att arbeta med värderingsförändringar och att bidra till klimaträttvisa.

”
Målet
bör vara att
cirka 20 hektar
lämplig mark
identifieras

färdplanen finns delmål inom områden såsom kyrkans uppdrag och konsumtion och här finns också mål för jord, skog och mark. Färdplanen ska uppfyllas under tre etapper till år 2030 med nya delmål i varje etapp. Den första etappen varde mellan 2020–2023, etapp två startade i januari 2024 och ska pågå till december 2027, därför har nya delmål tagits fram till samtliga områden. Se de beslutade målen för prästlönetillgångarna i faktarutan på kommande sida. PLT i Luleå stift beaktar och arbetar med samtliga relevanta mål i den löpande verksamheten, som exempelvis utvecklingsarbetet runt hyggesfria metoder, markrenden till solparker och den införda FSC® certifieringen.

Luleå stift vill ta färdplanen ett steg längre

De uppdaterade delmålen till färdplanens fas två utarbetades inom ENSO (egendomsnämndernas samarbetsorgan) och ingick i promemorian "Svenska kyrkans färdplan för klimatet etapp 2" som i december 2022 gick på remiss till samtliga stift från den natio-

nella kyrkostyrelsen. I Luleå stifts remissvar som gavs i mars 2023 ingick ett förslag om ytterligare mål än de föreslagna inom skog och mark. Den nationella kyrkostyrelsen valde att inte bejaka de föreslagna målen, men prästlönetillgångarna i Luleå stift ser dessa delmål som en naturlig del i den löpande förvaltningen och beaktas i verksamhetsplaneringen. De av Luleå stift föreslagna målen ses i faktarutan intill.

Hållbarhetsstrategi

Luleå stifts hållbarhetsstrategi handlar om stiftskansliets hållbarhetsarbete, om prästlönetillgångarna och det stöd stiftet vill ge till församlingar och pastorat i hållbarhetsfrågor. När det gäller prästlönetillgångarna så finns det i strategin mål kopplat till kapitalförvaltning, klimat och biologisk mångfald och kopplar delvis an till målen i Svenska kyrkans färdplan för klimatet. Inom arbetet framöver med måluppfyllelse i hållbarhetsstrategin kan särskilt nämnas:

Mål 2022–2025

Biologisk mångfald: Genomföra ett arbete med att analysera befintliga mark och skogsområden som frivilligt avsatts, och potentiella nya områden för frivillig avsättning. Detta i syfte att säkerställa att områden med höga naturvärden och/eller biologisk mångfald sparas. En särskild satsning görs för att synliggöra minst fem av dessa områden.

Kapitalförvaltning: Kartlägg och analysera strategiska, taktiska och operativa konsekvenser av certifiering enligt FSC® i syfte att ansluta prästlönetillgångarna till certifieringssystemet.

Klimat: Vid målperiodens slut ska det finnas produktion eller planerad produktion av solenergi på prästlönetillgångarnas mark. Målet bör vara att cirka 20 hektar lämplig mark identifieras, vilket skulle leda till en produktionskapacitet på cirka 10 GWh per år.

Inriktning för verksamheten

Under de senaste åren har intresset för hållbarhetsfrågor kopplat till skogsbruket ökat markant. Skogen och dess produkter är en viktig komponent i det omställningsarbete som Sverige står inför. För framtida generationer är ett ansvarsfullt och produktivt skogsbruk en förutsättning med dagens kunskapsläge. En samsyn finns om att skogen är viktig för omställning till ett hållbart samhälle. Frågan om hur skogen ska nyttjas för denna omställning är dock föremål för en omfattande debatt.

Prästlönetillgångarna i Luleå stift har under en lång period haft en viktig strategisk avvikelse jämfört med de stora statliga och privata skogsägande bolagen. Denna skillnad leder förenklat till att avverkning av skog sker vid en högre ålder mot vad som är den lägsta tillåtna. PLT har identifierat det som en tillgång i klimatarbetet då kollagret blir högre med produktiva skogar i

höga åldrar. Under de senaste åren har PLT avtalat om skötsel med ett företag som har som affärsidé att

certifiera och sälja kolkrediter som uppstår genom att en skogsägare väljer att förlänga omloppstiden jämfört med medelskogsägaren i regionen. Avtalen ger en liten ekonomisk kompensation för markägaren i utgångsläget men kan generera större intäkter i framtiden beroende på hur många certifierade kolkrediter som skötseln genererar samt kolkrediternas pris vid försäljning. Detta affärsområde är fortsatt intressant att följa och ger också bekräftelse av värdet av den försiktiga strategi PLT tillämpat under åren.

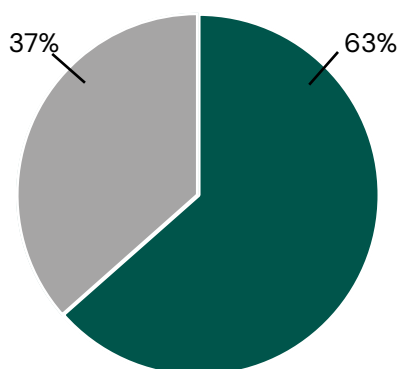
PLT:s avkastningskrav är relativt moderata men skapar mervärden i skogen, så som ökad biologisk mångfald, högre kolförråd och välskötta produktionsskogar med längre omloppstider än lagkravet. Samtidigt finns även relativt stora arealer orörda skogar – som tillsammans blir en variation av skogsmark där alla som vistas

i skog och mark förhoppningsvis kan finna sina favoriter. Kanske kan Prästlönetillgångarna i Luleå stifts skogsbruk med längre omloppstider bli ett föredöme för andra skogsägare?

Fokus för den löpande skogsförvaltningen är bland annat att uppdatera skogsbruksplaner efter nya inventeringar, naturvärdesbedömningar eller fjärranalysdata.

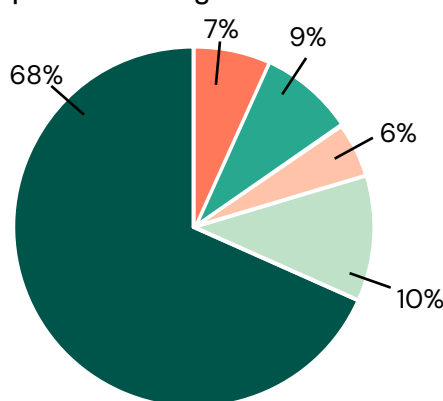
Den skogvaktartjänst som inrättats under 2023 kommer bidra till att intensifiera arbetet med att identifiera och åtgärda områden som kräver skogsskötsel med en högre nivå av hänsyn, till exempel rennärning, sociala värden/tätorts nära skogar. Under 2025 kommer mer tid än planerat av tjänsten att åtgå till samplanering med rennärningen då den nya FSC® certifieringen kräver stora personella resurser, under 2026 kommer förhoppningsvis mer tid kunna läggas på hyggesfritt skogsbruk i olika områden. Dessa insatser kommer sammantaget leda till att successivt öka arealen skogar skötta med

Totala markinnehav
63 000 hektar fördelas:

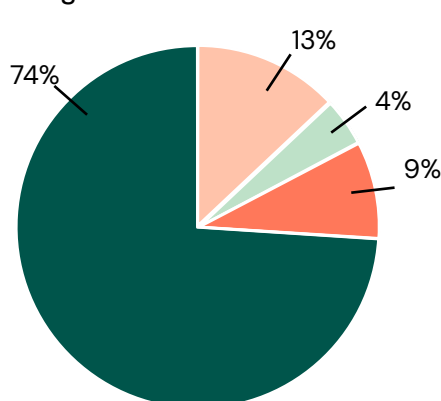
- Produktiv skogsmark
– 40 000 hektar, 63%
- Ej produktiv skogsmark
– 23 000 hektar, 37%

Av 40 000 hektar
produktiv skogsmark är:

- Produktiv skogsmark: NO/NS* – 3 600 hektar, 9%
- Produktiv skogsmark: avsatt* – 2 700 hektar, 7%
- Produktiv skogsmark: naturreservat – 2 500 hektar, 6%
- Produktiv skogsmark: detaljhänsyn – 4 150 hektar, 10%
- Produktiv skogsmark: kvar att bruka – 27 200 hektar, 68%

23 000 hektar ej produktiv
skogsmark består av:

- Exploaterat, väg, kraftledning
– 1 000 hektar, 4%
- Vatten som sjö, bäck, älv
– 2 100 hektar, 9%
- Skoglig impediment*
– 17 000 hektar, 74%
- Övrigt som strand, äng
– 2 900 hektar, 13%

hyggesfria metoder. Planering för att etablera ett större demonstrationsområde med olika hyggesfria metoder fortskrider men har pausats på grund av arbetsbelastning och problem med en bro som inte tål tunga transporter. Demonstrationsområdet planeras för att skaffa erfarenheter samt att skapa utökad kunskap/förståelse för utmaningarna kopplat till att använda de olika hyggesfria metoderna.

Det finns områden med sedan tidigare kända men obekräftade naturvärden. Förutom att i det löpande arbetet identifiera förändringar som behöver göras med anledning av nya naturvärdesbedömningar är målsättningen att också dessa kända områden under året skall inventeras. Resultatet av denna inventering bedöms bli att många klassas om och tillförs de avsatta arealerna.

Under 2024 ökade arealen skogsmark som avsatts för naturvårdsändamål från 8 procent till 9 procent under 2025 ska denna siffra öka till 12 procent enligt verksamhetsplanen för 2025. Beroende på skogsutredningens behandling i de styrande organen kan kraven ytterligare komma att höjas under de följande åren, med nuvarande direktiv och lagstiftning är bedömningen att andelen avsättningar kommer öka i storleksordningen 1 procent per år under ett antal år.

PLT har under lång tid samarbetat med länsstyrelserna i de båda länen angående områden som kan

vara intressanta för formellt statligt skydd. Samarbetet har utvecklats från att vara en envägskommunikation där länsstyrelserna primärt vände sig till PLT då de identifierat objekt där de vill utreda skydd, till att idag vara en tvåvägskommunikation. När PLT identifierar större sammanhängande områden som passar in i den plan för grön infrastruktur som länsstyrelserna har eller som kan bära sina naturvärden på egen hand överlämnar PLT det underlaget till respektive länsstyrelse.

Vi hoppas också under perioden inleda en större återvätningsåtgärd i samarbete med länsstyrelsen i Norrbotten, återvätningen i detta fall görs med förhoppningen om att den biologiska mångfalden ska återhämta sig efter dikningen på 80-talet. Klimatnyttan av åtgärden är mer osäker då det handlar om näringsfattig myrmark. Beroende på utfallet av den ökade avsättningen av produktiv skogsmark och eventuella nya nationella regleringar kommer nya beräkningar av tillgängliga avverkningar vara nödvändiga. Detta kan leda till förändringar av framtida avkastning från skogsbruket.

Kommunikation och samplanering

Det ökade intresset för klimatpåverkan, hållbart skogsbruk och bevarande av biologisk mångfald skapar ett behov av utökad kommunikation och transparens. Genom tydligare kommunikation kan

en gemensam förståelse skapas. Utvecklingsmöjligheter finns för både digital kommunikation och trycksaker som styrdokument, årsredovisning med mera.

I skogsutredningen finns också förslag om utökad kommunikation och inhämtande av synpunkter från församlingar, här kan beslut leda till förändrade arbetssätt och utökade arbetsuppgifter för medarbetarna inom PLT.

I takt med det ökade intresset uppstår också behovet av att förbättra förutsättningarna för en god dialog. Ett generellt fokus är att säkerställa god kommunikation till olika intressenter i samband med exempelvis avverkning och andra åtgärder kopplat till skogsbruket.

Genom att främja dialog, samplanering och kunskapsutbyte utvecklas skogsbruket för att möta dagens och framtidens utmaningar, samtidigt som en hållbar användning av skog som resurs säkerställs. På all skogsmark som förvaltas av prästlönetillgångarna i Luleå stift finns renskötselrätt, vilket innebär att samebyar får använda mark och vatten till underhåll för sina renar. Dialog och samråd med samebyar har pågått under många år och inom FSC® certifieringen formaliseras detta i något som kallas för samplanering där större krav ställs på båda parter förberedelser och dialog. För att vårda och vidareutveckla dagens goda relationer kommer samplanering med samebyarna

*Cirkeldiagrammen

Produktiv skogsmark NO/NS: i certifieringssammanhang rapporterad avsatt areal.

Produktiv skogsmark avsatt: övriga avsättningar naturvård, social hänsyn, andliga värden.

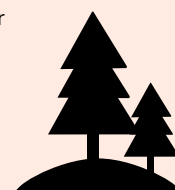
Skogliga impediment: skogsmark som producerar mindre än 1 kubikmeter virke per hektar och år.

Skogscertifiering

Sedan 2002 är prästlönetillgångarna i Luleå stift certifierad enligt PEFC (2012-SKM-PEFC-49). År 2024 erhöles även certifikat för FSC® (DNV-FM/COC-000046-R), 2025 är det första året då båda certifieringarna tillämpas fullt ut och under 2026 kommer förhoppningsvis de nya arbetsmomenten vara en naturlig del i förvaltningen.

Skogscertifiering handlar om att ställa långtgående krav på ekonomiskt skogsbruk, naturvårdsåtgärder och socialt ansvar i skogsbruket. FSC® och PEFC är två av de mest erkända miljöcertifieringssystemen för skogsbruk över hela världen. De är båda oberoende organisationer som syftar till att främja hållbart skogsbruk och bevara skogens biologiska mångfald och produktion av förnyelsebar råvara på lång sikt.

FSC står för Forest Stewardship Council. PEFC står för programme for the Endorsement of Forest Certification.

fortsatt vara ett viktigt inslag i arbetet under 2026 och åren framöver.

Med avstamp i miljökonferensen i Rio de Janeiro 1992 togs ett initiativ från det dåvarande initiativet Kyrkans miljövern om att ordna en reservatsstafett mellan Svenska kyrkans 13 stift.

Luleå stift har under åren efter det inrättat fem kyrkreservat. Skogen i reservaten innehåller olika naturtyper av skiftande karaktär men som vart och ett uppvisar en intressant miljö. Det pågår förberedelser för att föreslå inrättande av ytterligare fem kyrkreservat. I detta arbete ingår också att synliggöra alla reservat med hjälp av skyltning samt att presentera dem på stiftets hemsida. På detta sätt kan de göras mer tillgängliga för fler människor.

Anställning av certifieringsansvarig som är en delad tjänst mellan PLT i Luleå stift och PLT i Härnösands stift är en resursförstärkning som förhoppningsvis kommer leda till en strukturerad hantering av certifieringsfrågor under 2026 och avlasta skogvaktarnas arbetssituation som förändras löpande och kräver mer fältarbete och planering för varje år.

Utveckling och dialog

Dialog med myndigheter och respekt för myndighetsbeslut är en självklarhet för förvaltningen av PLT i Luleå stift. Att välja att ta en

diskussion med en myndighet om ett myndighetsbeslut kan i detta sammanhang vara en viktig åtgärd i syfte att förstå/klarlägga motivet bakom det aktuella beslutet och därmed öka förståelsen för myndighetens tolkning och tillämpning av aktuellt regelverk. Att, när det bedöms ändamålsenligt eller nödvändigt, begära en prövning av ett beslut i enlighet med gällande regelverk bör därför inte ses som en konflikt med en myndighet utan som ett naturligt sätt att utveckla ömsesidig förståelse i vissa frågor.

Utbildning

Prästlönetillgångarnas medarbetare behöver regelbunden utbildning då forskning, regelverk och metoder ständigt utvecklas. Då verksamheten nu verkar i enlighet med två certifieringar kan relevanta utbildningsinsatser också bli aktuella. I det fokus som nu riktas mot artskydd blir Skogsstyrelsen en viktig utbildningsaktör med sin artvisa vägledning och fortbildning.

Skog och markinnehav

Den största tillgången är markinnehavet på totalt cirka 63 000 hektar (ha) varav ungefär 40 000 ha är produktiv skogsmark.

Virkesvolymen på den areal som länsstyrelserna är intresserade att bilda naturreservat av är cirka 231 000 m³sk motsvarande ett vir-

kesvärde om 92 000 000 kr (260 000 000) vid ett virkespris om 400kr/ m³sk. Under 2023 tecknades avtal med Naturvårdsverket om ett större naturreservat i Vittangi, avtalet är ett intrångsavtal och omfattar cirka 5 600 ha varav ungefär 1 900 ha produktiv skogsmark. Denna mark ägs fortfarande av PLT men är strikt skyddad. Minskningen av volymen och värdet beror på att Vittangireservatet nu är intrångsersatt.

På den brukade arealen föröyringsavverkas cirka 200–250 ha årligen vilket motsvarar 0,3–0,4 procent av totalarealen och cirka 0,7 procent av den brukade produktiva arealen. Om denna intensitet i skogsbruket bibehålls över tid innebär det en omloppstid på cirka 140 år i genomsnitt. Även vid föröyringsavverkning lämnas hänsyn i form av trädgrupper, hänsynskrävande biotoper med mera. Omfattning är enligt den uppföljning som görs av extern aktör cirka 10–15 procent av arealen. Detta innebär att årligen tillkommer 20–38 ha i hänsynsareal, och efter en omloppstid skulle det innebära att ytterligare 10–15 procent av den brukade arealen eller 3 300–5 000 ha avsatts som hänsyn.

Barnkonsekvensanalys

Prästlönetillgångarna förvaltar både natur- och kulturella värden tillsammans med uppdraget att bidra till ekonomiska förutsättningar för församlingar och stift att utöva verksamhet i enlighet med Svenska kyrkans uppdrag.

Att bruka, inte förbruka

I förvaltningen av prästlönetillgångarna är det centralt att arbetet fokuserar på både nuvarande, och med kommande generationer i åtanke. I detta ingår att arbeta med hur dagens skogsbruk bidrar till klimatnytta samt till en biologisk mångfald som bär även i framtiden. Detta innebär att hantera ett flertal intressekonflikter som kom-

Markareal

Prästlönetillgångarna i Luleå stift förvaltar jord, skog och fonder. I Norrbotten och Västerbotten omfattar det om cirka 0,5 procent av den totala markarealen. I hela Sverige omfattar tillgångarna 1,3 procent av Sveriges landareal.

Beredskap

En del i PLT:s arbete är att vara förberedd och ha beredskap för olika scenarier som kan påverka skog och mark, exempelvis översvämning och höga flöden, skogsbränder, väder och vind. På senare år har det krävts en högre beredskap inför torka och skogsbränder under sommarmånaderna.

mer med svåra avvägningar mellan värdet vi skapar idag – och värdet vi skapar framåt. Vi kan inte sitta nöjda, utan behöver ständigt sträva framåt, och ha i åtanke att marken och skogen inte är vår – utan att vi förvaltar den till kommande generationer. Insatser inom upplåtelser av mark för samhällsviktiga ändamål – som exempelvis för etablering av vind och solkraft är en viktig del i det gemensamma arbetet mot fossilfrihet och kommer att bidra till tillgång på förnybar el under lång tid framöver. Även andra former av upplåtelse av mark – som bostadsbyggnad och etablering av näringsliv är positiv för social välfärd och samhällets framtid. Tillgänglig skog och natur för rekreation och exempelvis fiske är viktig för både unga och äldre. Inte minst i tider där den existentiella hälsan ständigt utmanas. Prästlönetillgångarna ser även

över möjligheten att tillgängliggöra för allmänheten de tidigare skapade kyrkreservaten – som tillsammans med andra skogsområden som skolskogar och liknande projekt ökar möjligheten att barn kan tillgodogöra sig utbildning och lära sig om vikten av samspel mellan människa och natur.

Mer än skog och mark

Det är viktigt att uppmärksamma att det inom prästlönetillgångarna sker en uppbyggnad av kapital kopplat till traditionell kapitalförvaltning, dvs investeringar i aktie- och räntefonder. Inom denna förvaltning tillkommer perspektiv som rör konsumtion, internationell handel och mänskliga rättigheter. Ett centralt perspektiv är just frågan om barn- och ungas välfärd, särskilt i länder med svag lagstiftning runt mänskliga rättigheter och miljö. Genom att investera i

tillgångar som den nationella nivån kvalitetssäkrar är ambitionen att kunna väga avkastning och hållbar utveckling på ett sätt som gynnar både dagens generationer och framtiden.

Att väga beslut i en tid av utmaningar

Sammantaget är bedömningen att den planerade verksamheten är avvägd i relation till barn- och unga vuxna. Samt att det finns ett särskilt fokus på att tillgängliggöra verksamheten till förmån för barn och unga och att avvägningen mellan dagens och framtida generationer sker utifrån såväl kyrkans grundläggande värderingar, men även lagar och förordningar och en vilja att utifrån gällande kunskapsläge fatta balanserade beslut i en tid av stora utmaningar och intresseavvägningar.

Tall med hänglav på slåttermysen och naturreservatet Vasikkavuoma, Pajala.

Foto: Emma Berkman/Luleå stift

Ordlista

Andelsägande församlingar	Församlingar som äger rätt till en fastställd andel av utdelningen från prästlönetillgångarna.
Arronderingsförbättring	Term för att beskriva processen med att omorganisera och förbättra skogsskiftens/fastigheters form, storlek och läge för att göra de mer funktionella, effektiva eller ekonomiskt lönsamma.
Biologisk mångfald	Biologisk mångfald i skog och skogsmark kan definieras enligt miljökvalitetsmålet "Levande skogar"–där "skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion skyddas, samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas."
Biskopsbrev	Svenska kyrkans biskopar utgör tillsammans biskopsmötet och en av biskopsmötets uppgifter är att gemensamt författa biskopsbrev som berör viktiga ämnen som klimatet, diakoni och tystnadsplikten. Biskopsbreven fungerar som stöd och inspiration till präster, diakoner och församlingar. De kan samtidigt också vara riktade till allmänheten.
Detaljhänsyn	Områden som undantas avverkning vid detaljplanering av en avverkning, kan vara kantzon mot vattendrag, mindre hänsynskrävande biotoper eller grova enstaka träd.
Frivilliga avsättningar	Att frivilligt avsätta eller reservera en del av sin mark och därigenom bidra till bevarande av naturvärden och ekologisk mångfald utan att det krävs lagstiftning eller statlig inblandning.
FSC-certifiering	Ett skogscertifieringssystem som används för att bedöma och godkänna skogsbruk enligt miljömässiga, sociala och ekonomiska kriterier. FSC står för Forest Stewardship Councils.
Föryngringsavverkning	Föryngringsavverkning innebär att du avverkar träden i ett äldre bestånd och därmed ger plats för en ny generation skog. På skogsmark finns skyldighet enligt skogsvårdslagen att efter avverkning få en säkerställd föryngring inom en viss tid.
Hyggesfritt skogsbruk	Innebär att skogen sköts så att marken alltid är trädbevuxen utan att det uppstår några större kalhuggna ytor
Intrångsersatta naturreservat	Ersättning som betalas till en markägare för att kompensera för intrånget på dennes mark eller fastighet. Intrånget kan vara av olika slag, anläggning av ledningar, genomfart för vägar eller avsätts som naturreservat. PLT äger alltså fortfarande marken eller del av mark som blir naturreservat.
Klimatnytta	Syftar på de positiva effekter eller fördelar som uppnås genom att vidta åtgärder eller investeringar för att minska klimatförändringar.
Kyrkoreservat	En skyddsform för natur- eller kulturobjekt på mark som Svenska kyrkan äger. Det är ett frivilligt åtagande och upprättandet av kyrkoreservat är kyrkans sätt att lyfta fram vikten av att bevara värdefulla naturtyper och skydda den biologiska mångfalden. Det som skiljer kyrkoreservaten från andra frivilligt avsatta områden är att de är särskilt intressanta och unika samt lättillgängliga för besökare.
Lång trädkontinuitet/ Kontinuitetsskog	En skog som under senare tid inte varit kalavverkad, utan skogen har varit kontinuerligt trädbevuxen utan väsentliga trädslagsbyten.
Målbilder för god miljöhänsyn	År myndigheternas tolkning av skogspolitiken, det vill säga skogsvårdslagens övergripande mål kring produktion och miljö samt det svenska miljömålet Levande Skogar. De företag som arbetar inom skogssektorn får lämna synpunkter på och förslag till sektorsmål och förväntas att följa de mål som beslutas utifrån sina möjligheter.
Naturskogar	Även kallade orörda skogar eller naturliga skogar, är skogar som inte har påverkats av betydande mänsklig påverkan eller exploatering.
Naturvärdesbedömning	Syftet med en naturvärdesbedömning är att identifiera områdets förutsättningar och värde biologisk mångfald.
Nyckelbiotoper	Områden inom skogslandskapet som har en särskilt stor betydelse för den biologiska mångfalden och som behöver bevaras och skyddas. Kan exempelvis vara områden med ovanliga naturtyper, äldre skogar med grova träd och mycket död ved, eller områden som specifika arter är beroende av för sin överlevnad.
Onoterade innehav	Hänvisar till ägarandelar eller tillgångar som inte är listade på någon offentlig börs eller handlas på en reglerad marknad.
PEFC-certifiering	Ett skogscertifieringssystem med syfte att främja hållbart skogsbruk genom att ta hänsyn till miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekter av skogsbruket. PEFC står för Programme for the Endorsement of Forest Certification.
Produktiv skogsmark	Mark där skogen tillväxer med minst 1 skogskubikmeter per hektar och år i snitt under en omloppstid.
Reservatsbildning	Även kallat skogsreservatsbildning, syftar på processen att skapa speciella områden som är avsatta för bevarande av biologisk mångfald och skydd av naturliga livsmiljöer. Vissa områden är avsedda att förbli i stort sett orörda eller få en minimal påverkan av mänsklig aktivitet för att skydda sina naturliga ekosystem och de arter som bor där. Medan andra naturreservat kräver intensiv skötsel för att bibehålla sina naturvärden.
Skogligt impediment	Skogsmark som producerar mindre än 1 kubikmeter virke per hektar och år.

Prästlönetillgångarna i Luleå stift

Belopp i tkr.

	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Rörelsens intäkter					
Jord och Skog	31 231	26 700	27 925	28 000	28 500
Stiftets Hus	5 625	5 100	5 400	5 500	5 600
Resultat vid avyttring av plf	3 995	3 000	3 000	3 000	3 000
Prästlönefond	3 034	2 000	3 000	3 500	4 000
Summa rörelsens intäkter	43 885	36 800	39 325	40 000	41 100
Rörelsens kostnader					
Kostnader för varor, mtrl, inköpta tjänster	-2 876	-7 700	-5 450	-5 500	-5 550
Kostnader för inhyrt personal	-5 061	-4 500	-5 840	-5 800	-5 850
Naturvård skötsel	-500	-500	-500	-750	-1 000
Övriga externa kostnader	-5 171	-1 700	-3 700	-3 700	-3 700
Avskrivningar	-2 182	-2 200	-2 200	-2 200	-2 200
Summa rörelsens kostnader	-15 790	-16 600	-17 690	-17 950	-18 300
Rörelseresultat	28 095	20 200	21 635	22 050	22 800
Resultat från finansiella investeringar	2 171	1 000	100	100	100
Resultat efter finansiella poster	30 266	21 200	21 735	22 150	22 900
Bokslutdispositioner	-133	1 000	0	0	0
Skatt på årets resultat	-2 018	-750	-1 000	-1 000	-1 000
Årets resultat	28 115	21 450	20 735	21 150	21 900
Värdesäkring enl KO 46:11	-1 039	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Omföring realisationsresultat PLF enligt KO 46:11	-3 995	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Omföring övrigt enligt KO 46:10	-2 066	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Årets disponibla resultat	21 015	15 950	15 235	15 650	16 400
Vinstdisposition					
Balanserad vinst från föregående år	14 075	13 284	22 500	23 735	25 385
Tillkommande disponibelt för utdelning	21 015	15 950	15 235	15 650	16 400
Utdelning till församlingar/pastorat	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
Särskild utjämningsavgift till nationell nivå	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
Överförs till ny räkning	21 090	15 234	23 735	25 385	27 785

[illegible]

[illegible]

Plan för verksamhet och ekonomi 2026–2028

Prästlönetillgångarna i Luleå stift

Bidrar till Svenska kyrkans förkunnelse

Prästlönetillgångarnas syfte är att skapa ekonomiska förutsättningar för Svenska kyrkans förkunnelse. De tillgångar (jord, skog och fonder) som Luleå stift förvaltar bidrar till en bred verksamhet i alla församlingar i stiftet. Det kan till exempel handla om gudstjänster, diakoni, kyrkans barnverksamhet, mötesplatser och körer.

**Svenska
kyrkan**

Luleå
stift

§ 18

Dnr. S 2024-0453

Behandling av motionen: *Hur hjälper vi vuxna människor att komma till tro på Kristus?*

Stiftsfullmäktige mottog vid sitt sammanträde i maj 2024 motionen *Hur hjälper vi vuxna människor att komma till tro på Kristus?* från motionärerna Anna-Karin Westman Tjernlund, Ann-Charlotte Dahlbäck och Curt Edlund (POSK). I motionen föreslås stiftsfullmäktige besluta

att:

- en inventering görs i stiftet. Hur arbetar olika församlingar specifikt för att vuxna människor ska kunna komma till tro på Kristus?
- en kunskapsbank byggs upp i stiftet för inspiration, erfarenhetsutbyte och praktiska exempel

Stiftsstyrelsen menar i likhet med motionärerna att det är angeläget att församlingens syfte att *människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas* omsätts i praktiker av olika slag i hela Svenska kyrkan. Att dela tro och liv är centralt och livsviktigt för kyrkan. Detta uttrycktes av bl a dåvarande ärkebiskop Antje Jackelén i Kyrkans tidning 18 oktober 2018 inför att programmet för lärande och undervisning skulle påbörjas: *"De kommande åren behöver vi fokusera vår fantasi, kreativitet och uthållighet för att utveckla kyrkans undervisning – i konkreta möten, i digitalt lärande och i det offentliga samtalet. För en folkkyrka kan ärendet aldrig vara mindre än att livets ord ska bli bärande och meningsfullt icke för de få, utan för de många. Nu är tid att handla och förutsättningar finns. Må Gud välsigna vår kyrka i detta arbete!"*

Det nationella programmet är avslutat och ansvaret för frågorna ligger nu primärt där de bör vara – i församlingarna. Lärdomarna från programmet är många och en hel del material, t ex hur handlingsplaner kan tas fram samt en nationell resursbank, finns att tillgå. Fokus i programmet låg främst på barn och unga vilket när det gäller vuxna resulterade i, vilket Jonas Lindberg uttryckte i Kyrkans tidning 7 feb 2024, att systematiken för vuxna *framstår som betydligt vagare*. Han skriver: *Visst finns det en mängd verksamheter, men däremot är det mer sällsynt med uttalade strategier. Rent sociologiskt är det förstås viktigt att försöka lägga en god grund i kristen tro tidigt i livet, men i den situation som Svenska kyrkan befinner sig i dag behöver också vuxnas lärande prioriteras. Det finns helt enkelt för många som inte känner kristen tro särskilt väl.*

Stiftsstyrelsen bejakar motionärernas intention att inventera och skapa en kunskapsbank men menar att det inte bör stanna där. Som följd av programmet för lärande och undervisning har som nämnts en nationell resursbank för lärande och undervisning redan skapats. I resursbanken finns redan nu en mängd olika metodiker riktade mot vuxna och det kommer sannolikt att bli fler allt eftersom då resursbanken är under uppbyggnad. Förslaget att bygga upp en kunskapsbank i Luleå stift bedöms därför redan besvarad.

Stiftsstyrelsen föreslår därför, utifrån motionärernas intention, att en inventering genomförs med syfte att göra en satsning på lärande, undervisning och mission – för såväl vuxna och unga vuxna, som barn och ungdomar, i Luleå stift. En resursförstärkning för lärande och mission kan behövas. Detta tas med i arbetet med kommande *Plan för verksamhet och ekonomi*.

Stiftsstyrelsen förordar mot bakgrund av ovanstående att bifalla motionens första att-sats samt att anse den andra att-satsen besvarad.

forts. § 18

Barnkonsekvensanalys

Beslutet bedöms inte medföra några särskilda konsekvenser för barn och unga.

Fredagen den 16 maj 2025

Ärendet föredras av stiftspedagog Åsa Wiik Sandlund.

Curt Edlund yttrar sig i ärendet.

Åsa Wiik Sandlund besvarar de frågor som ställs.

Lördagen den 17 maj 2025

Helén Lindbäck yttrar sig och yrkar bifall till stiftsstyrelsens förslag.

Anette Asplund yttrar sig och yrkar bifall till båda att-satserna i motionen.

Stiftsfullmäktige förklarar överläggningen avslutad.

Ordföranden ställer förslag om stiftsstyrelsens förslag att bifalla motionens första att-sats.

Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige beslutar att bifalla stiftsstyrelsens förslag.

Ordföranden ställer därefter stiftsstyrelsens förslag att anse motionens andra att-sats besvarad mot Anette Asplunds yrkande att bifalla motionens andra att-satts.

Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige beslutar att bifalla stiftsstyrelsens förslag.

Stiftsfullmäktige beslutar i enlighet med stiftsstyrelsens förslag

att bifalla motionens första att-sats, samt

att anse motionens andra att-sats besvarad.

Utdrag till

- Anna-Karin Westman Tjernlund (POSK)
- Ann-Charlotte Dahlbäck (POSK)
- Curt Edlund (POSK)

§ 19

Dnr. S 2024-0642

Behandling av motionen: Att utveckla stöd till församlingars och pastorats rekrytering till nyckelbefattningar

Stiftsfullmäktige mottog vid sitt sammanträde i november 2024 motionen Utvecklat stöd till församlingars och pastorats rekrytering från motionärerna Ingemar Rehman Johansson (s), Densy Alenius (s), Stig Åkesson (s), Roland Hedlund (s), Carola Eichwurzel Wilhelm (s), Staffan Wylinder (s), Titti Ådén (s), Lars Sandberg (s), Lisbeth Aronsson (s), Roland Samuelsson (s), Yvonne Stålnacke (s), Sirpa Bäckström (s), Lennart Åström (s), Anna Lundberg (s), Folke Hieta (s), Nora Nordgren (s), Gunnel Eriksson (s), Ann-Charlotte Kassberg (s), Rikard Fräki (s), Tommy Nyström (s) och Helén Lindbäck (kr). I motionen föreslås stiftsfullmäktige besluta

att:

- Luleå stift i kommande verksamhetsplan/budget för 2025 och flerårsplan avsätter medel till att utveckla stiftets stöd till församlingars och pastorats rekryteringsarbete till nyckelbefattningar.

Stiftsorganisationens inriktning kopplat till kompetensförsörjning

I stiftets plan för verksamhet och ekonomi 2025-2027 finns ett tydligt fokus på kompetens-försörjning då vakanser och svårigheter att rekrytera kyrkoherdar skapar brist på ett kontinuerligt och närvarande ledarskap i många församlingar.

Särskilt om stöd vid rekrytering av kyrkoherdar

Stiftsstyrelsen menar, i likhet med motionärerna, att det är angeläget att stödja församlingar och pastorat i deras rekryteringsprocesser. Ett närvarande och inkluderande ledarskap är avgörande för pastoral livskraft.

Stiftsstyrelsen har vid sammanträde den 24 juni 2024 beslutat att stiftet långsiktiga strategi är att bygga upp ett stöd till församlingar och pastorat när det gäller rekrytering av kyrkoherde- och församlingsherdetjänster. Stiftsstyrelsens beslut har dock begränsats under uppbyggnadsskede till enbart kyrkoherdar. Avgränsningen har skett av två skäl: dels för att bygga upp verksamheten stegvis med utveckling av tydliga processer, dels utifrån tillgängliga resurser. Som framgår av stiftet plan för verksamhet och ekonomi 2025-2027: "Inom HR-området framförs behov av stöd från församlingar och pastorat. Stiftet behöver vara möjliggörare för att säkerställa att församlingar och pastorat har goda processer och god förmåga inom frågor som rör arbetsmiljö och andra centrala personalrelaterade processer. Ett tydligt steg i stiftets arbete är att erbjuda stöd vid rekrytering av kyrkoherdar med start från 2025." Stödet som ges för rekrytering är kostnadsfritt, medan specifika annonser finansieras av församlingen eller pastoratet. Under ett uppbyggnadsskede beräknas varje rekrytering ta 50–70 timmar. Om stödet även inkluderar uppsökande arbete ("search") ökar tidsåtgången. Det långsiktiga målet är att fler ordinarie kyrkoherdar ska vara på plats, vilket stärker ledarskapets kontinuitet.

Stiftets rekryteringsstöd behöver utvecklas på ett sätt som tar hänsyn till att det främjande arbete som sker inom stiftets uppdrag inte får påverka domkapitlets ansvar för tillsyn och behörighetsprövningar.

Att erbjuda ett mer aktivt uppsökande arbete ("search"), kan på sikt vara ett värdefullt verktyg för att identifiera framtida ledare och bredda urvalet av kandidater, även utanför det egna stiftet. Det är en tidskrävande uppgift. Stiftets uppdrag är inte att omplacera befintliga kyrkoherdar, utan att bidra till långsiktig kompetensförsörjning genom att stärka och bygga upp ledarskap i hela stiftet.

I dagsläget stödjer stiftsorganisationen två församlingar med rekryteringsstöd. Detta innebär att stiftsorganisationen tillsammans med respektive församling genomför hela processen – från behovsanalys och kravprofil till annonsering, intervju och slutligen beslut. Arbetet utvärderas

forts. § 19

löpande i syfte att skapa ett tydligt lärande och tydliga processer framåt. Syftet är att skapa ett systematiskt lärande som på sikt kan ligga till grund för en tydlig, kvalitetssäkrad och skalbar process för rekryteringsstöd inom hela stiftet.

Stiftsstyrelsens bedömning

Stiftsstyrelsen delar motionärernas uppfattning om att ledarskap är centralt och en förutsättning för pastoral livskraft. Stiftsstyrelsen delar således målbilden om att stödet även ska avse församlingsherdar. För att detta ska vara möjligt krävs utökade ekonomiska ramar på det sätt som motionärerna föreslår. Bedömningen är att ambitionsökningen till att även avse församlingsherdar innebär behov av att utöka bemanningen inom stiftsorganisationens HR-enhet med en heltidstjänst. Stiftsstyrelsen välkomnar således ett beslut om utökade ekonomiska ramar.

Stiftsstyrelsen delar även motionärernas bedömning att det i framtiden kan vara motiverat att ytterligare bredda rekrytering till fler nyckelbefattningar. Mot bakgrund av att arbetet befinner sig i en uppstartsfas och verksamheten de första åren behöver ha ett tydligt och fokuserat uppdrag för att bli effektiv och kvalitetssäkrad, förordar stiftsstyrelsen att fokus ligger på kyrkoherdar och församlingsherdar och att inte inkludera ytterligare befattningar. På längre sikt är en ytterligare utökning möjlig. Ett sådant beslut bör då baseras på erfarenheter från genomförda rekryteringar och en bedömning av vilka ytterligare befattningar som är mest strategiskt viktiga att fokusera på. Detta hindrar dock inte stiftsorganisationen från att, om det finns särskilda skäl och resurser, vid enskilda tillfällen kunna stödja rekrytering av andra nyckelbefattningar. Stiftets uppgift att främja ger mandat att agera utifrån enskilda omständigheter. Nyckelbefattningar kan avse t.ex. specialisttjänster eller chefstjänster. Exempel på specialisttjänst kan vara tjänster med koppling till stiftet och nationell nivå, exempelvis garnisonspräst. Andra nyckeltjänster kan vara chefstjänst kopplad till begravningshuvudmannaskapet.

Sammantaget bejakar stiftsstyrelsen motionärernas intention. Stiftsstyrelsen önskar dock att i detta läge avgränsa det utökade stödet till att avse kyrkoherdar och församlingsherdar.

Barnkonsekvensanalys

Beslut att etablera stöd vid rekrytering av kyrkoherdar och församlingsherdar syftar till att stärka förutsättningarna för pastoral livskraft. Pastoral livskraft är angelägen, inte minst för barn- och unga.

Fredagen den 16 maj 2025

Ärendet föredras av HR-chef Sara Tidebro.

Ingemar Rehnman Johansson yttrar sig i ärendet.

Lördagen den 17 maj 2025

Ewa Miller och Ingemar Rehnman Johansson yttrar sig och yrkar bifall till stiftsstyrelsens förslag.

I ärendet yttrar sig även Folke Hieta.

Stiftsfullmäktige förklarar överläggningen avslutad.

forts. § 19

Stiftsfullmäktige beslutar i enlighet med stiftsstyrelsens förslag

att avslå motionen.

Med anledning av motionen **besluta**

att tillföra medel i kommande plan för verksamhet och ekonomi i syfte att utveckla stiftets stöd till församlingar och pastorat så att även rekrytering av församlingsherdar ingår i stiftets stöd.

Utdrag till

- Ingemar Rehnman Johansson (s)
- Densy Alenius (s)
- Roland Hedlund (s)
- Carola Eichwurzel Wilhelm (s)
- Staffan Wylinder (s)
- Titti Ådén (s)
- Lars Sandberg (s)
- Lisbeth Aronsson (s)
- Roland Samuelsson (s)
- Yvonne Stålnacke (s)
- Sirpa Bäckström (s)
- Lennart Åström (s)
- Anna Lundberg (s)
- Folke Hieta (s)
- Nora Nordgren (s)
- Gunnel Eriksson (s)
- Ann-Charlotte Kassberg (s)
- Rikard Fräki (s)
- Tommy Nyström (s)
- Helén Lindbäck (kr)

§ 20

Dnr. S 2024-0554

Behandling av motionen: *Relevanta barnkonsekvensanalyser, BKA*

Stiftsfullmäktige mottog vid sitt sammanträde i maj 2024 motionen *Relevanta barnkonsekvensanalyser, BKA* från motionärerna Ulrika Karlsson (HoJ), Ingela Eriksson (POSK), Monica Lindmark (VISK), Paavo Ruokojärvi (VISK), Inger Stenlund (VISK) samt Brith Fäldt (VISK). I motionen föreslås stiftsfullmäktige besluta:

att:

- barnkonsekvensanalyserna för PLT i stort ska följa motionens föreslagna mall.
- barnkonsekvensanalyserna i stiftets alla beslutande organ följer nedanstående:
 - BKA:n ska tydligt framgå i varje enskild handling och alltid stå i sin helhet kopplat till varje beslutsförslag.
 - BKA:n ska redovisa de faktiska konsekvenser beslutet får för barn och unga, i både ett kort och långt tidsperspektiv.
 - Barn och unga, eller representanter för dem ska i möjligaste mån komma till tals själva.
 - Konsekvenser för samiska barn och unga skall noggrant analyseras och redovisas särskilt.

Motionärerna lyfter fram viktiga frågeställningar kring hur barnkonsekvensanalyser (BKA) praktiskt bör planeras och genomföras i samband med beslut i stiftets beslutande organ. I kyrkoordningens inledning står det att "Svenska kyrkan inbjuder alla att tillhöra trons folk och dela dess liv. I kristen tro intar barnen en särställning och de behöver därför särskilt uppmärksammas i Svenska kyrkans verksamhet." Enligt kyrkoordningen ska BKA utföras i samband med beslut i kyrkorådet, kyrkostyrelsen, stiftsstyrelsen och när en församling utarbetar sin församlingsinstruktion.

I 7 kap. 11 § kyrkoordningen framgår att stiftsstyrelsen ska "verka för barnets bästa och göra barnkonsekvensanalyser inför beslut". Kyrkoordningen specificerar inte närmare vad som avses med "barnets bästa", men det är praxis att definiera detta i enlighet med FN:s deklaration om barnets rättigheter, som sedan den 1 januari 2020 även är svensk lag.

Om BKA-processen

Det finns inte någon nationell standardiserad process eller nationellt fastställd mall för att utföra BKA, utan varje enhet utvecklar sina egna metoder. Stiftsorganisationen har utarbetat mallar och förslag på arbetssätt som hålls tillgängliga på Svenska kyrkans intranät Kornet och uppdateras kontinuerligt.

BKA görs inför beslut i styrorganen i Luleå stift och följer med som underlag till besluten. Prästlönetillgångarna (PLT) har idag en övergripande framtagna BKA för sitt skogsbruk, då varje avverkning eller åtgärd inte är ett eget beslut. Denna finns i PLTs plan för verksamhet och ekonomi. Vid enskilda beslut görs det även separata BKA.

Om motionens första att-sats

Stiftsstyrelsen anser att motionärernas förslag på frågor som PLT kan ställa sig, innehåller positiva aspekter och intentionen att tydligare få svar på dessa vid genomförandet av BKA är god. Dock är det praktiskt svårt, och ibland inte möjligt, att besvara vissa av frågorna. Exempelvis kan det bli mycket svårt att bedöma hur många barn som berörs av en åtgärd som ligger i ett skogsområde eller liknande där ingen känd användare har gett sig till känna. Det kan finnas såväl vuxna som barn som rör sig i området, men vi kan inte veta vilka eller hur många.

forts. § 20

Om motionens andra att-sats

Stiftsstyrelsen ser inte att det är möjligt att redovisa de *faktiska* konsekvenserna för barn och unga vid enskilda beslut. Endast de konsekvenser som *kan antas* följa av beslutet kan redovisas. Vissa moment, såsom att barn och unga ska få komma till tals i möjligaste mån, ingår redan i de riktlinjer som stiftsorganisationen har för hur en BKA ska genomföras. Där ingår även att reflektera över vilken inverkan beslutet har på barn som tillhör minoritetsgrupper eller ursprungsbefolkningen. Det gäller såväl samiska barn, som barn och unga inom minoriteterna tornedalingar, lantalaiset och kväner.

Stiftsstyrelsen vill framhålla motionärernas goda intentioner, men det bedöms inte finnas tillgängliga resurser för att utveckla arbetet. Flera av förslagen som motionen framför är också svåra att genomföra. Det finns idag riktlinjer och en utarbetad praxis för hur stiftsorganisationen ska arbeta med BKA, som utvecklas kontinuerligt.

Stiftsstyrelsen förordar mot bakgrund av ovanstående att motionen ska avslås.

Barnkonsekvensanalys

Beslutet anses vara av betydelse för barn och unga. Det är viktigt att särskilt lyfta de barn som ofta blir marginaliserade när dessa frågor tas i beaktande. Det är viktigt att noggrant analysera förutsättningarna för barn inom minoritetsgrupper, för att säkerställa att BKA baseras på tillförlitliga underlag.

För det här ärendet kan stiftsstyrelsen stödja sig på den praxis som finns inom stiftsorganisationen rörande BKA, och som uppdateras kontinuerligt, tillika den barnkonsekvensanalys som PLT gör. Om resurser hade funnits skulle en del av motionärernas övriga intentioner kunna tas i beaktande, men i dagsläget finns inte den möjligheten.

Fredagen den 16 maj 2025

Ärendet föredras av stiftspedagog Åsa Wiik Sandlund.

Kristina Bäckström yttrar sig i ärendet.

Ulrika Karlsson yttrar sig och ställer klagörande frågor.

Åsa Wiik Sandlund besvarar de frågor som ställs.

Lördagen den 17 maj 2025

Yvonne Stålnacke, Kristina Bäckström, Lennart Åström och Roland Samuelsson yttrar sig och yrkar bifall till stiftsstyrelsens förslag.

Ulrika Karlsson yttrar sig i ärendet och lägger tillsammans med Monica Lindmark, Paavo Ruokojärvi, Nina Berggård och Stefan Lundgren fram yrkande om bifall till motionen.

Ingela Eriksson yttrar sig också i ärendet.

forts. § 20

Stiftsfullmäktige förklarar överläggningen avslutad.

Ordföranden ställer stiftsstyrelsens förslag att motionen ska avslås mot yrkandet att motionen ska bifallas.

Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige **beslutar** enligt stiftsstyrelsens förslag

Paavo Ruokojärvi begär votering.

Öppen omröstning sker där stiftsstyrelsens förslag att avslå motionen ställs mot yrkandet från Ulrika Karlsson, Monica Lindmark, Paavo Ruokojärvi, Nina Berggård och Stefan Lundgren att bifalla motionen. När omröstningen genomförs biträds ordföranden av de två ledamöter som har utsetts att justera protokollet. Omröstningen genomförs genom att ledamöterna avger sina röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppropsslistan. Nedanstående ledamöter har deltagit i beslutet och de har röstat enligt följande:

	För bifall till stiftsstyrelsens förslag	För bifall till motionens förslag	Avstår
Titti Ådén (s)	X		
--- (POSK)			
Densy Alenius (s)	X		
Ingela Eriksson (POSK)		X	
Bertil Burén (c)	X		
Ingemar Rehnman Johansson (s)	X		
Stefan Lundgren (ViSK)		X	
Rolf Wikman (POSK)	X		
Lars Sandberg (s)	X		
Ida Nilsson (s)	X		
Elisabeth Engberg (POSK)	X		
Kurt Vallmark (c)	X		
Alf Lindén (s)	X		
Curt Edlund (POSK)	X		
Paavo Ruokojärvi (ViSK)		X	
Lisbeth Aronsson (s)	X		
--- (kr)			
Nina Markström (SD)	X		
Roland Samuelsson (s)	X		
--- (POSK)			
Yvonne Stålnacke (s)	X		
Peter Roslund (s)	X		
Timo Vilgats (POSK)	X		
Sirpa Bäckström (s)	X		
Helge Stålnacke (c)	X		
Lennart Åström (s)	X		
Monica Lindmark (ViSK)		X	
Anna Lundberg (s)	X		
Sigvard Lindgren (POSK)	X		
Folke Hieta (s)	X		
Anette Asplund (FK)	X		
Magnus Häggblad (SD)	X		
Nora Nordgren (s)	X		
Kristina Bäckström (c)	X		

forts. § 20

	För bifall till stiftsstyrelsens förslag	För bifall till motionens förslag	Avstår
Gunnel Eriksson (s)	X		
Valentina Asplund (BorgA)	X		
Lars Pohjanen (POSK)	X		
Roland Hedlund (s)	X		
Helén Lindbäck (kr)	X		
Nina Berggård (ViSK)		X	
--- (MPSKDG)			
--- (FK)			
Ewa Miller (BorgA)	X		
Kerstin Olla Grahm (c)	X		
Jeanette Norberg (s)	X		
Ulrika Karlsson (HoJ)		X	
Cathrine Eiderhäll (POSK)	X		
Rikard Fräki (s)	X		
Sivert Mässing (MPSKDG)	X		
Tommy Nyström (s)	X		
Inga-Lisa Johannessen (s)	X		
Summering	40	6	0

Ordföranden finner att stiftsfullmäktige **beslutar** enligt stiftsstyrelsens förslag.

Stiftsfullmäktige beslutar i enlighet med stiftsstyrelsens förslag

att motionens första att-sats ska avslås, samt

att motionens andra att-sats ska avslås.

Ingela Eriksson **reserverar** sig mot stiftsfullmäktiges beslut enligt följande:

Härmed reserverar jag mig mot stiftsfullmäktiges beslut rörande motionen Relevanta barnkonsekvensanalyser.

Rätt utförda utgör barnkonsekvensanalyser ett värdefullt bidrag vid beslutsfattande på olika nivåer inom Svenska kyrkan.

Barnkonsekvensanalyser är dock inte helt självklart hur de ska utföras och användas.

Behovet av tydliga instruktioner och mallar i sammanhanget kvarstår. Låt oss förtroendevalda fatta beslut i linje med att hjälpa anställda på stifts, pastorats och församlingsnivå att på ett korrekt sätt utföra relevanta barnkonsekvensanalyser.

forts. § 20

Ulrika Karlsson **reserverar** sig mot stiftsfullmäktiges beslut enligt följande:

Himmel och Jord anser att det är av yttersta vikt att vi beslutsfattare får relevant information om hur våra beslut påverkar barn och unga. Det är vår kyrkas uppgift att ta reda på det för barnet har en särställning i den kristna tron. Nuvarande barnkonsekvensanalyser lever inte ens upp till stiftets egna riktlinjer kring vad dom ska innehålla. Vi reserverar oss till förmån för motionens förslag.

Utdrag till

- Ulrika Karlsson (HoJ)
- Ingela Eriksson (POSK)
- Monica Lindmark (VISK)
- Paavo Ruokojärvi (VISK)
- Inger Stenlund (VISK)
- Brith Fäldt (VISK)

§ 21

Dnr. S 2024-0553

Behandling av motionen: Skydda skyddsvärda skogar även efter 5 år

Om motionen

I motionen föreslås stiftsfullmäktige besluta att upphäva "Policy för eventuella naturreservat" som beslutades av Egendoms och förvaltningsutskottet 2020-10-06.

Stiftsstyrelsens behandling

Stiftsstyrelsen väljer att inte hänskjuta frågan till fullmäktige då fullmäktige inte äger frågan utan det är en fråga för den instans som utfärdat policyn. Då styrelsen äger sina utskott kan styrelsen upphäva policyn. Stiftsstyrelsen beslutade, i enlighet med Egendomsutskottets förslag, att upphäva policyn och föreslår fullmäktige att anse motionen besvarad.

Bakgrund och stiftsstyrelsens övervägande

Bakgrunden till Policyn var att länsstyrelsen främst i Norrbotten pekat ut stora reservatsarealer på prästlönefastigheter under början av 2000-talet som närmare 20 år senare inte behandlats och ingen kommunikation om kommande planer förelåg. Policyn beslutades 2020-10-06 och var upp för översyn 2022-10-04 men inga förändringar beslutades. Mellan åren 2021 och 2024 skrevs avtal och ersättning erhöles för de äldsta och största objekten, värdet av den intrångsansättning som tillförts prästlönefonden under dessa år uppgår till ca 40,8 miljoner. Under de senaste åren från 2018 till idag har ytterligare ca 500 ha produktiv skogsmark tillkommit som reservatsförslag från länsstyrelserna i de båda länen. Samarbetet med länsstyrelserna har dock förbättrats avsevärt under de senaste åren och den tillkomna arealen är till stor del på initiativ av PLT då förvaltningen identifierat större sammanhängande arealer med höga naturvärden och tipsat länsstyrelsen om att detta kan vara lämpliga reservatsobjekt. Problemet idag är att anslagen i statsbudgeten för skydd av natur inte ökas och landets samtliga länsstyrelser inte kan ersätta markägare för de arealer som de önskar och bilda naturreservat i den takt de önskar. Det förbättrade samarbetsklimatet mellan myndigheterna och PLT kan till viss del vara en följd av policyns tillkomst.

Policyn bedömdes inte längre fylla något särskilt syfte då varje område behandlas individuellt i samråd med länsstyrelserna. Policyn bedömdes därmed kunna upphävas vilket också gjordes i stiftsstyrelsen. Stiftsfullmäktige förslås således anse motionen besvarad.

Barnkonsekvensanalys

Prästlönetillgångarna förvaltar både natur- och kulturella värden tillsammans med uppdraget att bidra till ekonomiska förutsättningar för församlingar och stift att utöva verksamhet i enlighet med Svenska kyrkans uppdrag.

I förvaltningen av prästlönetillgångarna är det centralt att arbetet fokuserar på både nuvarande, och med kommande generationer i åtanke. I detta ingår att arbeta med hur dagens skogsbruk bidrar till klimatnytta samt till en biologisk mångfald som bär även i framtiden. Detta innebär att hantera ett flertal intressekonflikter som kommer med svåra avvägningar mellan värdet vi skapar idag – och värdet vi skapar framåt.

Detta förslag till beslut, som en följd av dess rent administrativa natur väntas inte få några särskilda effekter för barn eller framtida generationer.

Fredagen den 16 maj 2025

Ärendet föredras av stiftsjägmästare Anders Landström.

forts. § 21

Lördagen den 17 maj 2025

Rolf Wikman yttrar sig och yrkar bifall till stiftsstyrelsens förslag.

Stiftsfullmäktige förklarar överläggningen avslutad.

Stiftsfullmäktige beslutar i enlighet med stiftsstyrelsens förslag

att anse motionen besvarad.

Utdrag till

- Ulrika Karlsson (HoJ)
- Inger Stenlund (ViSK)
- Ingela Eriksson (POSK)
- Paavo Ruokojärvi (ViSK)
- Monica Lindmark (ViSK)

§ 22

Dnr. S 2024-0555

Behandling av motionen: *PLT Luleå stift och konventionen om biologisk mångfald*

Om motionen

I motionen föreslås stiftsfullmäktige besluta att Prästlönetillgångarna i Luleå stift ska följa FN-konventionen om biologisk mångfald, fortsatt CBD, som Sverige skrivit på och ratificerat. Detta genom att spara 30 % av sammanhängande och ekologiskt representativa områden på mark som Prästlönetillgångarna förvaltar.

Bakgrund och stiftsstyrelsens övervägande

CBD är en global FN-konvention som undertecknats av ett stort antal länder, Sverige ratificerade konventionen 16/3 1994. Efter ratificeringen av konventionen har Sverige ratificerat tre protokoll baserade på konventionen, 2003 Cartagena protokollet, 2016 Nagoya protokollet och 2018 Nagoya – Kuala Lumpur Supplement protokollet. Inom arbetet med konventionen och protokollen har ett antal ramverk tagits fram och det senaste av dessa är "Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework". Ett av de 23 åtgärdsmålen i detta ramverk anger att 30 % av världens land och vattenområden effektivt ska skyddas eller skötas så att den biologiska mångfalden bevaras. Måltexten lyder:

"Ensure and enable that by 2030 at least 30 per cent of terrestrial and inland water areas, and of marine and coastal areas, especially areas of particular importance for biodiversity and ecosystem functions and services, are effectively conserved and managed through ecologically representative, well-connected and equitably governed systems of protected areas and other effective area-based conservation measures, recognizing indigenous and traditional territories, where applicable, and integrated into wider landscapes, seascapes and the ocean, while ensuring that any sustainable use, where appropriate in such areas, is fully consistent with conservation outcomes, recognizing and respecting the rights of indigenous peoples and local communities, including over their traditional territories."

Konventionen och dess efterföljande dokument och mål utgår från ett globalt perspektiv och implementeras av de enskilda länderna genom politiska beslut som sedan genomförs av de berörda myndigheterna. Utifrån detta bör inte målet ses som en schablon som appliceras för enskilda markägare.

PLT i Luleå stifts arbete med biologisk mångfald och skydd av naturvärden

PLT i Luleå stift har genom sina frivilliga avsättningar och det arbete som finns med länsstyrelserna som ansvarar för det formella skyddet inom geografin ett samarbete som gör att arbetet mot de av konventionen uppsatta målen bryts ned på en regional nivå där största naturvårdsnytta får avgöra vilka ytterligare avsättningar som görs på frivillig eller formell väg. Stiftsfullmäktige i Luleå stift beslutade våren 2024 om Verksamhetsplan för PLT 2025 där ett av målen är att öka avsättningarna av skog med höga naturvärden från ca 8 % till ca 12 % under 2025 vilket kan bidra i arbetet med uppfyllelsen av målen i konventionen om biologisk mångfald. Utöver målet om 12 % avsatt areal tar även PLT i Luleå stift andra hänsynstaganden som kan bidra till målfyllelsen, exempelvis:

- Generell hänsyn vid avverkning där det, enligt extern uppföljning, lämnas ca 12 % av den produktiva arealen vid varje avverkning för fri utveckling och ofta i anslutning till vattendrag eller andra hänsynskrävande element som bidrag till ökad konnektivitet för den biologiska mångfalden.

forts. § 22

- Mark som ersatts av staten med intrångsersättning för bildande av naturreservat 5 %. Frivillig överenskommelse med staten där staten ersätter skogens värde men PLT fortsätter vara markägare utan bruksrätt.
- Mark som efter samråd med länsstyrelsen ej brukas under tiden de utreder möjligheten till bildande av naturreservat 2 %.
- Avsättning av mark i fjällnära områden 4 %
(Sverige har inom EU ett särskilt ansvar för den sammanhängande barrskogen längs den Fennoskandiska bergskedjan, här kan som ett exempel på PLT:s ansvarstagande nämnas att skogsbruk inom det fjällnära området inte längre bedrivs.)

Totalt uppgår då PLT i Luleå stifts bidrag till avsättningarna av produktiv skogsmark vid utgången av 2025 till 35 % av den totala produktiva arealen.

Till detta ska tilläggas att definitionen av produktiv skogsmark skiljer sig åt mellan Sverige och internationellt vilket gör att skogliga impediment även till viss del inräknas i konventionens mål om 30 % avsättningar av skogsmark.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis gör PLT idag stora avsättningar i linje med konventionens intentioner. En detaljimplementering på stiftsnivå bedöms dock ej lämplig.

Barnkonsekvensanalys

Prästlönetillgångarna förvaltar både natur- och kulturella värden tillsammans med uppdraget att bidra till ekonomiska förutsättningar för församlingar och stift att utöva verksamhet i enlighet med Svenska kyrkans uppdrag.

I förvaltningen av prästlönetillgångarna är det centralt att arbetet fokuserar på både nuvarande, och med kommande generationer i åtanke. I detta ingår att arbeta med hur dagens skogsbruk bidrar till klimatnytta samt till en biologisk mångfald som bär även i framtiden. Detta innebär att hantera ett flertal intressekonflikter som kommer med svåra avvägningar mellan värdet vi skapar idag – och värdet vi skapar framåt.

Detta förslag till beslut, som en följd av dess rent administrativa natur väntas inte få några särskilda effekter för barn eller framtida generationer.

Fredagen den 16 maj 2025

Ärendet föredras av stiftsjägmästare Anders Landström.

Ulrika Karlsson yttrar sig och yrkar bifall till motionens förslag.

Lördagen den 17 maj 2025

Lars Sandberg yttrar sig och yrkar bifall till stiftsstyrelsens förslag.

forts. § 22

Ulrika Karlsson och Paavo Ruokojärvi yttrar sig och lämnar tillsammans med Monica Lindmark, Nina Berggård och Stefan Lundgren yrkande om bifall till motionens förslag.

Magnus Hägglund och Rolf Wikman yttrar sig och yrkar avslag till motionens förslag.

Rolf Wikman yttrar sig och yrkar avslag till motionens förslag.

Även Ingela Eriksson yttrar sig i ärendet.

Stiftsfullmäktige förklarar överläggningen avslutad.

Ordföranden ställer först förslag om bifall till motionen och därefter förslag om avslag till motionen.

Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige **beslutar** i enlighet med stiftsstyrelsens förslag att avslå motionen.

Paavo Ruokojärvi begär votering.

Öppen omröstning sker där stiftsstyrelsens förslag att avslå motionen ställs mot yrkandet från Ulrika Karlsson, Monica Lindmark, Paavo Ruokojärvi, Nina Berggård och Stefan Lundgren att bifalla motionen. När omröstningen genomförs biträds ordföranden av de två ledamöter som har utsetts att justera protokollet. Omröstningen genomförs genom att ledamöterna avger sina röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppsproplistan. Nedanstående ledamöter har deltagit i beslutet och de har röstat enligt följande:

	Bifalla motionen	Avslå motionen	Avstår
Titti Ådén (s)		X	
--- (POSK)			
Densy Alenius (s)		X	
Ingela Eriksson (POSK)	X		
Bertil Burén (c)		X	
Ingemar Rehnman Johansson (s)		X	
Stefan Lundgren (ViSK)	X		
Rolf Wikman (POSK)		X	
Lars Sandberg (s)		X	
Ida Nilsson (s)		X	
Elisabeth Engberg (POSK)		X	
Kurt Vallmark (c)		X	
Alf Lindén (s)		X	
Curt Edlund (POSK)		X	
Paavo Ruokojärvi (ViSK)	X		
Lisbeth Aronsson (s)		X	
--- (kr)			
Nina Markström (SD)		X	
Roland Samuelsson (s)		X	
--- (POSK)			
Yvonne Stålnacke (s)		X	
Peter Roslund (s)		X	

forts. § 22

	Bifalla motionen	Avslå motionen	Avstår
Timo Vilgats (POSK)		X	
Sirpa Bäckström (s)		X	
Helge Stålnacke (c)		X	
Lennart Åström (s)		X	
Monica Lindmark (ViSK)	X		
Anna Lundberg (s)		X	
Sigvard Lindgren (POSK)		X	
Folke Hieta (s)		X	
Anette Asplund (FK)		X	
Magnus Häggblad (SD)		X	
Nora Nordgren (s)		X	
Kristina Bäckström (c)		X	
Gunnel Eriksson (s)		X	
Valentina Asplund (BorgA)		X	
Lars Pohjanen (POSK)		X	
Roland Hedlund (s)		X	
Helén Lindbäck (kr)		X	
Nina Berggård (ViSK)	X		
--- (MPSKDG)			
--- (FK)			
Ewa Miller (BorgA)		X	
Kerstin Olla Grahn (c)		X	
Jeanette Norberg (s)		X	
Ulrika Karlsson (HoJ)	X		
Cathrine Eiderhäll (POSK)		X	
Rikard Fräki (s)		X	
Sivert Mässing (MPSKDG)		X	
Tommy Nyström (s)		X	
Inga-Lisa Johannessen (s)		X	
Summering	6	40	0

Ordföranden finner att stiftsfullmäktige **beslutar** enligt stiftsstyrelsens förslag.

Stiftsfullmäktige beslutar i enlighet med stiftsstyrelsens förslag

att avslå motionen.

Ingela Eriksson reserverar sig mot stiftsfullmäktiges beslut enligt följande:

Härmed reserverar jag mig mot stiftsfullmäktiges beslut rörande motionen Biologisk mångfald.

forts. § 22

Nina Berggård och Monica Lindmark reserverar sig mot stiftsfullmäktiges beslut (blank reservation).

Ulrika Karlsson reserverar sig mot stiftsfullmäktiges beslut enligt följande:

Luleå stift bör följa internationella konventioner som syftar till att försäkra att grundläggande livsförutsättningar inte försämras ytterligare. I synnerhet som bevarandet av 30 % av den produktiva skogsmarken är en vetenskapligt satt gräns och inte något som är framförhandlat av politiker. Vi kommer att bli drabbade hur vi än beslutar och vad vi än förhandlar om. När de planetära gränserna för biodiversitet och klimat redan överskridits för ett tryggt och säkert samhälle för mänskligheten, till den gräns att livets korridor håller på att stängas, är det inte värdigt en kyrka att inte stå upp för livet.

Utdrag till

- Ulrika Karlsson (HoJ)
- Ingela Eriksson (POSK)
- Inger Stenlund (ViSK)
- Paavo Ruokojärvi (ViSK)
- Monica Lindmark (ViSK)
- Brith Fäldt (ViSK)

§ 23

Dnr. S 2024-1171

Behandling av motionen: Solceller på rätt ställe

Om motionen

I motionen föreslås stiftsfullmäktige besluta:

- Att inga solcellsanläggningar ska planeras för eller projekteras på den myr- eller skogsmark som PLT Luleå stift förvaltar.
- Att PLT ska försöka styra företagen till prospektering på redan av människan påverkad mark såsom gamla industriområden, tak, parkeringsplatser och liknande.

Bakgrund och stiftsstyrelsens övervägande

PLT i Luleå stift har under de senaste åren arbetat intensivt med att identifiera lämpliga områden för etablering av solcellsanläggningar i enlighet med Svenska kyrkans färdplan för klimatet. I färdplanen och etappmålen till 2027 står bl.a. detta:

Till och med 2027 ska:

- den totala årliga produktionen av förnybar el (sol och vind), från egna anläggningar inom Svenska kyrkan ha ökat med minst 85 GWh under etappen, så att den egna förnybara elproduktionen vid etappens slut motsvarar minst en tredjedel av Svenska kyrkans elanvändning.
- den relativa ökningen av installerad effekt sol i Svenska kyrkan överstiga ökningen för Sverige i stort under etappen.
- produktion av förnybar el, motsvarande den totala årliga användningen i kyrkans byggnader, vara i projekt- eller produktionsfas på Prästlönetillgångarnas marker. Produktionen kan omfatta både egna anläggningar och anläggningar som drivs av andra aktörer på Prästlönetillgångarnas marker.

Stora solcellsanläggningar är ett relativt nytt fenomen i Sverige, den största aktiviteten har hittills varit i de södra delarna av landet där det i dagsläget råder underskott av elproduktion.

Omvärldsläget med krig i Europa och ökande protektionism bland stora och mäktiga handelsländer gör att självförsörjningsgraden vad det gäller matproduktion prioriterats vilket gör att solcellsanläggningar på jordbruksmark ifrågasätts.

Hårdgjorda ytor som nämns i motionen är ett bra alternativ och minimerar påverkan på skogs- och åkermark, tyvärr så förfogar PLT i Luleå stift inte över några större sådana ytor förutom taket till stiftets hus där solceller redan installerats.

Vid prospektering och undersökning av lämpliga placeringar av solcellsparkar har PLT i Luleå stift därför fokuserat på skogsmark, så väl produktiv skogsmark så som skogliga impediment. Fokus vid prospekteringen har varit att hitta platser med relativt låga naturvärden och gärna med en stor andel nyligen avverkad skog vilket begränsar volymen skog som avverkas vid ett anläggande av solcellsparken. Vid kontakt med de företag som är intresserade av att anlägga och driva solcellsparkerna har det framkommit att för att få lönsamhet för etableringen krävs relativ närhet till anslutningsmöjlighet till elnätet vilket också begränsar urvalet av lokaliseringsplatser.

De 3 avtal som hittills tecknats berör ett skogligt impediment som i länsstyrelsens våtmarksinventering bedömts som en starkt påverkad våtmark med låga naturvärden. Samt 2 större skogsområden med relativt stor andel yngre skog inom utrednings områdena.

forts. § 23

Den gröna industriomställningen som norra Sverige går i spetsen för inom hela Europa är beroende av fossilfri elproduktion. Ska vi klara av att producera stål, konstgödsel, cement mm. utan fossil energi måste produktionen av fossilfri energi öka i hela världen. Det unika i Norra Sverige samt vissa delar av övriga Skandinavien är att vi idag har ett överskott av fossilfri energi vilket gör att omställningen kan vara möjlig utan allt för stor påverkan för övriga samhället med exempelvis ökande energipriser eller byggande av ny kärnkraft. Om energitillgången fortsatt ska vara god när de stora energikrävande industrierna förverkligas krävs dock en kraftig utbyggd produktion av fossilfri energi i norra Sverige.

PLT bör därmed i enlighet med gällande certifiering och i samråd med myndigheter och andra intressenter ha möjlighet att fortsätta arbetet med att hitta potentiellt lämpliga platser för fossilfri energiproduktion.

Barnkonsekvensanalys

Prästlönetillgångarna förvaltar både natur- och kulturella värden tillsammans med uppdraget att bidra till ekonomiska förutsättningar för församlingar och stift att utöva verksamhet i enlighet med Svenska kyrkans uppdrag.

I förvaltningen av prästlönetillgångarna är det centralt att arbetet fokuserar på både nuvarande, och med kommande generationer i åtanke. I detta ingår att arbeta med hur dagens skogsbruk bidrar till klimatnytta samt till en biologisk mångfald som bär även i framtiden. Detta innebär att hantera ett flertal intressekonflikter som kommer med svåra avvägningar mellan värdet vi skapar idag – och värdet vi skapar framåt.

Detta förslag till beslut, som en följd av dess rent administrativa natur väntas inte få några särskilda effekter för barn eller framtida generationer.

Fredagen den 16 maj 2025

Ärendet föredras av stiftsjägmästare Anders Landström.

Magnus Häggblad yttrar sig och ställer klargörande frågor.

Ulrika Karlsson yttrar sig och yrkar bifall till motionen.

Anders Landström besvarar de frågor som ställs.

Lördagen den 17 maj 2025

Rolf Wikman yttrar sig och yrkar bifall till stiftsstyrelsens förslag.

Anette Asplund yttrar sig och yrkar bifall till motionens förslag. Även Paavo Ruokojärvi yttrar sig och lägger tillsammans med Ulrika Karlsson, Monica Lindmark, Nina Berggård och Stefan Lundgren fram yrkande om bifall till motionens förslag.

I ärendet yttrar sig också Ingela Eriksson.

forts. § 23

Stiftsfullmäktige förklarar överläggningen avslutad.

Ordföranden ställer stiftsstyrelsens förslag att motionen ska avslås mot yrkandet att motionen ska bifallas.

Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige **beslutar** i enlighet med stiftsstyrelsens förslag.

Votering begärs av Ulrika Karlsson och Monica Lindmark.

Paavo Ruokojärvi och Nora Nordgren yttrar sig.

Öppen omröstning sker där stiftsstyrelsens förslag att avslå motionen ställs mot yrkandet från Ulrika Karlsson, Monica Lindmark, Paavo Ruokojärvi, Nina Berggård, Stefan Lundgren och Anette Asplund att bifalla motionen. När omröstningen genomförs biträds ordföranden av de två ledamöter som har utsetts att justera protokollet. Omröstningen genomförs genom att ledamöterna avger sina röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppropsslistan. Nedanstående ledamöter har deltagit i beslutet och de har röstat enligt följande:

	För bifall till stiftsstyrelsens förslag	För bifall till motionens förslag	Avstår
Titti Ådén (s)	X		
--- (POSK)			
Densy Alenius (s)	X		
Ingela Eriksson (POSK)		X	
Bertil Burén (c)	X		
Ingemar Rehnman Johansson (s)	X		
Stefan Lundgren (ViSK)		X	
Rolf Wikman (POSK)	X		
Lars Sandberg (s)	X		
Ida Nilsson (s)	X		
Elisabeth Engberg (POSK)	X		
Kurt Vallmark (c)	X		
Alf Lindén (s)	X		
Curt Edlund (POSK)	X		
Paavo Ruokojärvi (ViSK)		X	
Lisbeth Aronsson (s)	X		
--- (kr)			
Nina Markström (SD)	X		
Roland Samuelsson (s)	X		
--- (POSK)			
Yvonne Stålnacke (s)	X		
Peter Roslund (s)	X		
Timo Vilgats (POSK)	X		
Sirpa Bäckström (s)	X		
Helge Stålnacke (c)	X		
Lennart Åström (s)	X		
Monica Lindmark (ViSK)		X	
Anna Lundberg (s)	X		
Sigvard Lindgren (POSK)	X		
Folke Hieta (s)	X		
Anette Asplund (FK)		X	

forts. § 23

	För bifall till stiftsstyrelsens Förslag	För bifall till motionens förslag	Avstår
Magnus Häggblad (SD)			X
Nora Nordgren (s)	X		
Kristina Bäckström (c)	X		
Gunnel Eriksson (s)	X		
Valentina Asplund (BorgA)		X	
Lars Pohjanen (POSK)	X		
Roland Hedlund (s)	X		
Helén Lindbäck (kr)	X		
Nina Berggård (ViSK)		X	
--- (MPSKDG)			
--- (FK)			
Ewa Miller (BorgA)	X		
Kerstin Olla Grahm (c)	X		
Jeanette Norberg (s)	X		
Ulrika Karlsson (HoJ)		X	
Cathrine Eiderhäll (POSK)	X		
Rikard Fräki (s)	X		
Sivert Mässing (MPSKDG)	X		
Tommy Nyström (s)	X		
Inga-Lisa Johannessen (s)	X		
Summering	37	8	1

Ordföranden finner att stiftsfullmäktige **beslutar** enligt stiftsstyrelsens förslag

Stiftsfullmäktige beslutar i enlighet med stiftsstyrelsens förslag

att avslå motionen.

Anette Asplund reserverar sig mot stiftsfullmäktiges beslut (blank reservation).

Monica Lindmark reserverar sig mot stiftsfullmäktiges beslut enligt följande:

Svenska kyrkan bör inte hyra ut skog och myrmarker till företag, utan istället hänvisa dessa till andra aktörer när det gäller den storskaliga verksamheten.

Skog och myrmarker är viktiga kolsänkor och bidrar därmed till miljön.

Svenska kyrkan bör istället fokusera på församlingsnivå, med utökat solcellsbygge på och omkring närliggande byggnader så att kyrkorna lokalt kan främja sin egen försörjning, vilket också är viktigt i beredskapssynpunkt i dessa tider.

Reserverar mig därmed beslutet att avslå motionen.

forts. § 23

Ulrica Karlsson reserverar sig mot stiftsfullmäktiges beslut enligt följande:

Det finns i forskningen ingen påvisad klimatnytta för solceller som placeras på skogs- och myrmark. Vi vet däremot med säkerhet att värdefull och känslig natur kommer att förstöras och degraderas kraftigt vid anläggande av solcells"parker". Därför innebär fortsatt prospektering och anläggande av solceller på fel ställe ett enormt risktagande med själva skapelsen som insats.

När de planetära gränserna för biodiversitet och klimat redan överskridits för ett tryggt och säkert samhälle för mänskligheten på jorden, till den gräns att livets korridor håller på att stängas, är det inte värdigt en kyrka att inte stå upp för livet.

Ingela Eriksson reserverar sig mot stiftsfullmäktiges beslut enligt följande:

Härmed reserverar jag mig mot beslutet att avslå motionen Solceller på rätt ställe.

Markområden som bidrar med ekosystemtjänster skall inte användas för installation av solcellsparker. Värdet av rent vatten, ren luft, livsmiljöer för flora och fauna, biologisk mångfald osv – är omätbart. Till syvende och sist hänger arten människas liv på att dessa ekosystemtjänster fortsatt produceras. Det lilla ekonomiska värde som solenergi producerar är försumbart i jämförelse.

Därför skall solceller placeras på redan förbrukade ytor.

PLT har redan installerat solceller på sin enda förbrukade yta – taket vi sitter under just nu.

Den kunskapsinhämtning som skedde i samband med den installationen borde vi som organisation förvalta och förmera.

Många församlingar och pastorat i vårt stift har ur ekosystemstjänstperspektiv passande förbrukade ytor – såsom tak. Dessa enheter skulle säkerligen ur beredskaps- och klimatperspektiv önska att dessa ytor kunde bidra till Svenska kyrkans färdplansmål gällande energiproduktion.

Resurser för projekteringar och ansökningsförfarandena saknas i flertalet enheter. Stiftskansliet har dessa resurser och kompetenser. Via samverkansavtal med församlingar och pastorat skulle PLT kunna stå som huvudman för Luleå stifts elenergiproduktion, och solcellsanläggningarna kunna finnas på passande hårdgjorda ytor i stiftets församlingar och pastorat.

I tider av beredskapsförhöjning är elförsörjning via mindre sårbara kanaler en fördel, även via småskalighet i stiftets olika enheter.

I tider när andelen markyta som ostört producerar de ekosystemtjänster våra liv hänger på minskar, kan Luleå stift bidra med markytor där denna livsviktiga produktion fortsatt kan ske.

forts. § 23

Utdrag till

- Maria Andersson
- Ingela Eriksson (POSK)
- Ulrika Karlsson (HoJ)
- Monica Lindmark (ViSK)
- Paavo Ruokojärvi (ViSK)

§ 24

Dnr. S 2024-1177

Behandling av motionen: *Spara de sista kontinuitetsskogarna*

Om motionen

I motionen föreslås stiftsfullmäktige besluta att Prästlönetillgångarna i Luleå stift ska avstå från allt skogsbruk inom de kontinuitetsskogar som finns inom innehavet, samt att alla avverkningsanmälningar som finns inom kontinuitetsskogar ska tas bort.

Bakgrund och stiftsstyrelsens övervägande

I motionstexten skriver motionärerna *"I dagsläget finns avverkningsanmälda kontinuitetsskogar i både Norrbottens och Västerbottens län"* samt *"Förra gången denna motion lades påstods felaktigt i stiftsstyrelsens beredning att PLT inte avverkar kontinuitetsskogar"*.

Vid beredningen av den liknande motionen som beslutades av Stiftsfullmäktige våren 2024 förklarades den definitionen av begreppet kontinuitetsskog som Skogsstyrelsen har samt den fjärranalysmetod som använts för att producera ett kartmaterial där trädkontinuitet under varierande tid förekommit, detta kartmaterial används som ett stöd inför fältinventeringar. I beredningen konstaterades vidare:

"Det saknas en nationell överblick över vilka skogsbestånd som uppfyller definitionen av naturskog eller kontinuitetsskog. I praktiken krävs att skogen besöks och bedöms. För att underlätta identifiering av potentiella kontinuitetsskogar utförde Metria under åren 2016-2017 en analys av olika typer av data i syfte att försöka identifiera kontinuitetsskogar. Arbetet skedde på uppdrag av Naturvårdsverket och innebar bl.a. analys av äldre flygbilder och olika kända nyckelbiotoper. Arbetet resulterade i kartunderlag som visar områden med skogar som inte har avverkats de senaste 80–90 åren och inte gällande de senaste 10-15 åren, dvs har en "trädkontinuitet" motsvarande denna ålder. Metrias material använts bl.a. av länsstyrelser och olika skogsägare som stöd i arbete med att identifiera möjliga områden med kontinuitetsskogar eller nyckelbiotoper. Material ingår även som ett viktigt underlag i prästlönetillgångarnas förvaltning. Det är dock viktigt att notera att det handlar just om träd som är minst 80-90 år gamla och inte en skog med konstaterade höga naturvärden.

Många kommersiella aktörer väljer att avverka vid lägsta tillåtna ålder för förnygringsavverkning, vilket är cirka 70-85 år. Mot bakgrund av att prästlönetillgångarna i Luleå stift har en strategi som innebär att låta skogen växa längre, upp mot 130 år, kommer en större andel av prästlönetillgångarnas skogar finnas bland de skogar som markeras i Metrias material. Här är det viktigt att notera att Prästlönetillgångarna i Luleå stift har en förvaltning med skogvaktare som ansvarar för att planera åtgärder inom sina respektive distrikt.

Skogsvaktarna har återkommande besök i de skogar de har som uppgift att förvalta. Utöver dessa besök sker alltid besök under barmarksperioden innan beslut om åtgärd och tidsplaner tas. Om det inför en planerad avverkning finns minsta tveksamhet om en viss skog har höga naturvärden eller ej, sker alltid en fältinventering. Inventeringen utgår från en naturvärdesbedömning. För att säkerställa att avverkning sker i enlighet med gällande regelverk finns olika typer av metoder som stöd för att avgöra vilka områden som kan avverkas.

I avverkningsanmälan till Skogsstyrelsen ska anges vilken hänsyn som är planerad för naturvård, kulturmiljövård, rennäring mm. Skogsstyrelsen kan exempelvis fatta beslut, förenade med vite, om ytterligare krav som myndigheten anser att skogsägaren ska ta.

Personalen är utbildade i skogsbiologiernas metodik för naturvärdesbedömning, målbilder för god miljöhänsyn och grundläggande artkunskap. Utbildning sker fortlöpande för att uppfylla

forts. § 24

Skogsbrukets yrkesnämnds (SYN) krav för olika arbetsuppgifter. En naturvärdesbedömning innehåller alltid ett visst mått av subjektiv bedömning och risk för att en eller flera beaktansvärda förhållanden missas, exempelvis en boplatz för en fågel som bör uppmärksammas eller en växt. Dessa risker minskar genom användande av goda metoder och erfarenhet. Skogsvaktarna dokumenterar bedömningar och åtgärder i enlighet med lag och certifieringar. Sammanställning av information/dokumentation om naturvärden görs löpande som en del av den ordinarie verksamheten. Dokumentationen är arbetsmaterial som är tillgängligt för myndigheter och andra som har behov av dessa (tex. Granskning vid certifiering/revision)."

Det lyfts också i motionen, att det genom artfynd skulle gå att urskilja kontinuitetsskog från produktionsskog. Det som kan konstateras är att många av de fynd PLT gör av så kallade kontinuitetsskogsarter görs utanför de områden som pekas ut i metria analysen och som visar tydliga tecken på att ha varit kraftigt påverkade av avverkning under de senaste 100-150 åren, hur dessa arter kan fortleva i produktionsskogen är oklart och ytterligare forskning är nödvändig för att förstå ekologin kring många arter vilket PLT stödjer. Att som stiftsfullmäktige beslutade i verksamhetsplanen för 2025 att öka den avsatta arealen till 12 % av den totala skogsmarksarealen är ett effektivt sätt att säkerställa att de högsta naturvärdena skyddas inom givna ramar utan att definitioner och begrepp (kontinuitetsskog, naturskog mm.) behöver uttolkas och debatteras.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis kan konstateras att definitionen av kontinuitetsskog är relativt vag och svårtolkad. PLT i Luleå stift bör fortsättningsvis värdera och skydda skogar utefter påvisade naturvärden i det enskilda fallet för att uppnå bästa naturvårdsnytta.

Barnkonsekvensanalys

Prästlönetillgångarna förvaltar både natur- och kulturella värden tillsammans med uppdraget att bidra till ekonomiska förutsättningar för församlingar och stift att utöva verksamhet i enlighet med Svenska kyrkans uppdrag.

I förvaltningen av prästlönetillgångarna är det centralt att arbetet fokuserar på både nuvarande, och med kommande generationer i åtanke. I detta ingår att arbeta med hur dagens skogsbruk bidrar till klimatnytta samt till en biologisk mångfald som bär även i framtiden. Detta innebär att hantera ett flertal intressekonflikter som kommer med svåra avvägningar mellan värdet vi skapar idag – och värdet vi skapar framåt. Vi kan inte sitta nöjda, utan behöver ständigt sträva framåt, och ha i åtanke att marken och skogen inte är vår – utan att vi förvaltar den till kommande generationer.

Beslut ska tas i relation till dagens och framtidens generationer utifrån såväl kyrkans grundläggande värderingar, men även lagar och förordningar och en vilja att utifrån gällande kunskapsläge fatta balanserade beslut i en tid av stora utmaningar och intresseavvägningar. Förslag till besluten anses stå i relation till prästlönetillgångarnas strävan att säkerställa barn och framtida generationers tillgång till de nyttor som skog kan skapa, både i relation till klimat, biologisk mångfald samt tillgång till skog för lek, vila, fritid, rekreation och andlighet.

Fredagen den 16 maj 2025

Ärendet föredras av stiftsjägmästare Anders Landström.

Ulrika Karlsson yttrar sig och yrkar bifall till motionens förslag.

forts. § 24

Lördagen den 17 maj 2025

Lars Sandberg yttrar sig och yrkar bifall till stiftsstyrelsens förslag.

Magnus Häggblad och Rolf Wikman yttrar sig och yrkar avslag till motionens förslag.

Ulrika Karlsson yttrar sig och lägger tillsammans med Monica Lindmark, Paavo Ruokojärvi, Nina Berggård och Stefan Lundgren fram yrkande om bifall till motionen.

I ärendet yttrar sig även Ingela Eriksson.

Stiftsfullmäktige förklarar överläggningen avslutad.

Ordföranden ställer först förslag om bifall till stiftsstyrelsens förslag och därefter förslag om bifall till motionen.

Ordföranden finner efter acklamation att stiftsfullmäktige **beslutar** i enlighet med stiftsstyrelsens förslag att avslå motionen.

Paavo Ruokojärvi och Ulrika Karlsson begär votering.

Öppen omröstning sker avseende stiftsstyrelsens förslag att avslå motionen och yrkandet från Ulrika Karlsson, Monica Lindmark, Paavo Ruokojärvi, Nina Berggård och Stefan Lundgren att bifalla motionen. När omröstningen genomförs biträds ordföranden av de två ledamöter som har utsetts att justera protokollet. Omröstningen genomförs genom att ledamöterna avger sina röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppsproplistan. Nedanstående ledamöter har deltagit i beslutet och de har röstat enligt följande:

	För bifall till stiftsstyrelsens förslag	För bifall till motionens förslag	Avstår
Titti Ådén (s)	X		
--- (POSK)			
Densy Alenius (s)	X		
Ingela Eriksson (POSK)		X	
Bertil Burén (c)	X		
Ingemar Rehnman Johansson (s)	X		
Stefan Lundgren (ViSK)		X	
Rolf Wikman (POSK)	X		
Lars Sandberg (s)	X		
Ida Nilsson (s)	X		
Elisabeth Engberg (POSK)	X		
Kurt Vallmark (c)	X		
Alf Lindén (s)	X		
Curt Edlund (POSK)	X		
Paavo Ruokojärvi (ViSK)		X	
Lisbeth Aronsson (s)	X		
--- (kr)			
Nina Markström (SD)	X		

forts. § 24

	För bifall till Stiftsstyrelsens förslag	För bifall till motionens förslag	Avstår
Roland Samuelsson (s)	X		
--- (POSK)			
Yvonne Stålnacke (s)	X		
Peter Roslund (s)	X		
Timo Vilgats (POSK)	X		
Sirpa Bäckström (s)	X		
Helge Stålnacke (c)	X		
Lennart Åström (s)	X		
Monica Lindmark (ViSK)		X	
Anna Lundberg (s)	X		
Sigvard Lindgren (POSK)	X		
Folke Hieta (s)	X		
Anette Asplund (FK)	X		
Magnus Häggblad (SD)	X		
Nora Nordgren (s)	X		
Kristina Bäckström (c)	X		
Gunnel Eriksson (s)	X		
Valentina Asplund (BorgA)	X		
Lars Pohjanen (POSK)	X		
Roland Hedlund (s)	X		
Helén Lindbäck (kr)	X		
Nina Berggård (ViSK)		X	
--- (MPSKDG)			
--- (FK)			
Ewa Miller (BorgA)	X		
Kerstin Olla Grahm (c)	X		
Jeanette Norberg (s)	X		
Ulrika Karlsson (HoJ)		X	
Cathrine Eiderhäll (POSK)	X		
Rikard Fräki (s)	X		
Sivert Mässing (MPSKDG)	X		
Tommy Nyström (s)	X		
Inga-Lisa Johannessen (s)	X		
Summering	40	6	0

Mot stiftsfullmäktiges beslut reserverar sig Ulrica Karlsson enligt följande:

Forskningen är solklar: biologisk mångfald minskar på grund av det trakthyggesbruk som PLT Luleå stift bedriver. Det finns inget som är cirkulärt eller miljövänligt med att fortsätta kalhugga kontinuitetsskogar och ersätta det med likåldriga plantager. PLT har redan avverkat merparten av de skogar som aldrig varit kalavverkade förut. De sista lilla andelen av kontinuitetsskogar som finns kvar är fragmenterade och ligger kvar som små öar i landskapet. Att inte ens spara dessa skogar, som vetenskapen är enig om att vi omedelbart måste skydda, kan Himmel och Jord aldrig stå bakom.

forts. § 24

När de planetära gränserna för biodiversitet och klimat redan överskridits för ett tryggt och säkert samhälle för mänskligheten på jorden, till den gräns att livets korridor håller på att stängas, är det inte värdigt en kyrka att inte stå upp för livet.

Ingela Eriksson reserverar sig mot stiftsfullmäktiges beslut enligt följande:

Härmed reserverar jag mig mot stiftsfullmäktiges beslut att avslå motionen Spara de sista kontinuitetsskogarna.

Signalvärdet av ett beslut i riktning med motionens intentioner bidrar till den inriktning som jag uppfattar att Svenska kyrkans prästlönetillgångar bör ha gällande handhavande av sina tillgångar. En inriktning där skapelseansvarsdelen i kyrkoordningens portalparagraf på allvar får tyngd och konsekvenser i vår organisation.

Det är kommande generationer som är framtidens medlemmar i Svenska kyrkan. De är framtidens förtroendevalda och medarbetare, såväl ideella som anställda. Dessa kommande generationer behöver, i likhet med dem som nu är medlemmar, förtroendevalda och medarbetare, känna tillit och tilltro till förvaltningen av stiftets prästlönetillgångar.

För de kommande generationernas skull, och för vår egen trovärdighets skull, borde intentionerna i denna motion ha bifallits.

Mot stiftsfullmäktiges beslut reserverar sig även Monica Lindmark (blank reservation).

Stiftsfullmäktige beslutar i enlighet med stiftsstyrelsens förslag

att avslå motionen.

Utdrag till

- Ulrika Karlsson (HoJ)
- Ingela Eriksson (POSK)
- Monica Lindmark (ViSK)
- Paavo Ruokojärvi (ViSK)

§ 25

Dnr. S 2025-0416

Sammanträdesplan för Stiftsfullmäktige i Luleå stift 2026-2029

Enligt 7 kap. 6 § och 3 kap. 9 § kyrkoordningen samt 9 § i stiftsfullmäktiges arbetsordning är det stiftsfullmäktige som bestämmer när dess ordinarie sammanträden ska hållas. För att underlätta planeringen är det fördelaktigt med god framförhållning. I enlighet härmed har stiftsfullmäktiges presidium berett förslag på sammanträdesplan för stiftsfullmäktige avseende den kommande mandatperioden.

Fredagen den 16 maj 2025

Ärendet föredras av vice ordförande Kerstin Olla Grahn.

Lördagen den 17 maj 2025

Gunnel Eriksson yttrar sig i ärendet.

Stiftsfullmäktige förklarar överläggningen avslutad.

Stiftsfullmäktige beslutar

att fastställa följande sammanträdesdatum för Stiftsfullmäktige i Luleå stift 2026-2029:

2026

22-23 maj

20-21 november

2027

21-22 maj

19-20 november

2028

19-20 maj

24-25 november

2029

25-26 maj

16-17 november

§ 26

Sammanträdet avslutas

Ordföranden tackar alla deltagande, önskar en fin sommar och förklarar sammanträdet avslutat.

UNDERSKRIFTSSIDA

**Detta dokument har undertecknats med avancerade elektroniska
underskrifter:**